

Załącznik nr 1

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów:

ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Data przeprowadzenia wizytacji: **22-23 kwietnia 2024 r.**

Warszawa, 2024 r.

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	13
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	29
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	38
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	48
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	51
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	55
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	60
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	62

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. inż. Wiesław Skrzypczak, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. inż. Jerzy Skrzyszewski, ekspert PKA
2. dr hab. Jacek Nowakowski, ekspert PKA
3. dr hab. Iwona Puzio, ekspert PKA - obserwator
4. Tomasz Mrożek, ekspert PKA ds. pracodawców
5. Klaudia Nowak, ekspert PKA ds. studenckich
6. Patryk Lisiecki, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna, prowadzonym na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Ocena programowa została przeprowadzona po raz pierwszy. Wizytacja została zrealizowana zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej stacjonarnie. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, z przedstawicielami Samorządu Studenckiego i studenckiego ruchu naukowego, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, publiczny dostęp do informacji oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej, wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi i wstępne wnioski, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

(jeśli studia na kierunku są prowadzone na różnych poziomach, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu studiów)

Nazwa kierunku studiów	Ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}	Nauki leśne (55%) Nauki biologiczne (45%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	Nie dotyczy	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Nie dotyczy	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	39	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁴	1155 godzin	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	46 ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	101 ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	66 ECTS	-

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kierunek studiów ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna (OPIEPL) na poziomie drugiego stopnia został powołany na Wydziale Leśnym (od 2020 r. Wydział Leśny i Technologii Drewna) na mocy uchwały nr 181/2018 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z dnia 23 maja 2018 r. W uchwale wskazano, że studia na kierunku będą prowadzone wspólnie z Wydziałem Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Prowadzenie tych studiów odbywa się na podstawie umowy z dnia 2 czerwca 2020 r. zawartej między Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu (UPP) i Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza (UAM), w której wskazano, że studia będą prowadzone wspólnie we współpracy Wydziału Leśnego UPP (obecnie Wydziału Leśnego i Technologii Drewna) oraz Wydziału Biologii UAM. Dyscypliną wiodącą są nauki leśne (55%), dyscypliną uzupełniającą są nauki biologiczne (45%).

Program studiów koncentruje się na praktycznych aspektach związanych z kształtowaniem się różnorodności biologicznej, przyczyn zagrożeń tej różnorodności jak i sposobach jej ochrony. Student ma nabywać umiejętności sporządzania dokumentacji, ekspertyz, planów ochrony i planów zadań ochronnych, a także umiejętności merytorycznej oceny tych dokumentów. Koncepcja kształcenia na kierunku jest w pełni zgodna z wizją, misją i głównymi celami strategicznymi Uczelni wpisanymi w Strategię Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu na lata 2022-2027. Według tego dokumentu Uczelnia jest kluczowym partnerem naukowym dla biznesu w rolnictwie, leśnictwie, przemyśle rolno-spożywczym, branżach związanych z jakością życia i ekologią, wnoszącym wkład w zrównoważony rozwój społeczny, poszanowanie środowiska przyrodniczego oraz promocję zdrowego żywienia. Wizją Uniwersytetu jest bycie wysoko cenionym źródłem innowacji i eksperckiej wiedzy w obszarze nauk przyrodniczych, rolniczo-leśnych, ekonomicznych i inżynierjno-technicznych, a działania edukacyjne i kulturowe UPP mają wpływać na zmiany społeczne, szczególnie w odniesieniu do zrównoważonego rozwoju, poszanowania środowiska przyrodniczego i zdrowego żywienia. Cel strategiczny 3. Cel operacyjny - 3.2. to dostosowanie oferty studiów wyższych do potrzeb rynku pracy i rozwoju społeczeństwa. Kluczowe działanie - 2) wzmocnić coroczną rewizję treści kształcenia w ramach studiów wyższych i aktualizować te treści zgodnie z przewidywanymi potrzebami rynku pracy oraz oczekiwaniami i opiniami interesariuszy; 6) zapewniać kompatybilność oferowanych treści kształcenia z celami zrównoważonego rozwoju. Wizja i Misja Wydziału Leśnego i Technologii Drewna jest zbieżna ze strategią rozwoju Uniwersytetu. Elementami misji Wydziału jest kształcenie wysoko kwalifikowanej kadry dla Lasów Państwowych, Parków Narodowych oraz instytucji rządowych i samorządowych. Dzięki współpracy z otoczeniem gospodarczo społecznym, kształcenie to ma się przyczyniać do rozwoju zrównoważonej gospodarki leśnej. Dalekosiężnym celem tego kształcenia i prowadzonych badań jest zachowanie dla przyszłych pokoleń racjonalnie zarządzanych i chronionych, zrównoważonych ekosystemów leśnych oraz zapewnienie zdrowych, ekologicznych i odnawialnych surowców. Kierunek ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna realizuje koncepcję kształcenia, która jest w pełni zbieżna zarówno z wizją i misją WLiTD jak i wizją, misją i celami strategicznymi Uczelni. Elementami strategii UPP jest również stałe podnoszenie jakości kształcenia poprzez systematyczne

poddawanie procesu dydaktycznego ocenie i usprawnianiu, rozwój naukowy kadry jak i infrastruktury dydaktycznej (cel operacyjny 3.2).

Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach nauki leśne i nauki biologiczne.

Koncepcja kształcenia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna jest powiązana z działalnością naukową prowadzoną na uczelni zarówno w zakresie dyscypliny wiodącej (nauki leśne) jak i uzupełniającej (nauki biologiczne). Działalność naukowa, która wykazuje związek z problematyką poruszaną w procesie kształcenia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna wyraża się, w zakresie nauk leśnych (dotyczy pracowników WLiTD), badaniami: biomasy w ekosystemach leśnych (zrozumienie dynamiki tych układów, ich struktury i funkcji); nad oszacowaniem stanu biomasy i jej zmian w ekosystemie leśnym (ocena produktywności a w konsekwencji trwałości lasu oraz ilości atmosferycznego dwutlenku węgla (CO₂), który może zostać związany w ekosystemie leśnym); różnorodności biologicznej lasów, a w tym poznanie zależności między różnorodnością biologiczną, a produktywnością ekosystemów (zrozumienie przyczyn masowego wymierania gatunków i jego skutków w odniesieniu do funkcjonowania układów ekologicznych); awifauny, w tym problemy ochrony ptaków leśnych, ze szczególnym uwzględnieniem ptaków szponiastych (drapieżnych), głównie ochrony bielika *Haliaeetus albicilla* i rybołowa *Pandion haliaetus*, oraz wdrażanie czynnej ochrony ptaków na terenach ekosystemów leśnych; nad różnorodnością i funkcjami mikroorganizmów patogenicznych oraz grzybów zasiedlających rozkładające się drewno na terenie Puszczy Białowieskiej; entomofauny, ze szczególnym uwzględnieniem rozmieszczenia i ekologii owadów chronionych, ekologii i faunistyki chrząszczy saproksylicznych (zachowanie chronionych gatunków owadów, ich inwentaryzacja i czynna ochrona na Obszarach Natura 2000); są związane z inwentaryzacją i monitoringiem zasobów przyrodniczych w tym monitoringiem siedlisk przyrodniczych, torfowisk obszaru Natura 2000 - torfowiska Drawieńskiego Parku Narodowego oraz torfowiska Pomorza, których celem jest ich identyfikacja, ochrona i restytucja. Badania są realizowane zarówno w kontrolowanych warunkach laboratoryjnych, jak i na obszarach leśnych zagospodarowanych przez Lasy Państwowe, na obszarach objętych siecią ochronną Natura 2000, w parkach narodowych i krajobrazowych, a także poza granicami kraju, np. na Antarktydzie, na wyspach archipelagu Svalbard czy w Iranie. Wyniki badań pracowników WLiTD były prezentowane na łamach wielu prestiżowych czasopism naukowych o globalnym zasięgu cechujących się wysokim współczynnikiem oddziaływania (Impact Factor). Spośród tych periodyków należy w szczególności wymienić takie renomowane czasopisma jak: Global Change Biology, Diversity, Polar Biology, Eksperimental and Applied Acarology, Journal of Raptor Research, Forests, Geoderma, European Journal of Wildlife Research, Land Degradation, Forest Ecology and Management, Science and The Total Environment, Scientific Reports, Biologia, Ecological Indicators, Water Research, Ecological Modelling, Water, Chemosphere, Soil Science, Sylwan, Remote Sensing. Są to czasopisma reprezentujące zarówno nauki leśne jak i biologiczne. Liczba publikacji, przypisanych dyscyplinie nauki leśne, nawiązujących do programu ocenianego kierunku, w ciągu ostatnich 5 lat, których autorami (współautorami) są pracownicy WLiTD UPP zaangażowani w proces dydaktyczny na kierunku OPiEPL wynosi: z IF – 76, innych – 69.

Na WLiTD realizowane są także projekty badawcze, w tym międzynarodowe, których problematyka jest również powiązana z problematyką poruszaną w procesie kształcenia na kierunku OPiEPL: Innovative spatial FORest PLANning for supporting resilient multifunctional forest management (IFORPLAN), Above the borders - conservation of Greater Spotted Eagles at breeding and wintering areas, and on its flyway, Metale ciężkie a zbiorowiska roztoczy glebowych pod drzewostanami sosnowymi na terenach skażonych, Bioróżnorodność grzybów zasiedlających „martwe drewno”

w Puszczy Białowieskiej. Analiza tematów tych projektów wskazuje na zbieżność z koncepcją i celami kształcenia ocenianego kierunku.

Oceniany kierunek prowadzony jest również przez pracowników Wydziału Biologii (WB) UAM. Jako główne kierunki badań prowadzonych przez pracowników WB, które są powiązane z koncepcją i celami kształcenia na kierunku można wymienić: zmienność i taksonomia roślin naczyniowych, fitogeografia regionalna i dynamiczna, chorologiczno-ekologiczne mechanizmy antropogenicznych przekształceń flory i roślinności oraz ekologia i biologia populacji gatunków roślin (Zakład Botaniki Systematycznej i Środowiskowej); planowanie zabiegów rekultywacyjnych w oparciu o szczegółową charakterystykę ekosystemów wodnych, a także w dokumentacji i wieloaspektowej analizie zmian zachodzących pod wpływem podejmowanych działań naprawczych (Zakład Ochrony Wód); badania związane z biologią i ekologią sinic, glonów planktonowych, ramienic, zielenic z rodzaju *Ulva*, wybranych gatunków roślin naczyniowych oraz zooplanktonu. W tym kontekście realizowane są projekty dotyczące m.in.: (1) wybranych aspektów środowiskowych toksyczności sinic; (2) innowacyjnych technologii wykorzystania ekstraktów glonowych na cele kosmetyczne (uzyskano dwa patenty), czy (3) eksperymentalnych badań wpływu temperatury na ekosystemy wodne i torfowiskowe (eksperyment terenowy z manipulacją opadami i temperaturą) (Zakład Hydrobiologii); badania dotyczące wpływu globalnego ocieplenia i eutrofizacji na emisję metanu i jego znaczenie w sieci troficznej jezior oraz wykorzystania stabilnych izotopów Ci oraz O₂ w bioindykacji oraz rekonstrukcjach środowiskowych (Zakład Hydrobiologii); badania dotyczące ekologii zbiorowisk roślinnych oraz geobotanicznych podstaw ochrony środowiska (Zakład Ekologii Roślin i Ochrony Środowiska); badania nad ekologią i ochroną ptaków – np. modelowanie predyktywne rozmieszczenia przestrzennego gatunków kręgowców i bezkręgowców, migracje ptaków, ekologia i ochrona ptaków siedlisk wodno-błotnych (Zakład Biologii i Ekologii Ptaków); badania nad rozsiedleniem, morfologią, taksonomią, ekologią i etologią gatunków motyli i chrząszczy, a także ekologią behawioralną i ewolucyjną zwierząt, głównie gryzoni (Zakład Zoologii Systematycznej) a także badania nad komunikacją akustyczną, doborem płci i siedlisk głównie ptaków (Zakład Ekologii Behawioralnej); badania dotyczące taksonomii i ekologii zwierząt bezkręgowych (mięczaków i roztoczy) (Zakład Zoologii Ogólnej, Zakład Morfologii Zwierząt); analizy różnorodności (taksonomii, ekologii, ewolucji, biologii i zoogeografii) wybranych grup bezkręgowców (Zakładu Taksonomii i Ekologii Zwierząt); aspekty ekologii populacyjnej, ewolucyjnej i behawioralnej są przedmiotem badań pracowników Pracowni Ekologii Populacyjnej; badania dotyczące weryfikacji hipotezy kompromisu ewolucyjnego pomiędzy liczbą genów MHC a repertuarem receptorów limfocytów T, co ma istotne przełożenie na podatność na choroby zakaźne (Pracownia Biologii Ewolucyjnej); badania dotyczące mechanizmów patogenności oportunistycznych szczepów bakterii; ii) wpływu antybiotyków w stężeniach subinhibicyjnych na oporność i wirulencję bakterii; iii) mechanizmów antybiotykooporności bakterii, w tym występowania i zawartości genowej integronów szczepów klinicznych i środowiskowych; iv) ilościowych i jakościowych oznaczeń genów oporności na antybiotyki w metagenomach różnych środowisk (Zakład Mikrobiologii); dydaktyka biologii i przyrody na różnych poziomach nauczania oraz szeroko rozumiana edukacja przyrodnicza (Laboratorium Dydaktyki i Ochrony Przyrody). Liczba publikacji, przypisanych dyscyplinie nauki biologiczne, nawiązujących do programu ocenianego kierunku, w ciągu ostatnich 5 lat, których autorami (współautorami) są pracownicy WB UAM zaangażowani w proces dydaktyczny na kierunku OPiEPL wynosi: z IF – 348, innych – 173.

W latach 2017-2021 co trzeci grant NCN (afiliowany na UAM) był realizowany na Wydziale Biologii. Każdego roku na WB realizowanych jest ponad 100 projektów finansowanych przez NCN. Środki na

badania pozyskiwane były także z innych instytucji: FNP, NAWA, Ministerstwo Edukacji i Nauki. W latach 2017-2022 kadra nauczycieli akademickich prowadzących kształcenie na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo leśna, realizowała 68 projektów badawczych. Na WB realizowany jest także prestiżowy projekt LIFE w ramach konsorcjum międzynarodowego. Jest to jedyny instrument finansowy Unii Europejskiej poświęcony wyłącznie ochronie środowiska i klimatu. Na podkreślenie zasługuje również realizacja projektu finansowanego z Programu Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, w obszarze Środowisko naturalne i ekosystemy (Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego) w konsorcjum z Lasami Państwowymi.

Na podstawie przedstawionej analizy działalności naukowej osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku można stwierdzić, że koncepcja i cele kształcenia są związane z prowadzoną w Uczelniach działalnością naukową w dyscyplinie nauk leśnych i nauk biologicznych.

Potencjalnymi pracodawcami dla absolwentów kierunku są jednostki administracyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe (PGL LP), Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska, Parki Narodowe, Parki Krajobrazowe oraz jednostki samorządu terytorialnego: wydziały gospodarki komunalnej i ochrony środowiska w urzędach gmin, wydziały ochrony środowiska urzędów miejskich, inspektoraty ochrony środowiska, Inspekcja Ochrony Środowiska. Przedstawiciele tych grup pracodawców aktywnie brali udział w opracowaniu koncepcji procesu kształcenia w ramach Rady Pracodawców powołanej na kadencję 2017-2021 przez Dziekana Wydziału Leśnego UPP. W protokole z posiedzenia pozytywnie zaopiniowano powołanie i program ocenianego kierunku. Pismem z dnia 24.04.2018 r. koncepcja programu studiów na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna została pozytywnie zaopiniowana przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych. W dokumencie stwierdzono, że „proponowany program studiów daje szansę poznania wielu dziedzin wiedzy w tym przede wszystkim ekologii, biologii i leśnictwa dając w ten sposób możliwość bycia interdyscyplinarnym specjalistą z zakresu ochrony przyrody” oraz „wskazany jest udział w prowadzeniu zajęć przez osoby mające wiedzę i doświadczenie w tworzeniu dokumentów i realizacji działań ochronnych na terenach leśnych”. W piśmie z dnia 28.03.2018 r. skierowanym przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Poznaniu przedstawiono siedem szczegółowych uwag dotyczących programu kierunku. W większości zostały one uwzględnione w programie studiów.

Obecnie, na Wydziale Leśnym i Technologii Drewna zawiązuje się nowa Rada Pracodawców powoływana przez Dziekana, jako ciało doradcze otoczenia społeczno-gospodarczego dla wszystkich kierunków kształcenia realizowanych na Wydziale. Zespołowi oceniającemu przedstawiono zaproszenia udziału w tym gremium. Rada będzie się składała się z osób reprezentujących różnych interesariuszy takich jak: PGL Lasy Państwowe, Parki Narodowe, Parki Krajobrazowe, Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska, przedsiębiorców leśnych, szeroko pojęty przemysł drzewny i meblarski. Rada ma być ciałem opiniującym i doradczym w sprawach działalności Wydziału, uwzględniając prowadzenie badań naukowych jak i programy kształcenia.

W spotkaniu zespołu oceniającego z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczyli przedstawiciele głównych pracodawców (Parki krajobrazowe, Regionalna dyrekcja ochrony środowiska, Regionalna dyrekcja lasów państwowych, Biuro zarządzania lasu i geodezji leśnej), którzy wysoko oceniali program kierunku oraz potwierdzili bezpośredni wpływ na prowadzenie kształcenia. Ich udział jest jednak w tym momencie niesformalizowany. Interesariusze wewnętrzni mają bieżący i istotny wpływ określenie i doskonalenie koncepcji i celów kształcenia.

Plan studiów ocenianego kierunku nie przewiduje nauczania i uczenia się wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

Absolwent kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna otrzymuje tytuł zawodowy magistra. Uzyskanie efektów uczenia się pozwala uzyskać zaawansowaną wiedzę w zakresie nauk leśnych i biologicznych oraz umiejętności związane ze sporządzaniem i merytoryczną oceną dokumentacji, ekspertyz, planów ochrony i planów zadań ochronnych. Pozwalają również poznać metody, techniki, technologie i narzędzia pozwalające wykorzystać i kształtować potencjał przyrody oraz uzyskać wiedzę z zakresu aktualnych regulacji prawnych i procedur związanych z zarządzaniem ochroną przyrody. Nabywając w toku studiów wiedzę specjalistyczną, absolwent powinien potrafić umiejętnie formułować i rozwiązywać złożone problemy właściwe dla tego kierunku. Potrafić wykorzystać różne technologie informatyczne w zakresie pozyskiwania i przetwarzania informacji z zakresu nauk leśnych, biologicznych. Ważną umiejętnością będzie zdolność porozumiewania się z różnymi gremiami w aspekcie problematyki związanej z szeroko pojętą ochroną przyrody jak i edukacją przyrodniczą oraz krytyczna ocena podejmowanych działań a także ocena ich innowacyjności w rozwiązywaniu zaistniałych problemów zawodowych. Absolwent kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna będzie mógł pełnić różne role w grupie w zależności od zaistniałej sytuacji, w tym jest przygotowany do pełnienia funkcji kierowniczych. Powinien wykazywać się znajomością języka obcego na poziomie „B2+”, swobodnie korzystać z baz danych literaturowych w języku polskim i obcym oraz rozumieć znaczenie i wartość ciągłego kształcenia zawodowego.

Kierunkowe efekty uczenia się na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna obejmują 10 efektów w zakresie wiedzy, 15 efektów w zakresie umiejętności oraz 9 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Poszczególne zajęcia programu studiów realizują: z zakresu wiedzy od 5 do 30. efektów uczenia się - najliczniej realizowane to: OL2A_W01 (30 przedmiotów), OL2A_W02 (26 przedmiotów), OL2A_W03 i OL2A_W06 (po 23 przedmioty), OL2A_W07 (22 przedmioty), OL2A_W04 (21 przedmiotów); z zakresu umiejętności od 2. do 33. efektów - najliczniej realizowane to: OL2A_U01 (33 przedmioty), OL2A_U06 (24 przedmioty), OL2A_U04 (18 przedmiotów), OL2A_U14 (18 przedmiotów); z zakresu kompetencji społecznych od 3. do 33. efektów - najliczniej realizowane to: OL2A_K01 (33 przedmioty), OL2A_K02 (28 przedmiotów), OL2A_K08 (19 przedmiotów). W związku z tym za kluczowe efekty uczenia się należy uznać: wiedzę w zakresie faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu nauk przyrodniczych, leśnych i nauk pokrewnych dostosowaną do studiowanego kierunku studiów - OL2A-W01; zaawansowaną wiedzę na temat ekosystemów leśnych, procesów w nich zachodzących, zasad technicznych kształtowania biocenozy dostosowaną do studiowanego kierunku studiów, również stosuje i upowszechnia zasadę interpretowania zjawisk i procesów przyrodniczych opartych na danych empirycznych w pracy badawczej i działaniach praktycznych – OL2A_W02; wiedzę dotyczącą zaawansowanych metod, technik, technologii, narzędzi i materiałów pozwalających wykorzystać i kształtować potencjał przyrody – OL2A_W04; wiedzę dotyczącą zasad planowania badań oraz wiedzę w zakresie interpretowania złożonych zjawisk i procesów przyrodniczych opartych na danych empirycznych w pracy badawczej i działaniach praktycznych – OL2A_W07; wiedzę o bioróżnorodności, znaczeniu środowiska przyrodniczego i zrównoważonego użytkowania oraz technicznych zadaniach inżynierskich – OL2A_W03 i OL2A_W06; umiejętność wykorzystania posiadanej wiedzy w zakresie wyszukiwania, formułowania i rozwiązywania złożonych problemów, przeprowadzania analiz i twórczego wykorzystywania potrzebnych informacji pochodzących z różnych źródeł właściwych dla studiowanego kierunku studiów

- OL2A_U01; umiejętność wykorzystywania, dobierania i modyfikowania typowych działań (w tym technik i technologii) dostosowanych do zasobów przyrody – OL2A_U04; umiejętność interpretowania danych empirycznych oraz na tej podstawie formułowania odpowiednich wniosków – OL2A_U06; umiejętność systematycznego aktualizowania wiedzy przyrodniczej i znajomość jej praktycznego zastosowania – OL2A_U14; posiadanie kompetencji do krytycznej oceny odbieranych treści i formułowania uzasadnionych sądów na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł – OL2A_K01; kompetencje do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych związanych z wykonywanym zawodem – OL2A_K02; kompetencje do uznania znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za produkcję żywności wysokiej jakości, dobrostan zwierząt oraz kształtowanie i stan środowiska naturalnego – OL2A_K08.

Po ukończeniu studiów absolwent zna język obcy na poziomie B2+. Jest również przygotowany do kształcenia w szkole doktorskiej oraz pracy naukowo-badawczej.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Efekty uczenia się niosą w swej treści informację o konkretnych kompetencjach, które może uzyskać absolwent. Są nowoczesne i uwzględniają współczesne zdobycze nauk leśnych i biologicznych w zakresie ochrony przyrody i edukacji przyrodniczo-leśnej uzasadniając przyjęcie profilu ogólnoakademickiego. Część efektów wymaga drobnych korekt językowych (np. OL2A_W01) oraz rozważenia ograniczenia ich liczby przez połączenie niektórych z nich (np. OL2A_U12 i OL2A_U13). Wszystkie kierunkowe efekty uczenia się znajdują odzwierciedlenie w efektach sformułowanych dla zajęć.

Efekty uczenia się ocenianego kierunku zbudowane zostały z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji 7 PRK typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

Kierunek ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna jest unikatowym kierunkiem studiów w skali kraju. Realizowany na poziomie studiów magisterskich wychodzi naprzeciw współczesnym potrzebom społeczeństwa oraz pozwala na uzyskanie gruntownego wykształcenia w zakresie szeroko pojętej ochrony przyrody, w tym także w kontekście wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Specyfiką kierunku jest ochrona przyrody ze szczególnym akcentem na ochronę przyrody w środowisku leśnym. We współczesnym leśnictwie europejskim widoczny jest wyraźny trend odchodzenia od produkcyjnej funkcji lasu jako priorytetowej. Funkcje ochronne i świadczenie usług ekosystemowych przez las są postrzegane przez społeczeństwa jako najbardziej cenne, stąd uzasadnionym jest duży udział efektów uczenia się dotyczących dyscypliny nauki leśnej, drugim powodem jest dostępność kadry i jej zainteresowania naukowe związane z ochroną przyrody w leśnictwie. Natomiast efekty uczenia się związane z ochroną przyrody w szerokim ujęciu są realizowane w ramach współpracy specjalistów z dziedziny nauk biologicznych. Należy również pamiętać, że w naszej strefie klimatycznej to las jest środowiskiem decydującym o różnorodności biologicznej a większość obszarów chronionych ma charakter leśny, bądź las towarzyszy innym przedmiotom ochrony. Tak więc, merytoryczne wsparcie potencjalnych pracowników PGL LP pozwoli na wypracowanie porozumienia społecznego w zakresie ochrony przyrody, gdyż często obie strony sporu (tzw. „ekolodzy” i leśnicy) kierując się szlachetnymi intencjami nie potrafią dojść do porozumienia, co najczęściej jest związane z forsowaniem schematów myślowych trudnych do zaakceptowania przez stronę przeciwną, bądź z brakiem wiedzy uzasadniającej racje drugiej strony sporu.

Zainteresowania i dorobek naukowy nauczycieli znajdują pełne odzwierciedlenie w treści efektów uczenia się.

Studia są ukierunkowane na możliwości uzyskania kompetencji badawczych, o czym świadczą zapisy: „absolwent zna i rozumie zasady planowania badań oraz ma pogłębioną wiedzę w zakresie interpretowania złożonych zjawisk i procesów przyrodniczych opartych na danych empirycznych w pracy badawczej i działaniach praktycznych”, potrafi „zastosować zaawansowane techniki i narzędzia badawcze oraz biegle wykorzystać literaturę naukową oraz interpretować dane empiryczne i na tej podstawie formułować odpowiednie wnioski”, „jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych”. Efekty uczenia się uwzględniają konieczność nabycia umiejętności komunikowania się w języku obcym. Stosowny efekt uczenia się brzmi: „potrafi posługiwać się językiem obcym w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”.

Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶ (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją i strategią uczelni oraz polityką jakości, mieszczą się one w dyscyplinie nauki leśne i biologiczne do których kierunek jest w 55 i 45% przyporządkowany. Koncepcja i cele kształcenia są związane z działalnością naukową w dyscyplinie nauki leśne oraz biologiczne i są zorientowane na potrzeby zawodowego rynku pracy między innymi dzięki określeniu ich we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Aktualnie, w kształceniu na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna metody i techniki kształcenia na odległość nie są wykorzystywane. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim są również zgodne z poziomem 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Kierunek jest unikatowy, ale efekty uczenia się posiadają wyraźną specyfikę, są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki leśne i biologiczne, jak również z zakresem działalności naukowej Wydziałów w tych dyscyplinach. Uwzględniają kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2+. Proponowane efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały. Pozwalają także na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

⁶W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Nie zdiagnozowano

Rekomendacje

Korektę opisu efektów uczenia się: usunięcie z opisu efektu uczenia się OL2A_W01 słowa „ogólną”, zweryfikowanie sformułowania z opisu efektu OL2A_W06 – „zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej”, połączenie efektu OL2A_U12 i OL2A_U13 oraz OL2A_U14 i OL2A_U15, sprawdzenie oznaczeń kompetencji społecznych 1-6, w raporcie samooceny jest U zamiast K.

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program kształcenia na kierunku OPiEPL daje możliwość ukształtowania specjalistów z zakresu ochrony przyrody i edukacji przyrodniczej, którzy posiadają wiedzę, kompetencje i umiejętności z wielu specjalności przyrodniczych. Liczba kierunkowych efektów uczenia się, realizowanych podczas realizacji poszczególnych zajęć waha się od 6. do 24 (średnio 13). Najwięcej kierunkowych efektów uczenia się realizują przedmioty: *aktywne metody ochrony fauny* (20), *edukacja przyrodniczo-leśna* (22), moduł do wyboru B - *organizacja i prowadzenie przyrodniczych zajęć terenowych* (18). oraz *przygotowanie efektywnych materiałów informacyjnych i dydaktycznych* (19), *ochrona siedlisk przyrodniczych i Dyrektywa Siedliskowa* (24), *ochrona zasobów wodnych i torfowiskowych* (17), moduł do wyboru E - *gospodarka leśna w aspekcie ochrony zasobów glebowych* (18) drugi przedmiot tego modułu (*grzyby w środowisku leśnym*) realizuje tylko 7 efektów uczenia się. Zwraca uwagę nie wyrównanie liczby realizowanych kierunkowych efektów uczenia się w obu przedmiotach modułu do wyboru - E, *ekologia lasu a ochrona przyrody* (18), *genetyka konserwatorska* (17), moduł do wyboru H - *bioróżnorodność i funkcja fauny glebowej w ekosystemach leśnych* (17) drugi przedmiot tego modułu (*epidemiologia chorób odzwierzęcych w środowisku leśnym*) realizuje 14 efektów uczenia się (rekomendacja jak w przypadku modułu E), moduł do wyboru I - *planowanie inwestycji na obszarach przyrodniczo cennych* (21) oraz *działania rolno- środowiskowo- klimatyczne* (22). Liczba realizowanych efektów kierunkowych jest wysoka, ale znajduje potwierdzenie w treściach kształcenia i metodach oceny.

Bardzo szczegółowym efektem uczenia się jest efekt OL2A_U13 – potrafi kierować pracą zespołu. Jest on uwidoczniiony w sylabusach 6. przedmiotów. W przypadku przedmiotu - *bioróżnorodność i funkcja fauny glebowej w ekosystemach leśnych* jest przypisany do efektu przedmiotowego – „potrafi skorelować stan aktywności biologicznej i etap rozwoju badanej gleby z parametrami (ilościowymi i jakościowymi) bioróżnorodności fauny glebowej” temu efektowi odpowiadają treści kształcenia – „rola wybranych grup roztoczy glebowych, jako bioindykatorów stanu aktywności biologicznej gleby i pośrednio całego ekosystemu leśnego” a metody oceniania to - formujące: sprawdzanie stopnia przygotowania do zajęć i ugruntowania wiedzy po ćwiczeniach zaś podsumowujące: test zaliczeniowy.

Efekty uczenia się dla poszczególnych przedmiotów, ich powiązania z kierunkowymi efektami uczenia się, treści kształcenia oraz metody oceniania stopnia osiągnięcia założonego efektu kształcenia, zawarte są w sylabusach przedmiotów. Zawartość sylabusów jest wyczerpująca i mieści wszystkie istotne dla studenta informacje. Program studiów obejmuje pełen zakres efektów kierunkowych niezależnie od dokonywanych przez studenta w trakcie studiów wyborów zajęć.

Treści kształcenia oferowane na ocenianym kierunku uwzględniają aktualny stan wiedzy w zakresie dyscypliny nauki leśnej oraz dyscypliny nauki biologiczne. Decyduje o tym wysoki potencjał naukowy i publikacyjny kadry uczestniczącej w tworzeniu i realizacji programu kształcenia. Wysoki poziom naukowy jest widoczny w przedstawionych zespołowi oceniającemu publikacjach. Zakres tematyczny tych publikacji jest zbieżny z treściami wszystkich kierunkowych przedmiotów. Podczas analizy sylabusów zajęć oraz hospitacji zajęć stwierdzono, że publikacje naukowe osób prowadzących zajęcia mają bezpośredni udział w przekazywanych treściach kształcenia. W sylabusach są polecane studentom między innymi publikacje koordynatorów zajęć.

Podsumowując można stwierdzić, że treści kształcenia są powiązane z działalnością naukową i profilem naukowym nauczycieli prowadzących zajęcia. Są kształtowane przez nich z uwzględnieniem aktualnego stanu wiedzy w dyscyplinie nauki leśnej i nauki biologiczne oraz potrzeb i oczekiwań interesariuszy zewnętrznych, wyrażonych podczas spotkania z zespołem oceniającym.

Analiza sylabusów wskazuje, że przekazywane treści zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Uwzględniają one aktualny stan wiedzy, najnowsze osiągnięcia w dyscyplinie nauki leśnej i nauki biologiczne nauk leśnych i nauk biologicznych oraz nowych metod badawczych w aspektach związanych z ochroną przyrody. Treści kształcenia są dobierane przez koordynatorów przedmiotów. Koordynatorzy przedmiotów mają doświadczenie zawodowe jak i dydaktyczne oraz posiadają stosowny dorobek naukowy. Opracowują oni oraz mogą aktualizować zakres tematyczny zajęć. Po opracowaniu oraz aktualizacji przedstawione nowe lub zaktualizowane treści kształcenia analizowane są przez Radę Programową Kierunku Studiów Ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna pod względem zgodności z zakładanymi kierunkowymi efektami uczenia się. Odbywa się to przez weryfikację sylabusów przedmiotów, a ponadto np. przez prowadzone hospitacje zajęć. Zaktualizowane sylabusy przedmiotów obowiązujących w danym roku akademickim zamieszczany jest przez kierowników przedmiotów w Wirtualnym Dziekanacie.

Treści programowe obejmują wszystkie potencjalne przedmioty ochrony przyrody, czyli florę, faunę, grzyby i elementy abiotyczne a w tym bardzo istotną w Polsce ochronę zasobów wodnych, torfowiskowych i glebowych. Istotną częścią treści programowych jest problematyka edukacji przyrodniczo-leśnej a w tym organizacja i prowadzenie przyrodniczych zajęć terenowych i przygotowanie materiałów informacyjnych i dydaktycznych, systemy, organizacja i prawo ochrony przyrody, wspomagające systemy informacji przestrzennej, problematyka inwentaryzacji i monitoringu przyrodniczego oraz różnorodności biologicznej na poziomie genetycznym, gatunkowym i krajobrazowym. Treści programowe w znaczącym wymiarze odnoszą się do teorii i praktyki gospodarki leśnej w relacji do problematyki ochrony przyrody, co decyduje o specyfice kierunku. Część przyrodniczą a w tym: zagadnienia ekologiczne i taksonomiczne; prawną a w tym: międzynarodowe konwencje ochrony gatunków zagrożonych i ginących; ekonomiczną a w tym: finansowanie ochrony przyrody; techniczną w tym: planowanie inwestycji na obszarach przyrodniczo cennych, działania rolno-środowiskowo-klimatyczne, przygotowanie dokumentacji środowiskowej i przyrodniczej uzupełniają istotne elementy techniki prowadzenia dialogu i negocjacji oraz etyki w ochronie przyrody.

Treści programowe przygotowują również do działalności naukowej obejmując problematykę systemów gromadzenia danych, metod badań i oceny biocenoz, monitoringu dynamiki populacji oraz metod analizy danych i podstaw modelowania matematycznego.

Proces kształcenia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna odbywa się w ciągu czterosemestralnych stacjonarnych studiów drugiego stopnia. Łączna liczba punktów ECTS wynosi 120. Wydłużenie (zaplanowanie) cyklu studiów o jeden semestr i 30 punktów ECTS jest korzystne z racji możliwości szerszego zakresu przekazywanych treści, większej swobody w zakresie realizacji programu oraz organizacji zajęć ponadprogramowych. Jest to nieczęsta praktyka, ale gwarantująca komfort pracy i możliwość gruntownego przyswojenia przekazywanych treści oraz udział w badaniach, co przekłada się na wyższą jakość kształcenia. Studia obejmują 1155 godzin kontaktowych (wykłady – 338, ćwiczenia – 650, konwersatoria 75 inne – 92). Godziny „inne” z udziałem nauczyciela obejmują: konsultacje, wyjazdy terenowe, przeprowadzenie sprawdzianów i egzaminów. Rozmiar pracy własnej studenta zaplanowano na 1845 godzin.

Analiza poszczególnych sylabusów (pod kątem relacji między treściami kształcenia a zaplanowanymi godzinami) wskazuje, że nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć jest poprawnie oszacowany i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Podsumowując, czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów dla całego programu studiów oraz dla poszczególnych zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich wynosi ponad 46 i w takim zakresie byłaby zgodna z wymaganiami przy planowanym, z reguły, na 3 semestry studiów drugiego stopnia, natomiast korzystną wartością dodaną jest wydłużenie o jeden semestr procesu kształcenia co umożliwia realizację przez studentów zajęć ponadprogramowych np. Aktywność w sekcjach koła naukowego.

Zajęcia są prawidłowo wyodrębnione i są oferowane w prawidłowej sekwencji. Studenci poznają treści ogólne i wprowadzające (bioróżnorodność, podstawy ekologiczne, systemy organizacyjne) następnie poszczególne działy ochrony przyrody (przyrody nieożywionej, flory, fauny) i w końcu metody, techniki i praktykę działalności zawodowej. Podsumowaniem cyklu kształcenia są zajęcia seminaryjne i praca magisterska. Następstwo przedmiotów jest prawidłowe. Kolejność przedmiotów w planie zajęć daje studentom możliwość uzyskania efektów uczenia się niezbędnych do efektywnego studiowania wszystkich przedmiotów zawodowych w tym również zrozumienia metodologii prac badawczych. Jednak, podczas spotkania ze studentami zwrócili oni uwagę, że jeden z przedmiotów związanych z ochroną flory jest realizowany w semestrze zimowym, co uniemożliwia konfrontację wiedzy teoretycznej z praktyką terenową. Formy zajęć (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, seminaria) są różnorodne i prawidłowo dobrane do treści przedmiotów. Ćwiczenia stanowią ponad 58 % godzin kontaktowych, co pozwala na kształtowanie szerokiego zakresu umiejętności. Zwraca natomiast uwagę bardzo mała liczba ćwiczeń terenowych, które stanowią tylko 7 % (48 godzin) wszystkich godzin ćwiczeń (650), i są zaplanowane tylko w ramach jednego przedmiotu (*inwentaryzacja i monitoring przyrodniczy*).

W planach studiów II stopnia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna wyodrębniono zajęcia do wyboru, w sumie 20 przedmiotów, co pozwala na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. W semestrze 1 studenci są zobligowani do wyboru trzech przedmiotów, po jednym z modułu A, B oraz C. W semestrze 2 – jednego przedmiotu z modułu D i jednego z modułu E. W semestrze trzecim przedmiotów – po jednym z modułu F i G. W semestrze 4 studenci wybierają trzy przedmioty, po jednym z modułu H, I oraz J. Kluczowe treści przedmiotów do wyboru związane są z przedmiotami dotyczącymi metod statystycznej analizy danych, inwazji biologicznych w środowisku leśnym, automatycznym monitoringiem ptaków środowisk leśnych, metod badań i oceny biocenoz, finansowania ochrony przyrody czy planowania inwestycji na obszarach przyrodniczo cennych. Przedmioty do wyboru nie są profilowane, nie tworzą specjalności.

Summaryczna liczba punktów ECTS przedmiotów do wyboru wynosi 30. Studenci mogą również dokonać wyboru języka (niemiecki lub angielski, chociaż ten pierwszy w całej historii kierunku wybrały tylko 4 osoby), pracowni magisterskiej oraz seminarium magisterskiego – razem to dodatkowo 36 punktów ECTS. Summarycznie jest to 66 ECTS co stanowi 52% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów. W ramach przedmiotów do wyboru w module A studenci wybierają przedmiot *metody statystycznej analizy danych* albo *metody analizy danych i podstawy modelowania matematycznego*. W opinii zespołu oceniającego przedmiot łączący treści kształcenia wymienionych przedmiotów powinien być przedmiotem obowiązkowym, gdyż różnice w celach kształcenia (uwidocznionych w sylabusach) są niewielkie a kompendium wiedzy i umiejętności z tego zakresu jest konieczne przy realizacji pracy magisterskiej.

Znacząca część kształcenia obejmuje zajęcia lub grupy zajęć (moduły do wyboru) związane z prowadzoną na Wydziałach działalnością naukową w dyscyplinie nauki leśne i nauki biologiczne. Jest to łącznie 101 ECTS (84 %).

W pierwszym semestrze zajęcia językowe są realizowane przez studium języków obcych, natomiast w semestrze drugim prowadzone są zajęcia w ramach przedmiotu *science and practice in nature conservation*, gdzie studenci poznają specjalistyczną terminologię związaną z ochroną przyrody. Celem tego przedmiotu jest: pogłębienie znajomości słownictwa fachowego w języku obcym oraz wiedzy dotyczącej różnorodnych zagadnień biologicznych, dzięki wykorzystaniu prac przeglądowych i oryginalnych z zakresu ochrony przyrody i edukacji przyrodniczej; opanowanie umiejętności referowania prac naukowych, krytycznej analizy ich treści oraz prowadzenia merytorycznej dyskusji w języku obcym; nabycie umiejętności napisania eseju lub raportu przekazującego informacje lub przedstawiającego pogląd za lub przeciw wyrażonej opinii. Interesującą inicjatywą są organizowane ponadprogramowe zajęcia zdalne z nauczycielem ze Szkocji. Celem kształcenia językowego jest również pogłębienie umiejętności korzystania z elektronicznych serwisów i baz czasopism w celu wyszukiwania publikacji z zakresu szeroko rozumianej ochrony przyrody i edukacji przyrodniczej. Podsumowując, absolwent kierunku będzie potrafił posługiwać się językiem obcym w zakresie szeroko pojętej ochrony przyrody i środowiska jak i posiada umiejętności przygotowywania różnego rodzaju dokumentów w języku obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Wśród przedmiotów humanistycznych i społecznych realizowanych na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna oferowane są przedmioty: *edukacja przyrodniczo-leśna* oraz *etyka w ochronie przyrody*. Zajęciom tym przypisano 8 punktów ECTS, wymiar ten jest większy niż określono

to w wymaganiach, natomiast przedmiot *edukacja przyrodniczo-leśna* jest jednocześnie przedmiotem kierunkowym jego nazwa stanowi nawet część nazwy kierunku.

W procesie dydaktycznym na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna stosowane są różnorodne formy i metody kształcenia, które obejmują wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, obliczeniowe, projektowe i terenowe oraz konwersatoria, seminaria i lektoraty.

Jak wynika z obserwacji poczynionych podczas hospitacji wykłady często przyjmują formę interaktywną a nawet dyskusji. Zwraca uwagę bezpośredni kontakt wykładowcy i studenta. Standardem są prezentacje multimedialne, filmy instruktarzowe. Wnioskując na podstawie przedstawionej w sylabusach literatury, pozwalają one na przedstawienie tematu z uwzględnieniem najnowszej wiedzy, również tej spoza podręczników, a pochodzącej z najnowszych artykułów naukowych jak i wynikającej z doświadczeń wykładowców zdobytych w ramach realizowanych badań naukowych, udziału w międzynarodowych i krajowych konferencjach, sympozjach i seminariach, o czym można było się przekonać podczas hospitacji zajęć.

Ćwiczenia odbywane w niewielkich grupach umożliwiają aktywizację studentów w procesie uczenia się. Podczas hospitacji zajęć Prowadzący uaktywniali studentów zadając pytania i pomagając w rozwiązaniu bieżących problemów analitycznych i obliczeniowych. Podczas zajęć projektowych i laboratoryjnych stosuje się głównie metody praktyczne. Kształtują one szereg umiejętności zawodowych, głównie projektowych, ale również przeprowadzania samodzielnych pomiarów i interpretacji uzyskanych wyników oraz wyciągania wniosków. Wśród zajęć, o charakterze projektowym dominują zadania indywidualne, ale część wykonywana jest zespołowo, co kształtuje umiejętność tworzenia zespołów badawczych i zadaniowych. Celem zajęć jest wypracowanie wśród studentów nawyku samodzielnego myślenia oraz umiejętności pracy zespołowej i rozwiązywania postawionych zadań i problemów, szczególnie w sytuacji dynamicznie zachodzących zmian w środowisku przyrodniczym. Taka forma zajęć kształtuje również kompetencje badawcze.

Jak już wspomniano, program studiów charakteryzuje się bardzo małą liczbą ćwiczeń terenowych, zwłaszcza w kontekście deklaracji, że program studiów koncentruje się na praktycznych aspektach związanych z kształtowaniem się różnorodności biologicznej, przyczyn zagrożeń tej różnorodności jak i sposobach jej ochrony. Ponad to specyfiką studiów są inwentaryzacje i inne opracowania wymagające prac terenowych. W opinii zespołu oceniającego należy przeanalizować potrzebę zwiększenia liczby godzin ćwiczeń terenowych, zwłaszcza w przypadku przedmiotów: *monitoring dynamiki populacji roślin wieloletnich* (temat - ocena przygotowania schematu założenia stałej powierzchni badawczej), *ochrona abiotycznych elementów przyrody* (temat: projektowanie ścieżki dydaktycznej), *organizacja i prowadzenie przyrodniczych zajęć terenowych* (tematy - przygotowanie praktyczne do opracowywania i prowadzenia przyrodniczych zajęć terenowych, przeprowadzenie epizodu edukacyjnego w terenie), *gospodarka a różnorodność biologiczna* (w metodach dydaktycznych wymieniono - wykład terenowy), *inwazje biologiczne w środowisku leśnym* (w metodach dydaktycznych wymieniono - pokaz terenowy). Podczas wizytacji, zarówno studenci jak i pracownicy zwracali uwagę, że znaczna część ćwiczeń niewidocznych w planie studiów, jako terenowe, odbywa się właśnie w tej formie. Jest to aktualnie możliwe ze względu na bardzo nieliczne roczniki oraz położenie kampusu w sąsiedztwie arboretum oraz innych obiektów przyrodniczych. Na potrzebę uwzględnienia praktyk w programie studiów zwracali uwagę pracodawcy uzasadniając to potrzebą konfrontacji wiedzy teoretycznej z praktycznym jej wykorzystaniem. Interesującym przykładem metody kształcenia, częściowo zastępującej ćwiczenia terenowe, jest ta zastosowana w ramach

przedmiotu *ochrona abiotycznych elementów przyrody*. W zajęciach studenci mogą odbyć wirtualną podróż po Smithsonian National Museum of Natural History, i innych obiektach na świecie, zdobywając wiedzę o minerałach, rozwijając jednocześnie swoje kompetencje językowe. Opracowują dokumentację nieożywionych elementów przyrody, pozwalającą na prezentację wyników inwentaryzacji grupom odbiorców zróżnicowanych pod względem wiekowym. Poprzez podział na grupy uczą się także podstaw dialogu, przyjmując zamiennie role obrońców i przeciwników zagospodarowania abiotycznych obiektów przyrodniczych, eksploatacji złóż. Umiejętności praktyczne zdobywają również podczas inwentaryzacji (w grupach) nieożywionych elementów przyrody, znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie wykładowych, a następnie opracowując materiały informacyjno-dydaktyczne.

W części przedmiotów wyróżniono konwersatoria jako specyficzną formę prowadzenia zajęć polegającą na dyskutowaniu problemów naukowych w niewielkiej grupie. Są to przedmioty: *edukacja przyrodniczo-leśna* (15 godzin), *bioróżnorodność i funkcja fauny glebowej w ekosystemach leśnych* (6 godzin), *planowanie inwestycji na obszarach przyrodniczo cennych* (6 godzin). Należy jednak zwrócić uwagę, że w sylabusach 8 innych przedmiotów, dyskusja, została również wymieniona, jako metoda dydaktyczna. Podczas hospitacji zajęć, zespół oceniający stwierdził, że ta metoda jest stosowana bardzo często, co należy ocenić pozytywnie.

W ramach seminariów doskonalone są umiejętności przygotowania wystąpień ustnych z wykorzystaniem technik prezentacji i wyrażania własnych opinii, co stymuluje studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. W ramach seminariów dyplomowych na forum grupy seminaryjnej studenci referują plan i założenia pracy dyplomowej oraz kolejne etapy jej realizacji, aż po prezentację i analizę wyników. Metody kształcenia takie jak seminaria czy sesje referatowe, analiza przypadku, dyskusja uświadamiają również potrzebę ustawicznego kształcenia i doskonalenia zawodowego.

Umiejętności językowe studenci kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna zdobywają poprzez udział w zajęciach w ramach prowadzonych lektoratów oraz w ramach przedmiotu w języku obcym o treściach kierunkowych. Stosowane metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B2+.

Aktualnie wszystkie zajęcia odbywają się w formie bezpośredniej. Tylko w nieprzewidzianych, nadzwyczajnych sytuacjach możliwe będzie skorzystanie z doświadczeń prowadzenia niektórych form zajęć w formie zdalnej, z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, które to doświadczenie kadra nauczycieli kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna zdobyła w związku z pandemią COVID-19. W związku z ograniczeniem funkcjonowania uczelni korzystano wówczas z takich narzędzi, jak np. platforma Office 365 Moduł MS Teams (do dyspozycji pozostawała również platforma: Zoom). Szczegółowe informacje dla studentów na temat tych narzędzi znajdują się na stronie internetowej Uczelni, w specjalnie do tego przeznaczonych zakładce e-learning. Nauczyciele zostali przeszkoleni z obsługi tych narzędzi w 2020 roku na specjalnie zorganizowanych przez Wydział zajęciach. Aktualnie, narzędzia pracy zdalnej są wykorzystywane do konsultacji studentów z nauczycielami, w tym również z Prodziekanem ds. studiów.

Regulamin studiów uwzględnia różne możliwości dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Na wniosek studenta, za zgodą Prodziekana ds. studiów, dopuszcza się możliwość zastosowania indywidualnej organizacji studiów bez zmiany programu studiów (§ 13 Regulaminu). Studenci, będący

osobami niepełnosprawnymi mogą odbywać zajęcia na zasadach indywidualnej organizacji studiów, z uwzględnieniem ich szczególnych potrzeb (§ 14 Regulaminu). Student (o szczególnych zainteresowaniach i uzdolnieniach) może studiować według indywidualnego programu studiów (§ 15 Regulaminu). Osoby, które mają trudności z opanowaniem materiału, mogą korzystać z indywidualnych konsultacji z prowadzącymi zajęcia dydaktyczne. Studentom z niepełnosprawnością dedykowana jest strona internetowa Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, gdzie zamieszczane są różnego rodzaju informacje dotyczące form wsparcia, z których osoby te mogą skorzystać; dotyczą one m.in. konsultacji, kursów i szkoleń motywacyjnych ukierunkowanych na usamodzielnianie się i zaistnienie w życiu społecznym.

Mocną stroną Wydziału i jego ogromnym atutem, w systemie kształcenia, jest obecność, wysoki poziom i szeroki zakres aktywności Koła naukowego leśników (działającego od 1919 roku). Studenci kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna są włączani w jego działalność, realizują swe zainteresowania i doskonałą warsztat badawczy pod opieką doświadczonych pracowników naukowych Wydziału. W skład Koła wchodzi 15 prężnie działających sekcji. Wśród nich znajdują się szczególnie bliskie ochronie przyrody jak np. Botaniczna, Edukacji Przyrodniczo-Leśnej, Entomologiczna, Mikologiczna, Ornitologiczna czy Teriologiczna. Dobrą praktyką jest unikalna inicjatywa pod nazwą „Lasy Świata”. Jest to stypendium umożliwiające udział studentów w zagranicznych wyjazdach naukowych w różne regiony geograficzne, tak aby uczestnicy mogli poznać różnorodne formacje leśne, sposoby ich funkcjonowania, instytucje i organizacje zajmujące się gospodarowaniem i ochroną lasów, badaniami naukowymi oraz kształceniem kadr dla leśnictwa i ochrony przyrody. Stypendium jest nagrodą za aktywną działalność na rzecz Uczelni, Wydziału i społeczności akademickiej (zawody, turnieje, konkursy, olimpiady, konferencje, działalność organizacyjna, aktywność naukowa, działania charytatywne, wzorowa postawa koleżeńska). Stypendia przyznaje Komisja na wniosek osoby zainteresowanej. W skład Komisji wchodzi: dziekan lub prodziekan (jako przewodniczący), trzech przedstawicieli studentów (nie mogą to być osoby ubiegające się o stypendium), trzech przedstawicieli pracowników WL oraz po jednym przedstawicielu każdego fundatora stypendium. Tok postępowania kwalifikacyjnego, przebieg wyprawy oraz sprawozdania multimedialne są zamieszczane na stronie internetowej Wydziału.

Plan studiów daje czas na pracę własną, zajęcia ponadprogramowe i realizację pracy dyplomowej. W semestrze letnim, roku akademickiego 2023/2024, zajęcia prowadzone przez pracowników UPP odbywają się w poniedziałki. Na I roku, od 8:00 do 19:00 w blokach 1-2 godzinnych z 15 minutowymi przerwami oraz przerwą obiadową. Na II roku od 12:00 do 18:15 w podobnym układzie bloków zajęć i przerw. W środy, czwartki i piątki, zajęcia odbywają się na UAM, zwykle do 12:00-13:00, sporadycznie od południa do 14:00-16:30.

Czas przewidziany na realizację treści kształcenia i osiągnięcie zakładanych efektów jest wystarczający do ich osiągnięcia zarówno w skali całego programu jak i poszczególnych przedmiotów. Koncepcja kształcenia na kierunku OPIEPL uwzględnia właściwą liczbę i strukturę zajęć dydaktycznych oraz czas ich trwania, co stwarza możliwość realizacji treści programowych zawartych w programach zajęć. Poszczególne zadania dydaktyczne, ich formy i sposoby realizacji są właściwie dobrane i dobrze przypisane do zakładanych efektów kształcenia. Można zatem uznać, że zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Proponowane treści kształcenia są zgodne z aktualnym stanem wiedzy. Literatura wskazana w sylabusach przedmiotów jest aktualna. W pojedynczych przypadkach są to pozycje sprzed 2000 roku.

W większości nie są starsze niż 10 lat. Treści kształcenia nawiązują do badań prowadzonych w jednostce.

Ocenione prace etapowe z reguły zawierały informacje zwrotne dla studentów w postaci punktacji i komentarzy. Organizacja sprawdzania i oceny umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z przyjętymi efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki leśne i nauki biologiczne. Potwierdzeniem jest szeroki zakres działalności naukowej pracowników oraz wykorzystanie badań własnych w dydaktyce. Jest to efektem wysokiego potencjału kadry naukowo-dydaktycznej uczestniczącej w tworzeniu i realizacji programu kształcenia. Program obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową (101 ECTS). Umożliwiają one przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie nauk leśnych i nauk biologicznych z zastosowaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Treści kształcenia obejmują wszystkie aspekty przydatne na stanowiskach związanych z ochroną przyrody i edukacją przyrodniczą, są specyficzne, kładąc nacisk na nowatorskie rozwiązania i informatyzację. Realizują one wszystkie efekty uczenia się. Czas trwania studiów, liczba punktów ECTS są określone z nadmiarem (4 semestry, 120 ECTS) dzięki temu nie tylko zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, ale pozwalają na realizację aktywności ponadprogramowych, wysoki komfort pracy, możliwość gruntownego przyswojenia przekazywanych treści, co przekłada się na wyższą jakość kształcenia. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów wynosi 1155 godzin. Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich wynosi ponad 46 i w takim zakresie byłaby zgodna z wymaganiami przy planowanym z reguły na 3 semestry studiów drugiego stopnia, natomiast korzystną wartością dodaną jest wydłużenie o jeden semestr procesu kształcenia. Nastęstwo przedmiotów jest prawidłowe. Kierunkowe przedmioty wprowadzające poprzedzają typowo zawodowe. Wybór zajęć umożliwiających studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia, obejmuje odpowiednio 52 % ECTS. Zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języka obcego pozwalają na osiągnięcie poziomu B2+. Zajęciom z zakresu nauk społecznych i humanistycznych przypisano 8 punktów ECTS. Metody kształcenia są różnorodne i charakterystyczne dla przedmiotów. Zapewniają one osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Nauczyciele posługują się właściwie dobranymi środkami i narzędziami dydaktycznymi. Nie wykorzystuje się metod i technik kształcenia na odległość. Przyjęte metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się i są dostosowane do zróżnicowanych potrzeb studentów, również niepełnosprawnych (np. indywidualna organizacja

studiów, indywidualny plan studiów). Plan zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia. Metody weryfikacji są kompleksowe i zawierają element informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zdiagnozowano

Rekomendacje

Przeprowadzenie całościowego przeglądu programu studiów z uwzględnieniem opinii: studentów, pracowników i otoczenia gospodarczego.

Zalecenia

Spełnienie ustawowego wymogu, aby co najmniej 50% punktów ECTS było realizowanych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem prowadzącym zajęcia (godziny kontaktowe).

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady i tryb przyjmowania kandydatów na pierwszy rok studiów, określone są w uchwale nr 163/2023 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na stacjonarne i niestacjonarne studia drugiego stopnia na roku akademicki 2024/2025. Studia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna skierowane są głównie do absolwentów kierunków takich jak leśnictwo, biologia czy ochrona środowiska. Zgodnie z § 4 ust. 1. uchwały Senatu, postępowanie kwalifikacyjne na studia stacjonarne na kierunku OPiEPL odbywa się na podstawie rankingu wynikającego z podsumowania średniej z ocen kończących przedmioty studiów pierwszego stopnia oraz wyniku ukończenia studiów przy czym: 90% limitu miejsc mają wypełnić absolwenci kierunku zgodnego z kierunkiem studiów drugiego stopnia; uzupełnienie limitu następuje na podstawie wyników egzaminu, testu lub rozmowy, weryfikujących efekty uczenia się określone dla danego kierunku studiów I stopnia; kwalifikacja na podstawie wyników egzaminu, testu lub rozmowy ma również zastosowanie w przypadku, gdy brak jest absolwentów kierunku zgodnego z kierunkiem studiów drugiego stopnia; dziekan może podjąć decyzję o nieweryfikowaniu efektów uczenia się w tym, jeśli kandydat osiągnął na innym kierunku, co najmniej 70% zakładanych efektów uczenia się dla danego kierunku studiów I stopnia. Dokumenty i wszystkie formalne informacje rekrutacyjne są dostępne na stronach internetowych Uczelni i Wydziału. Według zespołu oceniającego wprowadzenie testu weryfikacyjnego jest korzystne z punktu widzenia ujednolicenia kompetencji różnych grup kandydatów.

Zgodnie z zarządzeniem nr 170/2019 Rektora UPP z dnia 13 listopada 2019 r., w sprawie zasad powoływania wydziałowych komisji rekrutacyjnych, na WLiTD postępowanie rekrutacyjne prowadzone jest przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną (WKR), w skład której wchodzi: przewodniczący, którym jest Prodziekan ds. studiów, sekretarz oraz członkowie komisji (nauczyciele akademicy, inni

pracownicy UPP lub doktoranci). Praca WKR przebiega zgodnie z terminarzem rekrutacji ustalonym przez Rektora UPP (odpowiednie zarządzenie Rektora).

Przedstawione zasady wskazują, że kryteria są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się ocenianego kierunku. Są one również bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse (odrębnie w grupach kandydatów po studiach na kierunku leśnictwo, biologia czy ochrona środowiska i innych) w podjęciu studiów na kierunku.

W związku z pandemią kompetencje cyfrowe kandydatów zostały zweryfikowane w trakcie kształcenia w ramach szkoły średniej. Kandydaci mają również świadomość konieczności posiadania sprzętu związanego z kształceniem na odległość. Dodatkowo Uczelnia umożliwia dostęp do niezbędnego oprogramowania w formie zdalnej.

Zgodnie z Regulaminem studiów można ubiegać się o potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Potwierdzanie to prowadzone jest na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.) oraz uchwały nr 363/2019 Senatu z dnia 18 września 2019 r. w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się na Uniwersytecie. Potwierdzenie efektów uczenia się obejmuje formalny proces weryfikacji i uznania przez Uczelnię wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zdobytych w sposób instytucjonalnie zorganizowany lub niezorganizowany, poza systemem studiów. Potwierdzanie tych efektów przeprowadza się osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia na określonym kierunku, poziomie i profilu prowadzonym na Uczelni. Potwierdzanie efektów uczenia się następuje na wniosek kandydata złożony do Prodziekana ds. studiów, który powołuje komisję weryfikującą wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne kandydata oraz wyznacza przewodniczącego tej komisji. Komisja analizuje przedłożone przez kandydata dokumenty oraz weryfikuje faktyczną wiedzę, umiejętności i kompetencje kandydata. Przewodniczący komisji przekazuje Prodziekanowi ds. studiów protokół zawierający m.in. wykaz przedmiotów zaliczonych w procesie weryfikacji efektów kierunkowych wraz z uzyskanymi ocenami. Na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna nie odnotowano dotychczas żadnego wniosku dotyczącego potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Zgodnie z Regulaminem Studiów student może być przyjęty na studia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna w trybie przeniesienia z innej uczelni krajowej lub zagranicznej. Na wniosek studenta, złożony w dziekanacie, Prodziekan ds. studiów za zgodą kierownika przedmiotu może zaliczyć określone w planie studiów zajęcia, w tym ogólnouniwersyteckie, na podstawie zajęć, które student odbył na innej uczelni krajowej lub zagranicznej. Warunkiem zaliczenia zajęć jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia się. Decyzję w sprawie zaliczenia zajęć Prodziekan ds. studiów podejmuje po zapoznaniu się z przedstawioną przez studenta dokumentacją przebiegu studiów, zawierającą karty okresowych osiągnięć studenta oraz sylabusy przedmiotów. Podejmując decyzję w sprawie zaliczenia zajęć, Prodziekan ds. studiów uwzględnia efekty uczenia się uzyskane na innej uczelni w wyniku realizacji zajęć i praktyk odpowiadających zajęciom i praktykom określonym w planie studiów i programie kształcenia na kierunku studiów, na którym student studiuje. Studentowi przypisuje się taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu. Studentowi przypisuje się ocenę, którą uzyskał w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk w jednostce, w której zrealizował zajęcia. Ocenę przelicza się na skalę ocen obowiązującą

w Uniwersytecie. Cudzoziemcy mogą podejmować studia na Uniwersytecie na zasadach określonych w art. 323 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.). Cudzoziemców obowiązują warunki i tryb rekrutacji określone uchwałami nr 53/2021 oraz 54/2021 Senatu UPP z dnia 30 czerwca 2021 r. Na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna językiem wykładowym jest polski. Do chwili obecnej na tym kierunku studiował (w języku polskim) - i uzyskał status absolwenta kierunku - jeden obcokrajowiec.

Na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna w programie studiów przewidziano realizację pracy dyplomowej magisterskiej. Studia magisterskie kończą się egzaminem dyplomowym. Zarządzenie Rektora UPP nr 188/2019 z dnia 23 grudnia 2019 roku opisuje proces dyplomowania na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu. Zgodnie z treścią zarządzenia Rada Programowa kierunku studiów - ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna (RPKS OPiEPL) opracowuje terminarz dyplomowania nie później niż 15 miesięcy przed regulaminowym terminem ukończenia studiów a Prodziekan ds. studiów publikuje go na stronie internetowej Wydziału. Tematyka prac magisterskich przygotowująca jest przez kierowników jednostek, w których realizowane jest kształcenie na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna. Zgodność tematów z kierunkiem studiów zatwierdza Rada Programowa Kierunku Studiów. Student wybiera temat pracy dyplomowej oraz promotora, a następnie przygotowuje w porozumieniu z promotorem kartę pracy dyplomowej i przekazuje ją do dziekana. Promotorem pracy magisterskiej może być profesor, doktor habilitowany lub doktor. Recenzenta pracy powołuje Prodziekan ds. studiów spośród dwóch kandydatów proponowanych przez kierownika jednostki lub może powołać innego recenzenta. Recenzent musi posiadać co najmniej stopień naukowy doktora, jednak nie może posiadać stopnia naukowego niższego od stopnia promotora pracy. Prodziekan ds. studiów, po akceptacji przez przewodniczącego RPKS OPiEPL, zatwierdza tematy prac dyplomowych nie później niż rok przed planowanym terminem ukończenia studiów. Praca magisterska jest przygotowywana samodzielnie przez studenta, pod kierunkiem promotora. Praca może mieć charakter koncepcyjny, badawczy lub badawczo-wdrożeniowy. Praca magisterska powinna zawierać kompleksowe rozwiązanie problemu badawczego, postawionego w celu pracy wraz ze statystyczną interpretacją wyników oraz ich krytyczną dyskusją na tle innych opublikowanych badań. Powinna wykazać umiejętność definiowania i rozwiązywania problemów oraz korzystania z metod badawczych w dyscyplinach adekwatnych do kierunku studiów. Zmiana tematu pracy dyplomowej lub promotora jest możliwa w uzasadnionych sytuacjach. Student przygotowuje pracę dyplomową zgodnie z wymaganiami określonymi przez RPKS OPiEPL, opublikowanymi na stronie internetowej Wydziału. Promotor przed przyjęciem pracy sprawdza ją w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA). Zarówno promotor jak i recenzent sporządzają recenzje pracy dyplomowej i przekazują je do dziekana. Student ma prawo do zapoznania się z recenzjami. Egzamin dyplomowy przeprowadzany jest w terminie ustalonym przez Prodziekana ds. studiów, w trybie określonym Regulaminem studiów UPP (§ 51 pkt. 4). Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Prodziekana ds. studiów, w skład której wchodzi przewodniczący i dwóch egzaminatorów. Przewodniczącym komisji egzaminacyjnej jest Prodziekan ds. studiów lub wyznaczony przez niego nauczyciel akademicki. Egzaminatorami mogą być promotor i recenzent. Na egzamin magisterski składa się prezentacja przez studenta i dyskusja merytoryczna nad pracą oraz odpowiedzi na pytania z puli po 20 zagadnień opracowanych dla każdego przedmiotu na egzamin magisterski. Student losuje 1 pytanie z zagadnień wyznaczonych przez promotora oraz 2 pytania z zagadnień wyznaczonych przez recenzenta. Komisja egzaminacyjna przy ocenie egzaminu dyplomowego stosuje skalę ocen stosowaną na Uczelni i określoną w Regulaminie studiów (§41). Przebieg i wynik egzaminu dyplomowego dokumentowane są w protokole sporządzanym przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej.

Protokół podpisywany jest przez wszystkich obecnych na egzaminie członków komisji egzaminacyjnej. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z egzaminu dyplomowego Studentowi przysługuje egzamin poprawkowy zgodnie z Regulaminem studiów (§ 51 pkt. 9 i 10).

Zespół oceniający zapoznał się z sześcioma losowo wybranymi pracami, nie stwierdzono przypadku niezgodności z kierunkowymi efektami uczenia się.

Dotychczas na kierunku studiów OPiEPL nie odnotowano przypadków potrzeby adoptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. W razie takiej konieczności władze Wydziału mogą korzystać z doświadczenia i wsparcia Pełnomocnika Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami, a także doświadczonych pracowników Centrum Wsparcia i Rozwoju Uniwersytetu. Centrum oferuje ścieżkę wsparcia „Wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz w szczególnej sytuacji zdrowotnej”. W Uczelni obowiązuje ponadto zarządzenie nr 145/2021 Rektora z dnia 30 września 2021 roku w sprawie dostosowania procesu kształcenia do potrzeb studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami oraz w szczególnej sytuacji zdrowotnej. W razie zaistnienia potrzeby, dostosowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością przewiduje się dostosowanie procesu dydaktycznego do indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnościami zwłaszcza poprzez stosowanie technologii teleinformacyjnych takich jak platforma MS Teams, Zoom, Skype. Możliwe jest również wykorzystywanie komunikacji mailowej, a także indywidualnych konsultacji. Ponadto, studenci mają również dostęp do wykładowców poza zajęciami w ramach dyżurów poprzez bezpośredni kontakt lub korespondencję przez pocztę elektroniczną i pobieranie wszystkich materiałów dydaktycznych z platformy Wirtualny Dziekanat. Studenci z niepełnosprawnościami mogą: prezentować postępy projektowe z ćwiczeń, rozwiązywać test egzaminacyjny, ustnie odpowiadać na pytania zawarte w teście - na wymienionych platformach przez udostępnianie ekranu, omówienie wykonanych czynności, wypełnienie testu (zadania obliczeniowego). W uzasadnionych przypadkach dla studentów z niepełnosprawnościami (za zgodą prowadzącego zajęcia) możliwe jest robienie notatek w alternatywnych formach (na własny użytek) poprzez nagrywanie zajęć na telefonie, dyktafonie, platformie MS Teams, Zoom. Studenci mogą również wnioskować o zmianę formy egzaminu np. z pisemnego na ustny lub dostosowanie arkusza do indywidualnych potrzeb np. poprzez zmianę czcionki, rysunku, opisu treści zadania. W ramach kursów zwiększających kompetencje dydaktyczne nauczycieli są prowadzone takie, które obejmują współpracę z osobami niepełnosprawnymi np. kurs języka migowego.

W sylabusach są uwidocznione jasne warunki zaliczenia przedmiotu oraz precyzyjne kryteria oceny poziomu realizacji efektów uczenia się. Podczas wizytacji poddano analizie osiem wylosowanych zajęć. Zespół oceniający stwierdza, że: formy prac etapowych, zgodność tematyki prac z sylabusem zajęć, poprawność doboru metod weryfikacji efektów, zasadność oceny, należy ocenić wysoko. W pojedynczych przypadkach przekazane zespołowi oceniającemu prace etapowe nie zawierały oceny czy komentarza. Analiza sposobów weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na podstawie wybranych prac etapowych upoważnia do wniosku, że zapewniają one bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Analiza struktury wskazuje na wykorzystanie przez nauczycieli pełnej skali ocen, chociaż z dominacją ocen dobrych i bardzo dobrych.

Z reguły prace zaliczeniowe były zaliczane na ocenę (nie tylko zaliczony / niezaliczony) oraz posiadają częściowe oceny punktowe. Projekty zawierały komentarze nauczycieli. Taka praktyka tworzy

informację zwrotną dla studenta o poziomie osiągniętych efektów uczenia się. Ponadto system Wirtualny dziekanat daje studentowi możliwość bieżącej kontroli wpisów dokonywanych przez nauczycieli akademickich i zgłaszania im ewentualnych zauważonych nieścisłości pomiędzy oceną wpisaną do protokołu a oceną wcześniej podaną studentowi do wiadomości. System ten umożliwia także wpisywanie ocen cząstkowych podczas trwania roku akademickiego oraz przekazywanie materiałów dydaktycznych dedykowanej grupie studentów.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu zajęć dydaktycznych zgłaszanych przez studentów Prodziekan ds. studiów może zarządzić interwencyjne hospitacje zajęć, przeprowadzić rozmowy wyjaśniające, a w razie potrzeby dyscyplinujące – zarówno ze studentami, jak i nauczycielami. W wyniku tych działań możliwe jest wprowadzanie zmian w sylabusach i regulaminach przedmiotów. Podczas spotkania ze studentami nie zgłaszali oni tego typu problemów, natomiast brak powołanego opiekuna roku (bardzo mało liczne roczniki) utrudnia komunikację z władzami.

Zgodnie z Regulaminem studiów, student podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie przepisów obowiązujących w Uniwersytecie oraz za czyn uchybiający godności studenta. W sprawach dyscyplinarnych studentów orzekają Komisja Dyscyplinarna dla Studentów oraz Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna dla Studentów, powołane spośród nauczycieli akademickich i studentów Uniwersytetu, w trybie określonym w Statucie. Za przewinienie mniejszej wagi Rektor może wymierzyć studentowi karę upomnienia, po uprzednim wysłuchaniu studenta lub jego obrońcy.

Wszystkie zajęcia, a także weryfikacja i ocena osiąganych przez studentów efektów uczenia się aktualnie zaplanowane są w programie studiów w formie bezpośredniej. W okresie pandemii Covid-19, o ile nie była możliwa weryfikacja i ocena w siedzibie uczelni, wykorzystywano zazwyczaj platformę Office 365 Modułu MS Teams, do której każdy student i nauczyciel uzyskuje indywidualny dostęp z poziomu uczelni. Każdy nauczyciel ma dostęp w Wirtualnym Dziekanacie do danych studentów, z którymi prowadzi zajęcia, umożliwiających ich identyfikację (nr albumu itp.).

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się dobierane są przez kierownika przedmiotu, adekwatnie do efektów uczenia się i treści przedmiotowych. Metody weryfikacji efektów uczenia się są różnorodne i kompleksowe. Na podstawie informacji zawartych w sylabusach przedmiotów można wymienić szereg przykładów. Sprawdzanie bieżącego przygotowania do zajęć; kolokwium, test, sprawdzian zaliczeniowy; egzamin pisemny, ustny, testowy. Ocena: aktywności na ćwiczeniach, konwersatorium, seminarium; udziału w dyskusji, dialogu i wywiadzie; udziału w grze i negocjacjach; umiejętności zadawania pytań; zaangażowania w zajęcia i terminowości realizacji zadań. Ocena prezentacji i referatów przedstawionych przez studentów. Ocena sporządzonej dokumentacji przyrodniczej, rolno-środowiskowo-klimatycznej; realizacji zadania praktycznego, umiejętności redagowania dokumentów wymaganych do ustanowienie odpowiedniej formy ochrony przyrody; pisemna analiza przypadku. Ocena przygotowania tematycznych zajęć z zakresu edukacji przyrodniczo-leśnej; przeprowadzenie epizodu edukacyjnego; dyskusji dydaktycznej; projektowania zajęć terenowych, materiałów informacyjnych i dydaktycznych. Ocena projektów indywidualnych i zespołowych (np. zagospodarowania wybranych elementów przyrody nieożywionej; projektu zadań ochronnych, ochrony przyrody wybranego obszaru); raport indywidualny z zajęć projektowych; ocena protokołu z wykonanych zadań. Ocena wykonania indywidualnych zadań w laboratorium komputerowym. Identyfikacja taksonów grzybów i roślin; praca pisemna sprawdzająca umiejętności w zakresie identyfikacji przejawów inwazji biologicznych oraz projektowania zabiegów ograniczających inwazje. Ocena przygotowania schematu badań; koncepcji i prezentacji wyników badań; kreatywności

w rozwiązywaniu zadania. Ocena pracy z tekstem – analiza artykułów naukowych z dyskusją. Zespół oceniający stwierdził brak uwidocznionej w sylabusach metody weryfikacji efektów z zakresu umiejętności w przypadku przedmiotów: *bioróżnorodność i funkcja fauny glebowej w ekosystemach leśnych, metody analizy danych i podstawy modelowania matematycznego, międzynarodowe konwencje ochrony gatunków zagrożonych i ginących, ochrona awifauny i Dyrektywa Ptasia*. Podczas wizytacji, zespołowi oceniającemu, udzielono satysfakcjonujących wyjaśnień w tym zakresie (problemem jest brak precyzyjnych zapisów w sylabusach).

W celu zapoznania studentów z wymogami wstępnymi, efektami uczenia się oraz kryteriami oceny, na pierwszych zajęciach, prowadzący omawia sylabus, zwracając szczególną uwagę na metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się. Ocena pozytywna oznacza, że student zna i rozumie wiedzę związaną z danymi zajęciami, opanował przynajmniej w stopniu dostatecznym wszystkie umiejętności przewidziane programem danych zajęć oraz posiadał zakładane kompetencje społeczne. Większość sylabusów przedstawia kilka metod weryfikacji efektów uczenia się. Ocena końcowa uzyskana z danych zajęć jest wypadkową kilku elementów, określonych w sylabusie. W sylabusach pracowników UAM jest wręcz przypisana do każdego efektu przedmiotowego (z podziałem na ocenę formującą i podsumowującą), co należy ocenić jako dobrą wskazówkę co do zawartości sylabusa. Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się na zakończenie procesu kształcenia (praca dyplomowa i egzamin dyplomowy) reguluje procedura dyplomowania, Regulamin studiów, a także – uchwalone na tej podstawie przez Radę Programową Kierunku Studiów – zakres i forma egzaminu dyplomowego. Dokumenty te omawiane są podczas seminarium dyplomowego.

Analiza sylabusów i regulaminów przedmiotów wskazuje, że metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.

Kierunkowe efekty uczenia się związane oceną przygotowania do działalności naukowej to OL2A_U05 (potrafi zastosować zaawansowane techniki i narzędzia badawcze oraz biegle wykorzystać literaturę naukową w zakresie dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku studiów) oraz OL2A_U06 (potrafi interpretować dane empiryczne oraz na tej podstawie formułować odpowiednie wnioski). Przedmioty realizujące te efekty to: *las i leśnictwo a ochrona przyrody* (U06), *ochrona flory i jej funkcjonalne znaczenie w ochronie przyrody* (U06), *aktywne metody ochrony fauny* (U05), *metody statystycznej analizy danych* (U05 i U06), *metody analizy danych i podstawy modelowania matematycznego* (U05 i U06), *wielkopowierzchniowa ochrona przyrody w lasach gospodarczych* (U05 i U06), *inwazje biologiczne w środowisku leśnym* (U05 i U06), *ochrona zasobów wodnych i torfowiskowych* (U05 i U06), *inventaryzacja i monitoring przyrodniczy* (U06), *monitoring dynamiki populacji roślin wieloletnich* (U05 i U06), *automatyczny monitoring akustyczny ptaków środowisk leśnych* (U05 i U06), *gospodarka leśna w aspekcie ochrony zasobów glebowych* (U06), *grzyby w środowisku leśnym* (U05), *gospodarka a różnorodność biologiczna* (U06), *ekologia lasu a ochrona przyrody* (U05 i U06), *leśna inżynieria ekologiczna* (U05), *genetyka konserwatorska* (U05 i U06), *metody badań i oceny biocenoz* (U06), *wycena wartości lasu* (U06), *bioróżnorodność i funkcja fauny glebowej w ekosystemach leśnych* (U05 i U06), *epidemiologia chorób odzwierzęcych w środowisku leśnym* (U06), *planowanie inwestycji na obszarach przyrodniczo cennych* (U06), *działania rolno-środowiskowo-klimatyczne* (U05). Informacje zawarte w sylabusach przedmiotów wskazują na możliwość sprawdzenia i oceny przygotowania do prowadzenia działalności naukowej.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie znajomości języka obcego podejmowana jest przez lektora, który wystawia bieżącą ocenę postępów studenta na zajęciach w pierwszym semestrze. W ramach języka obcego (1 semestr) studenci doskonalą umiejętności czytania i słuchania ze zrozumieniem zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Rozpoznają i identyfikują główne tezy naukowych artykułów specjalistycznych i interpretują wnioski. Rozwijają umiejętności wypowiadania się na tematy związane z kierunkiem studiów ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo leśna z wykorzystaniem słownictwem i terminologii z tego zakresu. Opanowują umiejętności sporządzania notatek i streszczeń oraz przygotowania autoprezentacji. Studenci mogą wybrać język angielski albo niemiecki. Szczegółowe metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się opisano w sylabusie. Dodatkowo kompetencje językowe w zakresie języka fachowego studenci uzyskują w ramach przedmiotu *science and practice in nature conservation* (j. angielski). Prowadząca przedmiot legitymuje się certyfikatem z języka angielskiego, a umiejętność posługiwania się tym językiem została także potwierdzona stosownym oświadczeniem Uniwersytetu Aberdeen (Wielka Brytania).

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych, zaliczeń praktyk, a także są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy. Monitorowanie losów absolwentów kierunku technologia drewna prowadzone jest systematycznie, zgodnie z zarządzeniem nr 70/2020 Rektora z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie procedury monitorowania losów zawodowych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich. Badanie przeprowadza się rok i w pięć lat po ukończeniu studiów wśród absolwentów studiów drugiego stopnia oraz absolwentów studiów pierwszego stopnia, którzy nie podjęli studiów drugiego stopnia na Uniwersytecie Przyrodniczym. Problemem jest niski odsetek zwrotu ankiet monitorujących losy zawodowe absolwentów. W celu zwiększenia stopnia zwrotu ankiet, a tym samym bardziej miarodajnych wyników, wprowadzono bezpośrednie informowanie o procedurze monitorowania losów absolwentów już podczas studiów (głównie w ramach seminariów dyplomowych), wyjaśniając dyplomantom potrzebę ciągłego doskonalenia jakości kształcenia na studiowanym kierunku.

Zespół wizytujący ocenił losowo wybrane prace dyplomowe (6 spośród 11) i etapowe (8 przedmiotów). Prace etapowe wybrano uwzględniając różne ich formy. Były one ocenione z wykorzystaniem pełnej skali ocen, a uzyskiwane przez studentów wyniki pokazują, że weryfikacja osiągania efektów kierunkowych prowadzona jest rzetelnie. Uszczegółowienia wymagają kryteria oceny projektów, prezentacji i innych zadań praktycznych.

Rodzaj, forma, tematyka, metodyka i wymagania stawiane pracom: formującym, podsumowującym i dyplomowym, wylosowanym do oceny były dostosowane do poziomu, profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny nauki leśne/biologiczne. Jedynie w przypadku jednej pracy dyplomowej stwierdzono, że w stopniu minimalnym spełniała ona wymagania właściwe dla pracy magisterskiej. Należy jednak zaznaczyć, że w omawianym przypadku oceny promotora i recenzenta były relatywnie niskie (3,5).

Studenci mają możliwość zdobywania kompetencji badawczych w ramach włączania się do badań realizowanych przez pracowników, a także poprzez uczestnictwo w konferencjach i seminariach naukowych. Studenci mają także możliwość prowadzenia badań w ramach realizowanych prac dyplomowych oraz aktywnego działania w ramach licznych kół naukowych działających na WLITD. Przykładem może być jedna z prac magisterskich, która została wykorzystana w referacie na

konferencję naukową 30th Meeting of the International Hamster Workgroup, Vienna, Austria, 29 September – 1 October 2023. Aktualnie, z wykorzystaniem danych z tej pracy, jest przygotowywany artykuł naukowy do czasopisma Conservation Biology, studentka będzie współautorką tej pracy.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są czytelne i pozwalają na przeprowadzenie selekcji kandydatów. Umożliwiają one dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się kierunku OPiEPL. Są one również bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na ocenianym kierunku. Istnieje wewnętrzny akt prawny zawierający procedurę identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ich zbieżność z efektami kierunku OPiEPL, ale nie było dotychczas takich przypadków. Istnieje również prawidłowy system uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej. Zasady te są właściwe umożliwiając potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Stosuje się zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, które umożliwiają: równe traktowanie studentów, bezstronność, rzetelność, czytelność i porównywalność ocen a także zapewniają przygotowanie do pracy naukowej. Dotyczy to również potencjalnych metod wykorzystujących kształcenie na odległość oraz potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Metody kształcenia na odległość, jeżeli byłyby stosowane, będą gwarantować identyfikację studenta i bezpieczeństwo jego danych. Studentom przekazywana jest informacja zwrotna dotycząca stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. Istnieją procedury pozwalające, w sytuacjach konfliktowych, zachowań nieetycznych i niezgodnych z prawem stosować skuteczne metody zapobiegania im i reagować na te zjawiska. Przyjęte metody weryfikacji umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego na poziomie B2+, w tym języka specjalistycznego. Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są widoczne w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników. Prowadzona jest analiza pozycji absolwentów na rynku pracy. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac etapowych i dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu drugiego stopnia, profilu ogólnoakademickiego w dyscyplinie nauki leśne/nauki biologiczne. W zakresie publikacji i innych osiągnięć naukowych dorobek studentów ocenianego kierunku nie jest wysoki, ale są przykłady wykorzystania przez studentów możliwości, jakie dają Uczelnie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zdiagnozowano

Rekomendacje

Rekomenduje się przeprowadzenie weryfikacji zapisów metody weryfikacji efektów uczenia się z zakresu umiejętności w sylabusach przedmiotów: *bioróżnorodność i funkcja fauny glebowej w ekosystemach leśnych, metody analizy danych i podstawy modelowania matematycznego, międzynarodowe konwencje ochrony gatunków zagrożonych i ginących, ochrona awifauny i Dyrektywa Ptasia*.

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kierunek studiów ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna jest prowadzony przez Wydział Leśny i Technologii Drewna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu przy współpracy z Wydziałem Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na podstawie zawartej umowy. Interdyscyplinarny charakter ocenianego kierunku powoduje, że w realizację programu dydaktycznego zaangażowanych jest 48-50 osób. Zajęcia dydaktyczne prowadzi 16 pracowników zatrudnionych w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu i od 17 (rok. akad. 2020/2021) do 33 (rok. akad. 2023/2024) zatrudnionych na Wydziale Biologii UAM. Ponadto w procesie dydaktycznym uczestniczyło dwoje nauczycieli akademickich sprawujących opiekę nad realizacją prac magisterskich (1 osoba zatrudniona na WLiTD UPP i jedna na WB UAM).

Wszyscy nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna posiadają udokumentowany dorobek naukowy w dyscyplinach, do których kierunek został przypisany, tj. zgodnie z klasyfikacją dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych z dnia 11 października 2022 r. do dyscypliny nauki leśne (pracownicy WLiTD UPP) i nauki biologiczne (WB UAM). Dwie osoby zaangażowane w proces dydaktyczny reprezentują dyscyplinę pedagogika (dziedzina nauk społecznych), kształcąc w zakresie edukacji przyrodniczej. Wszyscy pracownicy obu uczelni zatrudnieni na stanowiskach badawczo-dydaktycznych posiadają aktualny dorobek naukowy, potwierdzony publikacjami z ostatnich sześciu lat, tj. 2018-2024 lub udziałem w realizacji projektów badawczych.

Tematyka prac badawczych realizowanych przez pracowników Wydziału Leśnego i Technologii Drewna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu jest związana z dziedziną nauk rolniczych, dyscypliną nauki leśne i dotyczy m.in. 1) długoterminowych zmian klimatycznych i wpływu tych zmian na lasy Polski; 2) synantropizacji fitocenoz leśnych pod wpływem introdukcji obcych gatunków grzybów, roślin i zwierząt; 3) ochrony zagrożonych gatunków grzybów, roślin i zwierząt i zbiorowisk roślinnych; 4) biologicznej ochrony roślin przed chorobami grzybowymi; 5) zbiorowisk grzybów ryzosferowych i ich znaczenia w ochronie drzewostanów; 6) procesów naturalizacji i inwazji obcych gatunków grzybów, roślin i zwierząt na terenie Polski; 7) mikroorganizmów patogenicznych dla drzew, 8) roli wybranych grup organizmów w ekosystemach leśnych; 9) zarządzania gospodarką leśną; 10) uwarunkowań i kosztów prowadzenia edukacji przyrodniczo-leśnej. Prace naukowe tej grupy pracowników były

publikowane w międzynarodowych i krajowych czasopismach, w tym w periodykach o wysokim prestiżu, np. *Nature*, *Nature Ecology and Evolution*, *Science of Total Environment*, *Global Change Biology*, *Ecology and Evolution*, *Proc. NAS USA*, *International Journal of Molecular Science*, *Journal of Ornithology*, *Forests*, *Plos One*, *Journal of Environmental Management*. Pracownicy uczestniczą lub brali udział w kilku projektach badawczych, finansowanych przez źródła zewnętrzne m.in. *Innovative spatial FORest PLANning for supporting resilient multifunctional forest management* (IFORPLAN) (2023-2026; finans. ForestValue), *Above the borders: conservation of Greater Spotted Eagles at breeding and wintering areas, and on its flyway* (2023-2025; finans. Life Plus), *Metale ciężkie a zbiorowiska roztoczy glebowych pod drzewostanami sosnowymi na terenach skażonych* (2017-2018, finans. Narodowe Centrum Nauki), *Bioróżnorodność grzybów zasiedlających „martwe drewno” w Puszczy Białowieskiej* (2022-2024, finans. Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych). Nauczyciele akademicki tego Wydziału opublikowali także wiele podręczników akademickich. Potwierdzeniem osiągnięć naukowo-badawczych i dydaktycznych nauczycieli akademickich WLITD UPP, prowadzących zajęcia na ewaluowanym kierunku są m.in. wyróżnienia Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN za cykl artykułów naukowych, obecność pracownika na prestiżowej liście TOP 2%, najlepiej cytowanych na świecie naukowców ze wszystkich dziedzin nauki oraz przyznane pracownikom nagrody i medale (np. Medale Komisji Edukacji Narodowej, nagrody Ministra Edukacji Narodowej za szczególne osiągnięcia naukowo-badawcze, Złote odznaki Koła Leśników, tytuł Wykładowca Roku), czy nagrody Rektora UPP za osiągnięcia naukowe w formie artykułów czy monografii naukowych. Część osób prowadzących zajęcia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna to członkowie rad naukowych prestiżowych czasopism, np. *Dendrobiology*, *Forest Pathology*, *Sylwan*, *Las Polski*. Pracownicy Wydziału Leśnego i Technologii Drewna UPP w latach 2016-2023 byli organizatorami konferencji związanych z tematyką programu studiów, tj. 2016 - Wycena nieruchomości leśnych i ich funkcjonalnych części, 2017 - Teoretyczne i praktyczne problemy wyceny nieruchomości leśnych; 2018 – Ekonomiczne aspekty realizacji ekologicznych, społecznych i gospodarczych funkcji lasu; 2019 - Współczesne problemy zarządzania gospodarką leśną; 2023 - Nowoczesne zarządzanie gospodarką leśną w świetle założeń Europejskiego Zielonego Ładu. Osoby prowadzące zajęcia mają także duże doświadczenie zawodowe, związane z prowadzoną działalnością naukową, odzwierciedlające się udziałem tych osób w opracowaniu planów ochrony rezerwatów, w powoływaniu użytków ekologicznych, rezerwatów przyrody, stref ochronnych, w monitoringu przyrodniczym (np. monitoringu nietoperzy), prowadzeniu działań ochrony czynnej, przygotowywaniu ekspertyz z zakresu ochrony przyrody i ocen oddziaływania na środowisko.

Kształcenie na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna jest prowadzone także przez pracowników Wydziału Biologii UAM. W latach 2018/2022 w procesie kształcenia brało udział od 17 do 31 pracowników, a w roku akademickim 2022/2023 zajęcia prowadziło 33 pracowników tego Wydziału, związanych z ochroną przyrody i środowiska. Zainteresowania badawcze nauczycieli akademickich WB UAM, prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku lub prowadzących opiekę nad realizacją prac magisterskich dotyczą wielu kluczowych tematów z zakresu ochrony przyrody, zarządzania środowiskiem, m.in.: (1) badań różnorodności biologicznej, procesów warunkujących funkcjonowanie organizmów w kontekście współczesnych zagrożeń; (2) hydrochemii i hydrobiologii, w tym funkcjonowania ekosystemów jeziornych, ekologii i ochrony wód oraz poprawy jakości wód śródlądowych, (3) analizy uwarunkowań środowiskowych roślinności torfowiskowej i wpływu klimatu na funkcjonowanie torfowisk, (4) antropogenicznych przemian flory i roślinności, (5) wpływu obcych i inwazyjnych gatunków dla funkcjonowania ekosystemów, (6) ochrony przyrody, w tym oceny stanu zachowania flory i fauny, oraz ochrony czynnej wybranych gatunków, (7) waloryzacji

przyrodniczej, (8) monitoringu gatunków rzadkich, zagrożonych i chronionych, ekosystemów, siedlisk przyrodniczych i ostoi Natura 2000 oraz wykorzystania metod bioakustycznych w monitoringu, (9) odbudowy zdegradowanych ekosystemów, (10) edukacji przyrodniczej. Dorobek naukowy kadry jest udokumentowany publikacjami w renomowanych czasopismach naukowych, np. *Water Research*, *Science of The Total Environment*, *Conservation Letters*, *Chemosphere*, *Ecological Indicators*, *Ecotoxicology and Environmental Safety*, *Scientific Reports*, *Frontiers in Microbiology*, *International Journal of Molecular Sciences*, *Molecular Phylogenetics and Evolution*, *Journal of Systematics and Evolution*, *PLoS ONE*, *Forest Ecology and Management*, *Plants*, *Zoological Journal of the Linnean Society*, *Behavioral Ecology*, *Journal of Ornithology* i wydawnictwach naukowych, krajowych (np. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań; GIOS, Warszawa; Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków) i zagranicznych (Springer International Publishing czy KNNV Publishing, Neetherlands). Wśród opublikowanych przez pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku pozycji, na uwagę zasługują również podręczniki i publikacje dydaktyczne oraz publikacje wykorzystywane w dydaktyce. Kompetencje pracowników podkreśla również fakt realizacji wielu projektów naukowych i ekspertyz związanych z ochroną przyrody. Pracownicy Wydziału Biologii UAM skutecznie zdobywali środki na badania, w okresie sprawozdawczym pozyskali i realizowali (również we współpracy z innymi ośrodkami naukowymi krajowymi i zagranicznymi) wiele projektów badawczych (m.in. NCN BEETHOVEN LIFE, NCN HARMONIA, NCN OPUS12, NCN OPUS 19, Preludium 14, projekty finansowane przez Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przy wsparciu NFOŚiGW, WFOŚiGW w Katowicach) oraz projektów aplikacyjnych, m.in. koordynowanych przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, czy ekspertyz i prac zleconych związanych z ochroną i monitoringiem zasobów przyrodniczych, w tym planów zadań ochronnych, planów ochrony dla obszarów Natura 2000 i rezerwatów przyrody. Pracownicy prowadzili szeroką współpracę z partnerami gospodarczymi, np. przedsięwzięcia realizowane przy współpracy z Nadleśnictwem Tuchola, Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego, Lafarge Cement Spółka Akcyjna z siedzibą w Małogoszczu, Urząd Miasta w Jaworznie, Departament Ochrony Środowiska Województwa Opolskiego, Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”. Pracownicy WB UAM biorą udział i organizują liczne konferencje naukowe o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Kadra badawcza angażuje się również w przygotowywanie podręczników i monografii z obszaru ochrony środowiska. Wśród kadry kierunku są zarówno redaktorzy, autorzy rozdziałów jak i autorzy tłumaczeń podręczników wykorzystywanych w procesie kształcenia studentów kierunku ochrona przyrody edukacja przyrodniczo-leśna.

Nauczyciele akademicki obu uczelni legitymujący się dorobkiem z określonej dyscypliny naukowej prowadząc zajęcia dydaktyczne na opiniowanym kierunku łączą pracę dydaktyczną ze swoją działalnością naukową. Aktualny dorobek naukowy, powiązany z prowadzoną działalnością naukową nauczycieli akademickich powoduje, że studenci mają dostęp do najnowszej wiedzy z zakresu przewidzianego programem studiów oraz sprzyja zdobyciu przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej.

Kadra Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu prowadząca kształcenie na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo leśna oraz sprawująca opiekę nad realizacją prac magisterskich to: 7-8 profesorów tytularnych, 4-5 doktorów habilitowanych (3-4 na etacie profesora UPP), 5 doktorów inżynierów. Kadra Wydziału Biologii UAM w Poznaniu prowadząca kształcenie na ewaluowanym kierunku w kolejnych latach akademickich od 2018/2019 do 2022/2023 to: 4-7 profesorów tytularnych, 10-16 doktorów habilitowanych na etacie profesora UAM, 1 doktor habilitowany na etacie adiunkta, 2-9 doktorów i 1 magister. Wszyscy nauczyciele akademicki (poza dwiema osobami) zaangażowani w

proces dydaktyczny reprezentują szerokie spektrum dyscyplin: nauki biologiczne i nauki leśne, powiązane z ochroną przyrody. Dwie osoby reprezentują pedagogikę, wspomagając proces dydaktyczny dotyczący metod dydaktycznych i edukacji przyrodniczo-leśnej. Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Nauczyciele akademicki obu uczelni mają bogate doświadczenie zawodowe oraz udokumentowany dorobek dydaktyczny. Wielu z nich to nauczyciele z wieloletnim stażem, mający zasługi w promowaniu młodej kadry naukowej. Wielu pracowników w ocenianym okresie podnosiło swoje kwalifikacje zawodowe uczestnicząc w wielu różnorodnych kursach i szkoleniach. Dwóch pracowników WLITD UPP i 10 WB UAM jest certyfikowanym tutorem akademickim, a jedna osoba z WLITD posiada certyfikat facylitatora (Facilitation Fundation). Troje nauczycieli akademickich zaangażowanych w proces dydaktyczny na kierunku OPiEPL ze strony WLITD uczestniczyło w wielu różnych kursach/szkoleniach podnoszących kompetencje dydaktyczne i zawodowe (naukowe i badawcze). Kursy, w których osoby te brały udział to m.in.: *„Radzenie sobie ze stresem, budowanie pewności siebie i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu”, „Zapobieganie wypaleniu zawodowemu w kontekście organizacji pracy własnej i zarządzania sobą w czasie”, „Komunikacja międzykulturowa”, „Warsztaty z praktykiem – zasoby na trudne czasy, czyli jak zrozumieć i okiełznać stres”, „Warsztaty dotyczące efektywnej pracy w grupie, rozwiązywania konfliktowych sytuacji, opanowania agresji, rozwiązywania problemów bez przemocy”, „Wykorzystanie mediów społecznościowych w procesie dydaktycznym”, „Sketchnoting – nowoczesne graficzne formy notowania, prezentowania i przekazywania informacji oraz tworzenia przekazu pisemnego”, „Kurs innowacyjnych kompetencji dydaktycznych”, „Zastosowanie myślenia projektowego (Design Thinking) w dydaktyce”, „Action learning”, „Podstawy statystyki – statystyka dla nie statystyków”, „Statystyczna analiza danych”, „Podstawy statystyki – analiza badań ankietowych”.*

W ramach rozwoju kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich ze strony WB UAM stworzono pracownikom wiele możliwości podnoszenia swoich kompetencji dydaktycznych, w tym: dedykowane kursy certyfikacyjne z zakresu tutoringu, kurs akredytacyjny z zakresu tutoringu, ogólnouniwersyteckie warsztaty dydaktyczne oraz pilotażowe programy KRAB i WILK, których celem było rozwijanie wśród nauczycieli akademickich i studentów idei tutoringu naukowego i rozwojowego. Spośród kadry nauczycielskiej UAM 14 pracowników uczestniczyło w dużej liczbie szkoleń, kursów i warsztatów podnoszących kompetencje dydaktyczne i zawodowe. Największa liczba szkoleń pozwoliła na podniesienie kompetencji dydaktycznych. Pozostałe, dotyczyły wzbogacania kompetencji naukowych i badawczych, kompetencji w zakresie języka angielskiego i nauczania w tym języku oraz kompetencji w zakresie nauczania na odległość. Wśród szkoleń podnoszących kompetencje dydaktyczne były, np. *„Warsztaty mediów cyfrowych - moduł grafika”, „Narzędzia graficzne w opracowywaniu materiałów dydaktycznych”, „Grywalizacja – projektowanie i wdrażanie w innowacyjnej praktyce dydaktycznej”, Tutoring w innowacyjnej praktyce dydaktycznej”* w ramach projektu Zintegrowane Centrum Podnoszenia Kompetencji (POWER.03.04.00-00-D107/16); *„Praca ze studentami z trudnościami natury psychicznej i poznawczej”, „Approach to Teaching English Mediated Courses”, „Zarządzanie informacją w pracy naukowej i dydaktycznej”; „Tueuropeana 2018”* zorganizowane przez Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego; *„COIL-Collaborative Online International Learning – jako forma rozwijania kompetencji interkulturowych studentów i pracowników”* w ramach „Warsztatów dydaktycznych UAM”; *„Praca nad wzmacnianiem samooceny młodego człowieka”, „Small teaching. Jak wspierać motywację i koncentrację studentów?”*, *„Nowoczesne metody nauczania na poziomie akademickim”* w ramach projektu NAWA STER: Towards the Internationalisation of the doctoral School of AMU;

„Planowanie i realizacja – narzędzia do pracy indywidualnej i grupowej”, „Feedback – informacja zwrotna, która karmi”; „Rozwijanie u studentów umiejętności krytycznego myślenia w pracy z tekstem”; „Academic Teaching Excellence” organizowany przez British Council. Pracownicy podnosili również swoje kompetencje naukowe uczestnicząc m.in. w kursie *„Speciation Genomics”, „Adaptation Genomics”, „Genome assembly using Oxford Nanopore Sequencing”, „Numerical Ecology”, 3rd Workshop on Evolutionary Biology”,* czy *„Statystyczna analiza danych ilościowych”*.

Kwalifikacje kadry do prowadzenia studiów na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna nie budzą najmniejszych zastrzeżeń. Obsada kadrowa poszczególnych zajęć prowadzona jest w oparciu o kompetencje merytoryczne w odniesieniu do obszaru zainteresowań naukowych pracownika, jego doświadczenia dydaktyczne, jak również przy uwzględnieniu stopnia i tytułu naukowego. Seminaria prowadzone są przez samodzielnych pracowników, tj. pracowników posiadających co najmniej stopień doktora habilitowanego. Prace magisterskie prowadzone są przez profesorów, doktorów habilitowanych oraz doktorów. Obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna, zatrudnionych w UPP, zamyka się w granicach od 7 do 79 godzin, a obciążenie wynikające z prowadzenia zajęć również na innych kierunkach studiów w przypadku 13 pracowników WLITD jest wyższe od przewidzianego w pensum i jest realizowane w formie nadgodzin (wg. przedstawionych danych dla roku 2021/2022 i 2022/2023 liczba nadgodzin wynosiła od 19 do 173). Liczba nadgodzin jak również niedoborów jest zmienna w kolejnych latach akademickich, co wynika z liczby studentów zrekrutowanych na inne kierunki studiów, np. Leśnictwo. Obciążenie dydaktyczne pracowników zatrudnionych w UAM na ewaluowanym kierunku jest w granicach od 2 do 92 godzin, a liczba nadgodzin wynikająca z obciążenia dydaktycznego pracowników WB UAM w roku akademickim 2022/2023 wynosiła od 8 do 62 godzin i dotyczyła 6 nauczycieli akademickich. Obsada kadrowa poszczególnych zajęć na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna prowadzona jest w oparciu o kompetencje merytoryczne w odniesieniu do obszaru zainteresowań naukowych pracownika, jego doświadczenia zawodowego, dydaktycznego, jak również przy uwzględnieniu stopnia i tytułu naukowego pracownika. W jednym przypadku w zakresie treści programowych zajęć modułu fakultatywnego - Epidemiologia chorób odzwierzęcych w środowisku leśnym - obejmującego również zagadnienia takie jak: metody leczenia i profilaktyki, wskazane byłoby dołączyć do zespołu prowadzącego zajęcia lekarza weterynarii lub lekarza medycyny. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich nie budzi zastrzeżeń i umożliwia prawidłową realizację zajęć. Zgodnie z Regulaminem studiów (par. 27, ust. 1) za prowadzenie przedmiotu odpowiedzialny jest kierownik przedmiotu, którego wyznacza kierownik jednostki organizacyjnej w porozumieniu z Radą Programową Kierunku Studiów. W przypadku WB UAM bezpośrednio za dobór prowadzących zajęcia dydaktyczne jest Dziekan a kierownik przedmiotu (koordynator) odpowiedzialny jest za organizację zajęć np. ustalenie harmonogramu przebiegu zajęć i realizację efektów uczenia oraz zaliczeń. Dobór nauczycieli akademickich prowadzących wydaje się być prowadzonym w sposób adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć.

W roku akademickim 2022/2023 zajęcia realizowało 10 nauczycieli akademickich zatrudnionych w UPP jako podstawowym miejscu pracy (łącznie 300 godzin) i wszystkie 33 osoby zatrudnione w UAM jako podstawowym miejscu pracy (łącznie 646,5 godzin). Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami.

Nauczyciele akademicki są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem. Ocena zajęć dydaktycznych dokonywana przez studentów zgodna jest z procedurą opisaną w Zarządzeniu Rektora UPP nr 172/2021 z dnia 18 listopada 2021 r. W procesie oceny udział biorą studenci, Rada Programowa Kierunku Studiów (RPKS), Dział Studiów i Spraw Studenckich (DSiSS) oraz dziekan. DSiSS uruchamia w Wirtualnym Dziekanacie ankietyzację wszystkich zajęć dydaktycznych: w marcu – za semestr zimowy, w październiku – za semestr letni. Po zakończeniu ankietyzacji DSiSS przekazuje wyniki w wersji elektronicznej RPKS. Następnie, RPKS opracowuje wyniki ankiet w terminie do 30 kwietnia za semestr zimowy oraz do 30 listopada za semestr letni. Opracowane wyniki ankietyzacji wraz z rekomendacjami i zaleceniami Rada Programowa Kierunku Studiów przedstawia dziekanowi.

Ocena jakości zajęć dokonywana jest także przez innych nauczycieli w formie hospitacji zajęć. Przeprowadzenie hospitacji określa procedura hospitacji opisana zarządzeniem Rektora UPP i UAM. Hospitację zajęć dydaktycznych na dany semestr planuje Rada Programowa Kierunku Studiów i zatwierdza ją prodziekan ds. studiów. Zasady hospitacji określa regulamin hospitacji. Celem hospitacji jest m. in. wsparcie i doradztwo w zakresie doskonalenia kompetencji dydaktycznych poprzez:

- a) przekazanie hospitowanemu nauczycielowi akademickiemu informacji na temat sposobu prowadzenia zajęć, metod aktywizacji studentów, poprawności materiałów dydaktycznych, rozplanowania i wykorzystania czasu zajęć oraz relacji pomiędzy nauczycielem a studentami,
- b) doskonalenie umiejętności dydaktycznych nauczycieli w procesie treningu personalnego.

Hospitacje przeprowadzają członkowie Rady Programowej Kierunku Studiów, wspomagani przez nauczycieli oraz specjalistów ds. jakości dydaktyki i kompetencji kadr, wyznaczonych przez prodziekana ds. studiów (Prorektora ds. Studiów). Nauczyciel przeprowadzający hospitację powinien legitymować się co najmniej 5-letnim stażem pracy na stanowisku nauczyciela akademickiego i zaleca się by był samodzielnym pracownikiem naukowym. W hospitacji może brać udział również przełożony hospitowanego nauczyciela, a w hospitacji zajęć prowadzonych przez doktoranta powinien uczestniczyć jego promotor. Hospitujący powinien zapoznać się z sylabusem hospitowanych zajęć.

Wyniki okresowych ocen kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów i szczególnie hospitacji, są wykorzystywane do podnoszenia kompetencji kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych. Gdy ocena hospitacji jest negatywna, pracownik ma obowiązek uczestnictwa w minimum jednej sesji treningu personalnego poświęconej doskonaleniu kompetencji dydaktycznych, a kolejną hospitację przeprowadza się po roku. Zgodnie z procedurą po przeprowadzonej hospitacji sporządzany jest protokół (formularz F3), z którym zapoznaje się hospitowany (przy czym załączone przykładowe formularze hospitacji zajęć nie były podpisane przez osobę podlegającą hospitacji).

Pracownicy Wydziału podlegają ocenie okresowej, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.). Szczegółowe kryteria oceny okresowej pracowników Wydziału reguluje załącznik do zarządzenia nr 2/2021 Rektora UPP z dnia 4 stycznia 2021 r. Pracownik Wydziału zatrudniony na stanowisku badawczo-dydaktycznym może uzyskać pozytywną ocenę okresową pod warunkiem pozytywnie ocenionej działalności naukowej, dydaktycznej oraz organizacyjnej. Działalność naukowa pracownika oceniana jest poprzez: analizę aktywności publikacyjnej, udziału w zespołach badawczych czy poprzez popularyzację wiedzy naukowej. Działalność dydaktyczna obejmuje m.in. prowadzenie zajęć dydaktycznych, kierowanie pracami dyplomowymi i przygotowanie publikacji dydaktycznych (podręczniki, skrypty lub przewodniki). Działalność organizacyjna pracowników obejmuje działalność na rzecz Uczelni oraz poza

uczelnia, ze szczególnym uwzględnieniem członkostwa w gremiach naukowych instytucji ściśle powiązanych z funkcjonowaniem nauki w Polsce (NCN, NCBiR, RGNiSW) i w towarzystwach naukowych.

Prowadzona polityka kadrowa w obu jednostkach skoncentrowana jest na stabilizacji zatrudnienia, w efekcie której możliwe jest planowanie obciążeń dydaktycznych w długich perspektywach czasowych, adekwatnie do kompetencji naukowych poszczególnych nauczycieli. Praktyką stosowaną przez władze obu wydziałów jest zatrudnianie pracowników tylko na drodze otwartych konkursów, co koresponduje z ogólnie przyjętymi międzynarodowymi standardami, prowadząc do zapewniania wysokiej jakości kształcenia przy zapewnianiu jednocześnie wysokiego poziomu badań naukowych. Wymogi stawiane przy awansie naukowym nauczycieli akademickich również koncentrują się wokół jakości dorobku naukowego jak i dydaktycznego. Jedną z form wsparcia i motywowania nauczycieli zatrudnionych na UPP do awansów naukowych jest ponoszenie przez Wydział kosztów postępowania awansowego o nadanie stopnia naukowego doktora, doktora habilitowanego oraz tytułu profesora. W okresie sprawozdawczym awans uzyskało 5 pracowników WLTD zaangażowanych w proces kształcenia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna - 4 pracowników uzyskało tytuł profesora a jeden stopień doktora habilitowanego. Jedna osoba awansowała ze stanowiska adiunkta z habilitacją na stanowisko profesora UPP. Działaniami motywującymi do aktywnej pracy, wskazanymi przez uczelnię jest także pochwała pisemna lub pochwała publiczna za sumienne prowadzenie obowiązków przewidzianych na stanowisku pracy zgodnie z Regulaminem Pracy UPP.

Ponadto aktywność pracownika w zakresie prowadzenia badań naukowych, działalności dydaktycznej, w tym kształcenia kadr, uzyskania stopnia lub tytułu naukowego czy też osiągnięć organizacyjnych podlega nagrodzie pieniężnej wypłacanej ze specjalnego funduszu nagród. Rektor UPP przyznaje okresowe dodatki motywacyjne najlepiej publikującym nauczycielom akademickim (publikacje powyżej 100 pkt. MNiSW) i posiadającym granty, którzy w okresie 1 roku poprzedzającego przyznanie wyróżnienia uzyskali najlepsze wyniki. Także uzyskanie pozytywnej oceny okresowej nauczyciela oraz podnoszenie wymogów minimalnych koniecznych do awansu na wyższe stanowisko ma mobilizować kadrę do efektywnej działalności naukowej. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza również w sposób systemowy prowadzi program motywujący pracowników do pracy naukowej i dydaktycznej. Jedną z typowych form są Nagrody Rektora UAM w kategorii naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej w trzystopniowej skali (I, II i III stopnia), których przyznanie reguluje załącznik 17 do zarządzenia nr 472/2019/2020 Rektora UAM z dnia 16 czerwca 2020 r. W roku 2015 wprowadzono dodatek motywacyjny, który kierowany jest do 25% najbardziej efektywnej pod względem naukowym kadry Wydziału Biologii. Szczegółowe kryteria przyznawania tej formy motywowania pracowników reguluje załącznik do zarządzenia nr 348/2018/2019 Rektora UAM z dnia 13 września 2019 r. Ponadto na mocy zapisów nowego Statutu UAM wprowadzonego w oparciu o Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce oraz na podstawie §6 ust. 4 załącznika do zarządzenia nr 194/2021/2022 Rektora UAM z dnia 30 marca 2022 roku, każdy nauczyciel akademicki co roku może występować do Rektora UAM z wnioskiem o 10% i w kolejnych latach o 5% wzrost wynagrodzenia zasadniczego. Uzyskanie w roku 2019 przez UAM statusu „ośrodka badawczego” w ramach „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” pozwala także wspierać finansowo pracowników prowadzących badania, których wyniki są publikowane w czasopiśmie powyżej 90 centyla (w odniesieniu do bazy SCOPUS).

Obie Uczelnie zapewniają nauczycielom akademickim zaspokajanie potrzeb szkoleniowych w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Podnoszenie kompetencji dydaktycznych przez nauczycieli

akademickich umożliwiają zatem formy wsparcia grupowego (szkolenia) i indywidualnego (staże, szkolenia metodyczne i dydaktyczne). Pracownicy mogli uczestniczyć w kursach i szkoleniach dedykowanych dla kadry akademickiej, która to oferta na obu uczelniach była bardzo szeroka. Obecnie pracownicy Wydziału Leśnego i Technologii Drewna UPP mogą korzystać z szerokiej oferty szkoleń służących podnoszeniu różnych kompetencji (w tym dydaktycznych) w ramach różnego rodzaju projektów realizowanych na UPP, których aktualna oferta znajduje się na stronie internetowej Działu Projektów UPP, np. z bezpłatnych szkoleń: *Statistica*, *Metody wizualizacji danych*, *Praktyczne zastosowanie technik regresyjnych w Statistica*, *Prognozowanie i analiza szeregów czasowych*, *Data mining*, *Sieci neuronowe*. W ofercie uczelni znajdują się również m.in. kursy nauki języków obcych. Pracownicy mają również możliwość zgłaszania potrzeb organizacji określonych kursów i szkoleń, a także mogą skorzystać z zagranicznego stażu akademickiego lub praktycznego, a także krajowego stażu praktycznego oraz indywidualnych konsultacji z *career coachem*.

Władze Uniwersytetu wraz z Senatem Akademickim UAM, prowadzą także aktywną politykę równościową, antydyskryminacyjną i antyprzemocową. 6 czerwca 2022 r. Rektor UAM wprowadziła zarządzenie regulujące i sankcjonujące działania zmierzające do zapobiegania wszelakim formom wykluczenia i konfliktów w środowisku akademickim UAM. W ramach UAM funkcjonuje Rzecznik Praw i Wolności Akademickich, Zespół ds. strategii antydyskryminacyjnej i mediacji oraz Zespół ds. projektu „Gdy Nauka jest kobietą”. W przypadku UPP również realizowana jest polityka kadrowa obejmująca zasady rozwiązywania konfliktów. Załącznik do zarządzenia nr 83/2019 Rektora UPP określa procedury związane z konieczności znajomości przepisów i zasada bezpieczeństwa i higieny pracy oraz określa procedury udziału pracowników w szkoleniach. Częstotliwość i czas trwania szkoleń w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy określa Rektor, po porozumieniu ze związkami zawodowymi w trybie zarządzenia. NA uczelni powołana jest Komisja ds. BHP, jako organ doradczy i opiniodawczy. Uniwersytet prowadzi monitoring wizyjny, wyłącznie w celu: zapewnienia bezpieczeństwa członkom wspólnoty akademickiej znajdującej się na terenie Uniwersytetu; ochrony mienia Uniwersytetu oraz jego urządzeń użyteczności publicznej, zachowania tajemnicy informacji, których ujawnienie mogłoby narazić Uniwersytet na szkodę. Monitoring jest realizowany z zastosowaniem kamer jako środków technicznych umożliwiających rejestrację obrazu oraz urządzeń nagrywających ten obraz. Na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu wprowadzono Plan Równości Płci na lata 2022-2027, który powstał w odpowiedzi na coraz częstsze sygnały związane z koniecznością równoważenia reprezentacji kobiet i mężczyzn w nauce i edukacji oraz tworzenia warunków pracy zapobiegających wszelkim formom dyskryminacji płci. Na Uczelni działa Centrum Wsparcia i Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu powołane m.in. w celu wspomagania UPP, jego pracowników i studentów poprzez interwencje w sytuacjach trudnych i kryzysowych. Można przyjąć, że na obu uczelniach realizowana jest polityka kadrowa obejmująca zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Uzasadnienie

Kierunek studiów ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna jest kierunkiem interdyscyplinarnym prowadzonym przez Wydział Leśny i Technologii Drewna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu przy współpracy z Wydziałem Biologii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu na podstawie zawartej umowy. W realizację programu dydaktycznego zaangażowana jest kadra obu uczelni reprezentująca dyscypliny nauki leśne (pracownicy WLITD UPP) i nauki biologiczne (WB UAM), do których przypisany jest kierunek studiów. Wszyscy nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna posiadają udokumentowany dorobek naukowy w tych dyscyplinach, potwierdzony publikacjami z ostatnich sześciu lat, tj. 2018-2024 lub udziałem w realizacji projektów badawczych (również we współpracy z innymi ośrodkami naukowymi krajowymi i zagranicznymi). Liczne realizowane projekty naukowe, finansowane przez źródła zewnętrzne, publikacje w renomowanych międzynarodowych czasopismach, obecność pracowników na prestiżowej liście TOP 2%, najlepiej cytowanych na świecie naukowców ze wszystkich dziedzin nauki oraz przyznane pracownikom nagrody i medale za osiągnięcia naukowe potwierdzają wysoką jakość prowadzonych badań. Nauczyciele akademicy obu uczelni legitymujący się dorobkiem z określonej dyscypliny naukowej prowadząc zajęcia dydaktyczne na opiniowanym kierunku łączą pracę dydaktyczną ze swoją działalnością naukową. Aktualny dorobek naukowy powiązany z prowadzoną działalnością naukową nauczycieli akademickich powoduje, że studenci mają dostęp do najnowszej wiedzy z zakresu przewidzianego programem studiów oraz sprzyja zdobyciu przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej. Tematyka badań realizowanych przez pracowników obu uczelni jest spójna z zakresem merytorycznym prowadzonych przez nich zajęć i spójna z kierunkiem studiów. Osoby prowadzące zajęcia mają duże doświadczenie zawodowe, związane z prowadzoną działalnością naukową, odzwierciedlające się udziałem w opracowaniach planów ochrony rezerwatów przyrody, obszarów Natura 2000, planów zadań ochronnych, w powoływaniu użytków ekologicznych, rezerwatów przyrody, stref ochronnych, ekspertyz i prac zleconych związanych z ochroną i monitoringiem zasobów przyrodniczych oraz ocen oddziaływania na środowisko. Pracownicy angażują się również w przygotowywanie podręczników i monografii z obszaru ochrony środowiska, publikacji dydaktycznych oraz tłumaczeń podręczników wykorzystywanych w dydaktyce. Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Obie Uczelnie zapewniają nauczycielom akademickim zaspokajanie potrzeb szkoleniowych w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych i zawodowych, umożliwiają formy wsparcia grupowego (szkolenia) i indywidualnego (staże, szkolenia metodyczne i dydaktyczne). Wiele pracowników w ocenianym okresie podnosiło swoje kwalifikacje zawodowe, dydaktyczne, językowe uczestnicząc w wielu różnorodnych kursach i szkoleniach. Dwóch pracowników Wydziału Leśnego i Technologii Drewna UPP i 10 Wydziału Biologii UAM jest certyfikowanym tutorem akademickim, a jedna osoba z WLITD posiada certyfikat facylitatora (Facilitation Foundation), co stwarza warunki dla wspierania motywacji i rozwijania indywidualnych zainteresowań studentów. Obsada kadrowa poszczególnych zajęć prowadzona jest w oparciu o kompetencje merytoryczne w odniesieniu do obszaru zainteresowań naukowych pracownika, jego doświadczenia dydaktyczne, jak również przy uwzględnieniu stopnia i tytułu naukowego. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich nie budzi zastrzeżeń i umożliwia prawidłową realizację zajęć. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami. Nauczyciele akademicy są oceniani przez

studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem, na podstawie ankietyzacji wszystkich zajęć dydaktycznych, po ich zakończeniu. W procesie oceny oprócz studentów bierze udział Rada Programowa Kierunku Studiów, Dział Studiów i Spraw Studenckich oraz dziekan. Opracowane wyniki ankietyzacji wraz z rekomendacjami i zaleceniami Rada Programowa Kierunku Studiów przedstawia dziekanowi. Ocena jakości zajęć dokonywana jest także przez innych nauczycieli w formie hospitacji zajęć, przeprowadzanych zgodnie z procedurą hospitacji opisaną zarządzeniem Rektora UPP i UAM. Hospitacje przeprowadzają członkowie Rady Programowej Kierunku Studiów, wspomagani przez nauczycieli oraz specjalistów ds. jakości dydaktyki i kompetencji kadr, wyznaczonych przez prorektora ds. studiów (Prorektora ds. Studiów). Pracownicy obu uczelni podlegają ocenie okresowej, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.). Wyniki okresowych ocen kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów i przeprowadzonych hospitacji, są wykorzystywane do podnoszenia kompetencji kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych. Na obu uczelniach prowadzona jest polityka kadrowa skoncentrowana na stabilizacji zatrudnienia. Praktyką stosowaną przez władze obu wydziałów jest zatrudnianie pracowników tylko na drodze otwartych konkursów, co koresponduje z ogólnie przyjętymi międzynarodowymi standardami, prowadząc do zapewniania wysokiej jakości kształcenia przy zapewnianiu jednocześnie wysokiego poziomu badań naukowych. Uczelnie mają narzędzia właściwe dla wspierania i motywowania nauczycieli do awansów naukowych, podnoszenia kwalifikacji i indywidualnej ścieżki rozwoju. Zarówno na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu jak i Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza prowadzona jest aktywna polityka kadrowa obejmująca zasady rozwiązywania konfliktów, reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa, równościowa, antydyskryminacyjna i antyprzemocowa.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zdiagnozowano

Rekomendacje

1. Usprawnienie systemu komunikacji zwrotnej wyników oceny nauczycieli akademickich przez studentów.

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu oraz Uniwersytet im. Adama Mickiewicza dysponują bogatą infrastrukturą dydaktyczno-naukową i administracyjną. Kształcenie studentów na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna prowadzone jest z wykorzystaniem bazy dydaktycznej Wydziału Leśnego i Technologii Drewna na terenie kampusu uniwersyteckiego w budynkach przy ul. Wojska Polskiego 71c i 71 d, a w razie potrzeb również w salach budynku Rektoratu UPP (Collegium Maximum)

oraz na terenie Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w budynku Collegium Biologicum zlokalizowanym w obrębie kampusu UAM Morasko.

W procesie kształcenia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna na Wydziale Leśnym i Technologii Drewna UPP wykorzystuje się zarówno sale wykładowe (seminaryjne) jak i sale laboratoryjne. Sale wykładowa C3 zlokalizowana w Kolegium Cieszkowskich na II piętrze jest największą salą z liczbą miejsc dla 72 osób, wyposażona w komputer stacjonarny, do którego podłączony jest sprzęt audio-wizualny, wyposażona w duży ekran. Sale wykładowe i seminaryjne, gdzie odbywały się zajęcia konwersatoryjne i audytoryjne były wyposażone w podstawowe środki audiowizualne, tj. projektory multimedialne, rzutniki pisma i slajdów (wizualizery), ekrany oraz komputery z właściwym oprogramowaniem oraz wystarczającą liczbę miejsc dla studentów (15-30 osób), umożliwiając prowadzenie zajęć tego typu na ewaluowanym kierunku. Jednostki Wydziału dysponują także przenośnymi zestawami audiowizualnymi: projektor multimedialny + komputer oraz rzutniki pisma, który to sprzęt stanowi uzupełnienie standardowego wyposażenia sal i jest dostępny również dla studentów.

Specjalistyczne pracownie dydaktyczne i laboratoria naukowe oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, pozwalając studentom na przygotowanie się do prowadzenia działalności naukowej oraz realizację badań, uzyskując kompetencje właściwe dla 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Przykładowo, wizytowane specjalistyczne laboratorium badań molekularnych Katedry Entomologii i Fitopatologii Leśnej, używane do badań genetycznych grzybów jest używane również do celów dydaktycznych dla studentów kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna, w którym studenci przygotowują materiał do sekwencjonowania. Laboratorium było wyposażone w podstawowy sprzęt pozwalający na izolację DNA z materiału biologicznego w połączeniu ze składaniem reakcji PCR; zainstalowana była komora laminarna; znajdowały się: Homogenizator FastPrep-24, wirówka laboratoryjna Eppendorf Centrifuge 5417R, termowyrząsarka Thermo-Shaker TS-100 Biogenet, termocykler FastGene PCR Cycle, łaźnia wodna, autoklawy, analizator do oceny jakości wyizolowanego DNA - MaestroGEN oraz zestaw do elektroforezy MINIRUNVIEW-B Cleaver SCIENTIFIC. Laboratorium z uwagi na wielkość pomieszczenia pozwala na prowadzenie zajęć w systemie rotacyjnym, zaś przygotowanie materiału do analiz odbywa się w pracowni wyposażonej w odpowiednią liczbę stanowisk dla grupy studentów, umożliwiającą prowadzenie zajęć laboratoryjnych.

Katedry Wydziału posiadają pracownie dydaktyczne oraz dysponują pomieszczeniami do prowadzenia zajęć seminaryjnych oraz do realizacji prac dyplomowych. Większość sal ma wyposażenie umożliwiające wykorzystanie technik multimedialnych oraz źródeł z zasobów dostępnych internetowo. Studenci mogą korzystać z dwóch sal seminaryjnych Katedry Entomologii i Fitopatologii Leśnej wyposażonych w rzutniki multimedialne i komputery, na których dostępne są mikroskopy i binokulary, na stanowiskach do indywidualnej pracy studentów, a także niezbędne narzędzia do wykonywania preparatów. Na salach są także zgromadzone kolekcje owadów i eksskatów grzybów, które są powszechnie dostępne dla studentów. Studenci mają też możliwość skorzystania z kluczy do identyfikacji owadów i atlasów grzybów. Katedra Zoologii posiada salę ćwiczeniową zdolną pomieścić 25 studentów. W sali znajduje się standardowe wyposażenie multimedialne, a na korytarzu prowadzącym do sali ćwiczeń znajdują się zbiory dydaktyczne. W budynkach jest możliwość korzystania z sieci bezprzewodowej Wi-Fi poprzez sieć akademicką Eduroam, której celem jest udostępnienie bezpiecznej łączności pracownikom i studentom. Sale laboratoryjne mają umieszczone informacje o zasadach BHP oraz regulamin pracowni. Podczas wizytacji bazy lokalowej UPP

stwierdzono na korytarzach obecność dobrze oznakowanego sprzętu przeciwpożarowego i właściwie oznakowane wyjścia ewakuacyjne. Sprzęt znajdujący się w salach laboratoryjnych ma odpowiednie piktogramy, a odczynniki wraz z kartami charakterystyk zabezpieczone są w zamykanych szafkach, również oznaczonych piktogramami.

Wydział posiada salę komputerową wyposażoną w 17 stanowisk komputerowych wraz z podstawowym oprogramowaniem (system operacyjny, pakiety biurowe), również oprogramowaniem używanym do specjalistycznych zajęć, np. z zakresu informacji przestrzennej – program QGIS. Program QGIS umożliwia zarządzanie danymi geograficznymi, tworzenie własnych danych, w tym zastosowanie współrzędnych GPS i wykonywanie analiz przestrzennych. W pracowni komputerowej mogą odbywać się również zajęcia z innych przedmiotów, np. Metody statystycznej analizy danych, Metody analizy danych i podstawy modelowania matematycznego. Liczba stanowisk komputerowych, wyposażonych w oprogramowanie jest dostosowana do liczby studentów i wielkości grup, tym samym umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Sale, pracownie, laboratoria wykorzystywane w kształceniu na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna budynków UPP wyposażone są w niezbędny sprzęt do prowadzenia zajęć i pozwalają na realizację oraz zdobycie wszystkich efektów uczenia się planowanych programem studiów i uwzględniają także częściowo potrzeby osób niepełnosprawnych. Wejścia do budynków wyposażone są w podjazdy i windy (dzwigi) dla osób z niepełnosprawnością ruchową poruszających się na wózkach prowadzące na pierwszą, główną kondygnację budynków. Utrudnienia dla takich osób mogą powstawać poza Collegium Maximum, w sytuacji lokalizacji zajęć w pomieszczeniach na wyższych piętrach budynku lub w części piwnicznej.

Studenci korzystają również z biblioteki UPP, obiektów sportowych Centrum Kultury Fizycznej (CKF), domów studenckich, budynków administracyjnych oraz pomieszczeń przeznaczonych dla samorządu studenckiego i kół naukowych. Pomieszczenie dla kół naukowych odwiedzane podczas wizytacji było typowo wyposażone w meble biurowe, sprzęt komputerowy i urządzenie wielofunkcyjne (drukarka, skaner), pozwalając studentom na spotkania i organizację pracy. Wydział LiTD UPP położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie ogrodu dendrologicznego o powierzchni ok. 22 ha.

Zajęcia dydaktyczne na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna realizowane są także w budynku Collegium Biologicum na terenie Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. Lokalizacja Collegium Biologicum charakteryzuje się dogodnym dojazdem Poznańskim Szybkim Tramwajem, a ułożony plan zajęć pozwala studentom na swobodne przemieszczanie się pomiędzy UPP a UAM. Budynek Collegium Biologicum zapewnia optymalną ergonomię pracy i nauki, zarówno dla kadry dydaktycznej, jak i dla studentów. Część dydaktyczna budynku zorganizowana jest na trzech kondygnacjach, a wykorzystywana do zajęć dydaktycznych na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna składa się z 4 sal wykładowych (Mała Aula, Sala Owalna, A, C) zapewniających od 56 do 109 miejsc, w tym 4 miejsc dla osób z niepełnosprawnościami o powierzchni 71,8-113,23 m², 2 sal seminaryjnych (0.72, Klasopracownia) dla 15-20 studentów o powierzchni 27,6-27,63 m², 5 pracowni ćwiczeniowych mikroskopowych (B1, B2, BZ1, Z1, Z2) o powierzchni 41,44-49,44 m² z liczbą stanowisk dla 15-18 studentów, w tym jednym stanowiskiem dla osób z niepełnosprawnością, sali laboratoryjnej BC1 o powierzchni 77,52 m² z 16 stanowiskami, w tym 2 dla osób z niepełnosprawnością, sali antropologicznej A1 o powierzchni 43,65 m² przeznaczonej dla 18 studentów z dwoma miejscami dla osób z niepełnosprawnością oraz 3 sal komputerowych (K1, K2, K3) o powierzchni 56,2-77,6 m² z liczbą stanowisk dla 16 studentów. Ze względu na uniwersalne wyposażenie sal oraz dużą dynamikę

liczebności grup studenckich uruchamianych w ramach przedmiotów do wyboru oferowanych na kierunkach prowadzonych na Wydziale Biologii, przydział sal do zajęć i kierunków studiów nie jest stały. Wszystkie sale wykładowe mają wyposażenie multimedialne – komputery, rzutniki, ekrany oraz w większych salach systemy nagłośnienia, a także zainstalowane panele dotykowe sterujące multimediami oraz oświetleniem. Każda sala wykładowa przystosowana jest do uruchomienia transmisji wykładów on-line lub w trybie hybrydowym. Wyposażenie sal laboratoryjnych oraz ćwiczeniowych zależy od przeznaczenia sali, np. laboratorium BC1 wyposażone jest w stanowiska samodzielnej pracy laboratoryjnej, komputery, centralną instalację wody demineralizowanej, wyciągi oraz nowoczesne urządzenia badawcze i analityczne (m.in. spektrofotometry, fluorymetry, komory laminarne, termocyklery) niezbędne do wykonywania zaplanowanych w ramach zajęć eksperymentów. Laboratorium BC1 wchodzi w skład Zakładów Inżynierii Genetycznej, dzięki czemu możliwa jest w nich praca z organizmami modyfikowanymi genetycznie. Sale mikroskopowe (B1, B2, BZ1, Z1, Z2) ze stanowiskami samodzielnej pracy studentów są wyposażone w nowoczesne mikroskopy i/lub binokulary, z których część posiada przystawki pozwalające na nagrywanie obserwowanego obrazu za pomocą smartphone lub przekazywanie obrazu na monitor/rzutnik. Sala antropologiczna (A1) wyposażona jest w liczne pomoce dydaktyczne w postaci atlasów anatomicznych, modeli szkieletów. Trzy sale komputerowe (K1, K2, S2) wyposażone są w indywidualne stanowiska pracy studentów oparte o nowoczesne komputery typu all-in-one o wysokich parametrach użytkowych (m.in. 16GB RAM, szybkie dyski SSD). W ramach Wydziału Biologii funkcjonuje jednostka ogólnowydziałowa o charakterze muzealnym „Zbiory Przyrodnicze”, powołana zarządzeniem JM Rektora UAM w roku 2004, do której zadań należy gromadzenie, zabezpieczanie, opracowywanie i udostępnianie kolekcji przyrodniczych, popularyzacja szeroko rozumianej wiedzy przyrodniczej wśród społeczeństwa oraz wspomaganie badań naukowych i zajęć dydaktycznych prowadzonych na Wydziale Biologii UAM. W trakcie zajęć dydaktycznych dla studentów Wydziału wykorzystywane są zarówno zbiory dydaktyczne (wypożyczane na sale ćwiczeń), jak i najcenniejsze obiekty o wysokiej wartości naukowej i historyczno-kulturowej (prezentowane w pomieszczeniach Zbiorów). Zgromadzone materiały umożliwiają m. in. edukację w zakresie: 1/ poznawania różnorodności biologicznej i systematyki roślin, zwierząt i grzybów (okazy reprezentujące niemal wszystkie taksony i grupy ekologiczne), 2/ zagrożeń i ochrony przyrody oraz rozpoznawania gatunków chronionych i zagrożonych (kolekcje gatunków chronionych prawem krajowym i międzynarodowym – CITES, ginących i zagrożonych - uwzględnionych na krajowych i międzynarodowych czerwonych listach i w czerwonych księgach, obcych i inwazyjnych), 3/ historii ochrony przyrody w Polsce i na świecie (okazy gromadzone od początku XIX wieku łączące wartość naukową oraz historyczno-kulturową, w tym przez pionierów ochrony przyrody i osoby o szczególnych dokonaniach w zakresie nauk przyrodniczych, takie jak np. dr Franciszek Chłapowski, prof. Benedykt Dybowski oraz prof. Edward Lubicz-Niezbabitowski). Pomieszczenia muzealne zostały wyposażone w regały przesuwne i odpowiednie profesjonalne zabezpieczenia (filtry przeciwkurzowe, śluzы i uszczelnienia drzwi i szaf, czujniki pożarowe i przeciwzalewowe), a do opracowywania zgromadzonych materiałów służy sześć odpowiednio wyposażonych pomieszczeń laboratoryjnych. Na terenie Zbiorów znajduje się jedna wystawa stała „Dydaktyczna wystawa botaniki tropikalnej”. Zgromadzone w Zbiorach kolekcje udostępniane są do realizacji prac dyplomowych. Studenci uzyskują kompetencje w zakresie tworzenia i zabezpieczania kolekcji przyrodniczych, które przydatne mogą być w późniejszej pracy zawodowej, zarówno w jednostkach dydaktycznych (szkolnictwo), jak i zajmujących się ochroną przyrody i edukacją ekologiczną (np. parki narodowe, muzea i instytucje administracji państwowej i samorządowej związane z ochroną środowiska). Na Wydziale Biologii zapewniona jest również pełna infrastruktura

niezbędna do prowadzenia zajęć oraz badań w terenie. Do prowadzenia badań oraz zajęć dydaktycznych z zakresu hydrobiologii służą m.in. cztery wysokiej jakości pontony z silnikami. W badaniach wielkoobszarowych wykorzystywane są (będące własnością Wydziału) 3 drony wyposażone m.in. w kamery multispektralne. W celach dydaktycznych studenci korzystają z nich w ramach projektów naukowych Koła Naukowego Przyrodników oraz przedmiotów tj. „Systemy informacji geograficznej w ochronie środowiska” oraz „Teledetekcja i narzędzia GIS w pozyskiwaniu informacji przyrodniczej”. Dzięki wykorzystaniu dronów, studenci uczą się opracowywania ortofotomap, modeli 3D i chmur punktów, które następnie wykorzystują w analizach przestrzennych szaty roślinnej i jej zmian fenologicznych, monitorowaniu zbiorników wodnych i pokrycia terenu. W bezpośrednim sąsiedztwie Wydziału Biologii znajdują się dwa rezerваты przyrody tj. Rezerwat Żurawiniec oraz Rezerwat Meteoryt Morasko. Wszystkie te elementy krajobrazowe umożliwiają sprawną organizację zajęć terenowych oraz m.in. gromadzenie materiału na potrzeby prac dyplomowych.

Studenci i pracownicy UPP korzystają ze zbiorów Biblioteki i Centrum Informacji Naukowej UPP zlokalizowanej w pobliżu kampusu uniwersyteckiego. Czytelnia i Wypożyczalnia w trakcie roku akademickiego (październik - czerwiec) otwarta jest od poniedziałku do piątku w godz. 9:00 - 18:00, zaś w okresie wakacyjnym (lipiec - wrzesień) od poniedziałku do piątku w godz. 9:00 - 15:00. Biblioteka i Centrum Informacji Naukowej UPP dysponuje siecią komputerową umożliwiającą usprawnienie obsługi w zakresie katalogów, udostępniania zbiorów oraz informacji naukowej. W trybie on-line można m.in. zamówić książki czy zapisać się do biblioteki. Pełen zakres usług oferowanych użytkownikom Biblioteka przedstawia na swojej stronie internetowej (<https://biblioteka.up.poznan.pl/>). Biblioteka UPP działa w obrębie Poznańskiej Fundacji Bibliotek Naukowych obejmującej 11 bibliotek naukowych miasta Poznania, wykorzystujących zintegrowany system informatyczny Horizon. Zbiory Biblioteki - wg stanu na koniec 2023 r. obejmują 705.052 woluminów książek i czasopism oraz 35.538 jednostek zbiorów specjalnych. Liczba tytułów czasopism bieżących - 291, w tym 34 zagranicznych. Pracownicy i studenci mają możliwość zgłoszenia pozycji naukowych i dydaktycznych przez formularz „Zaproponuj książkę” lub drogą mailową do Oddziału Gromadzenia Zbiorów. Zakup następuje w ramach środków przyznawanych na dany rok przez Dziekana Wydziału. Czytelnie Biblioteki oferują 125 miejsc do pracy własnej pracowników i studentów, a w czytelni działa sieć wi-fi. Czytelnia w Bibliotece UPP wyposażona jest w podręczny księgozbiór związany z kierunkiem studiów. W czytelniach i wypożyczalni, oprócz tradycyjnych katalogów, do dyspozycji użytkowników znajduje się 10 komputerów z dostępem do katalogów on-line oraz pełnotekstowych i bibliograficznych baz danych. Studenci i pracownicy mogą korzystać również z zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz przeszukiwać katalogi innych bibliotek polskich i zagranicznych. Czyelnicy mogą również korzystać z dwóch samoobsługowych kserografów i dwóch skanerów. W wypożyczalni Biblioteki jest wyznaczone miejsce do pracy grupowej. Sieć komputerowa Uczelni umożliwia dostęp, między innymi, do następujących baz danych: CAB Abstracts, Food Science and Technology Abstracts, Medline, Academic Search Ultimate, Business Source Ultimate, Emerging Markets Information Service, Web of Science, Elsevier, Scopus, Springer, Wiley, AGRICOLA, Social Sciences Citation Index, Science Citation Index Expanded. Czyelnicy mogą również korzystać z zasobów książek polskich znajdujących się w czytelni ibuk.pl, na której obecnie dostępnych jest 344 tytułów zakupionych przez UPP i 5868 publikacji udostępnianych bezpłatnie przez wydawców. Kategoria nauk matematyczno-przyrodniczych obejmuje 601 tytułów. Wszystkie czasopisma elektroniczne Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu są zebrane na nowej wersji listy czasopism A-Z (są to czasopisma zakupione przez Bibliotekę, dostępne w ramach licencji krajowej oraz open access).

Biblioteka posiada również narzędzie FullTextFinder (FTF), które integruje bazy bibliograficzne z bazami czasopism pełnotekstowych. Pozwala ono na automatyczne przejście od wybranego rekordu bibliograficznego artykułu, do jego pełnego tekstu w wersji elektronicznej, o ile Biblioteka posiada go w swoich zasobach. Zasady korzystania z baz danych i czasopism online określają umowy licencyjne. Pracownicy oraz studenci UPP mogą również korzystać z multiwyszukiwarki EDS (Ebsco Discovery Service), które to narzędzie, zapewnia użytkownikom łatwy i szybki dostęp do większości źródeł elektronicznych oferowanych przez Bibliotekę (baz danych, książek i czasopism elektronicznych). Ze wszystkich baz znajdujących się w zasobach Biblioteki, np. EBSCO, Wiley, Elsevier czy Springer można również korzystać z komputerów domowych poprzez serwer HAN (warunkiem korzystania z zasobów jest posiadanie aktualnego konta bibliotecznego). Studenci i pracownicy UP mogą również korzystać z zasobów innych poznańskich bibliotek wchodzących w skład Poznańskiej Fundacji Bibliotek Naukowych. Warunkiem korzystania jest posiadanie ważnej karty biblitecznej lub legitymacji studenckiej aktywowanej jako karta bibliteczna i dokonanie opłaty aktywacyjnej w bibliotece zarejestrowanej w PFBN. Dla zainteresowanych Biblioteka prowadzi szkolenia, prezentacje i praktyki: szkolenia studentów, doktorantów i grup pracowniczych dotyczących obsługi i korzystania ze źródeł elektronicznych; prezentacje ofert dostawców biblioteczných baz danych i narzędzi informatycznych; praktyki zawodowe dla studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej oraz praktyki specjalistyczne dla pracowników bibliotek naukowych. Biblioteka posiada liczne udogodnienia dla osób o różnej formie niepełności: 1. Udogodnienia dla osób z dysfunkcją narządu ruchu - wejście do budynku jest z poziomu chodnika i posiada podjazd dla wózków. Dojazd chodnikiem do wejścia od strony budynku Biocentrum, przy którym znajduje się parking z wyznaczonymi miejscami dla osób niepełnosprawnych. Na parterze budynku znajdują się urządzenia sanitarne dostosowane do potrzeb osób z dysfunkcją narządu ruchu. Pełna obsługa bibliteczna osób z niepełnosprawnością ruchową odbywa się w Wypożyczalni, która znajduje się na parterze budynku. Materiały przeznaczone do korzystania na miejscu są dostarczane z magazynów do Wypożyczalni. 2. Udogodnienia dla osób słabo widzących i niedowidzących - strona www Biblioteki posiada ułatwienia dostępu do treści z wykorzystaniem oprogramowania stosowanego na Uczelni (UserWay). Poszczególne wydawcy odpowiadają za swoje strony domowe i dostosowanie ich do norm WCAG. W Wypożyczalni dostępne są 2 stanowiska komputerowe dla osób z dysfunkcją wzroku (specjalistyczny sprzęt komputerowy z klawiaturami kontrastowymi, biurka z wysokością regulowaną elektrycznie i ergonomiczne krzesła). Na jednym z komputerów został zainstalowany program SuperNova Powiększająca i Screen Reader. Do budynku Biblioteki można również wejść z psem-asystentem. 3. Udogodnienia dla osób niedosłyszących - w wypożyczalni jest przenośna pętla indukcyjna.

Do dyspozycji studentów oraz pracowników Wydziału Biologii zapewniany jest dostęp do biblioteki wydziałowej oraz biblioteki głównej UAM. Wypożyczalnia Biblioteki Głównej otwarta jest od poniedziałku do piątku w godz. 9:00-20:00, w sobotę w godz. 10:00-17:00, zaś Wypożyczalnia Międzybibliteczna w poniedziałek w godz. 9:00-16:00, a od wtorku do piątku w godz. 9:00-15:00. Biblioteka Wydziału Biologii UAM czynna jest w okresie roku akademickiego od poniedziałku do piątku w godz. 9.00-18.00, a w okresie wakacyjnym od 1 lipca do 30 września od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-15:00. Biblioteka wydziałowa o powierzchni 810 m² zlokalizowana jest na parterze, w centralnym miejscu części dydaktycznej budynku Collegium Biologicum. Posiada ona 63 stanowiska czytelnicze oraz 8 pokoi do indywidualnej pracy. Biblioteka wyposażona jest w wygodne fotele i kanapy oraz w klimatyzację, co wpływa na komfortowe warunki korzystania z zasobów biblioteczných i indywidualnej pracy studentów. Przystosowana jest również dla osób niepełnosprawnych. W obrębie biblioteki znajduje się 10 stanowisk komputerowych, w tym 8 przystosowanych dla osób

z niepełnosprawnościami, umożliwiającą samodzielną pracę cichą studentów oraz korzystanie z elektronicznych zasobów biblioteki. W ramach zasobów fizycznych biblioteki wydziałowej studenci mają dostęp do 34.000 egzemplarzy podręczników akademickich oraz 25.000 zeszytów czasopism naukowych. 80 tytułów czasopism jest w sposób ciągły aktualizowana. Wszystkie zasoby (59.000 woluminów) są udostępniane w wolnym dostępie, z czego 15.432 pozycje są udostępniane do użytku na miejscu, natomiast pozostałe można wypożyczyć na 150 lub 30 dni z możliwością dwukrotnego przedłużenia na kolejnych 30 i 7 dni. Biblioteka prowadzi tylko katalogi elektroniczne – katalog zasobów bibliotecznych, czasopism i wydawnictw elektronicznych oraz baz danych dostępne dla studentów i pracowników zarówno za pośrednictwem bibliotek wydziałowych, jak i biblioteki głównej UAM za pomocą jednej multiwyszukiwarki. W ramach zapewnienia dostępu elektronicznego do literatury, wydział rokrocznie wykupuje dostęp do kolekcji biologicznej ibuk.pl (książki elektroniczne PWN – 130 tytułów w bieżącej prenumeracie). W ramach zasobów biblioteki głównej UAM zapewniony jest dostęp m.in. do kolekcji biologicznej, składającej się z zasobów tradycyjnych i elektronicznych oraz z 13 baz danych, w tym SCOPUS, Medline, Web of Science, Wirtualna Biblioteka Nauki. Katalog zbiorów tradycyjnych biblioteki głównej UAM, które nie zostały włączone do katalogu elektronicznego, został zdigitalizowany i udostępniony użytkownikom biblioteki. Na stronie internetowej biblioteki wydziałowej umieszczane są na bieżąco informacje o zakupionych książkach oraz aktualny katalog dostępnych czasopism. Do korzystania ze zbiorów bibliotecznych uprawnieni są wszyscy studenci mający ważną legitymację studencką. Do wypożyczania zbiorów na zewnątrz uprawnieni są studenci z opłaconym kontem bibliotecznym na dany rok akademicki, pozostali mogą korzystać ze zbiorów na miejscu. Biblioteka umożliwia zdalne założenie konta bibliotecznego oraz jego zdalne opłacenie za pośrednictwem bankowości elektronicznej.

W obu uczelniach zapewniony jest dostęp studentów do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów naukowych, komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów, prac badawczych. W budynkach Wydziału Leśnego i Technologii Drewna (UPP) dostępne jest bezprzewodowe łącze internetowe (tzw. hot spot), a studenci zakwaterowani w domach studenckich mogą korzystać z sieci internetowej w swoich pokojach. Na obszarze kampusu UPP działają trzy sieci bezprzewodowe. Szczegóły dotyczące korzystania z nich studenci mogą znaleźć na stronie internetowej UPP – zakładka Student, kafelek wi-fi. Umożliwia to studentom swobodny dostęp do Wirtualnego Dziekanatu, poczty elektronicznej, kontakt z wykładowcami oraz korzystanie z internetowych zasobów wiedzy. Student otrzymuje również elektroniczną legitymację studencką. Rozmieszczenie zasobów technologii informacyjno-komunikacyjnej umożliwia sprawne korzystanie ze źródeł dostępnych online, wykorzystywanych w procesie kształcenia, przygotowywania prac dyplomowych oraz przygotowania i realizacji zajęć. Promotorzy prac mogą korzystać z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Dodatkowe kanały informacyjne (np. Facebook), wykorzystywane są także do promocji kierunku oraz informowania o ważnych wydarzeniach na Wydziale. Uczelnia oraz Wydział Leśny i Technologii Drewna posiada dobrze przygotowane zasoby oraz infrastrukturę, w sytuacji konieczności prowadzenia zajęć dydaktycznych w systemie hybrydowym. Do ogólnodostępnych narzędzi informatycznych, wspierających w razie potrzeby nauczanie zdalne na UPP, należą systemy telekonferencyjne: Microsoft Teams i Zoom. Budynek Collegium Biologicum UAM wyposażony jest w najnowocześniejsze rozwiązania teleinformatyczne, które podlegają modernizacji i rozbudowie w trybie ciągłym. Wszystkie sale komputerowe wyposażone są w nowoczesne wysokowydajne komputery all-in-one (16GB RAM, dyski SSD) podłączone na stałe do przewodowej sieci Ethernet zapewniającej szybki transfer danych (realizowana jest inwestycja podnosząca prędkość łącz na wszystkich salach komputerowych do

1Gb/s), a w budynku zainstalowana jest bezprzewodowa sieć Eduroam, pozwalająca studentom na swobodny dostęp do Internetu za pomocą własnych urządzeń elektronicznych. Wszystkie komputery udostępniane studentom wyposażone są w system operacyjny Windows 10, a dodatkowo, na komputerowych salach ćwiczeniowych istnieje możliwość uruchomienia systemu Ubuntu Linux w formie maszyn wirtualnych za pośrednictwem preinstalowanego oprogramowania VirtualBox. Logowanie do komputerów następuje z wykorzystaniem indywidualnych uniwersyteckich kont studentów poprzez centralny system uwierzytelniania oparty o rozwiązania chmurowe Microsoft365. Dzięki temu rozwiązaniu studenci na każdym komputerze, natychmiast po zalogowaniu, mają bezpośredni dostęp do swoich pulpitów, dokumentów oraz plików umieszczonych w usłudze OneDrive, co owocuje bardzo wysokim bezpieczeństwem danych oraz wysokim komfortem pracy. Warto nadmienić, że to samo konto studenckie wykorzystywane jest przez studentów również w celu uzyskania dostępu do wszystkich usług i systemów uniwersyteckich, tj. do sieci WIFI Eduroam, uczelnianego systemu USOS, systemu APD, systemu składania grantów studenckich ID-UB, poczty uniwersyteckiej, intranetu, czy licznych aplikacji w chmurze Office365. Na Wydziale Biologii wykorzystywane są dwa główne narzędzia nauczania zdalnego: 1/ platforma Moodle, która w przypadku zajęć prowadzonych na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo leśna, w roku akademickim 2022/2023 była użytkowana do udostępniania materiałów do zajęć i wykładów w sposób asynchroniczny oraz komunikacji ze studentami, 2/ usługa chmurowa Microsoft Office365, stanowiąca na Wydziale Biologii podstawowe narzędzie komunikacji, w tym aplikacja MS Teams, która w razie potrzeby umożliwia synchroniczne prowadzenie zajęć w formie połączeń i wykładów audiowizualnych. W ramach licencji instytucjonalnych dostępne są na Wydziale takie programy, jak ArcGis, Statistica i SPSS. Wydział jest gorącym zwolennikiem inicjatywy stosowania w badaniach naukowych oraz dydaktyce oprogramowania naukowego otwarto-źródłowego (*open source*). Oprogramowanie takie tworzone jest zazwyczaj przez grupy naukowe, co zapewnia jego wysoki poziom merytoryczny, a po zakończeniu studiów jest nadal dostępne dla absolwentów. Jeśli zapisy licencyjne na to zezwalają, oprogramowanie jest również udostępniane studentom do instalacji na własnych komputerach (ArcGis, Statistica i SPSS). W pozostałych przypadkach studenci mają zapewniony dostęp poza godzinami zajęć do sal komputerowych, na których jest zainstalowane wymagane w procesie kształcenia oprogramowanie.

Na podstawie powyższych danych przekazanych w raporcie samooceny można stwierdzić, że zasoby biblioteczne obu bibliotek, oprogramowanie informatyczne użytkowane na zajęciach i dostępne dla studentów również poza zajęciami oraz pozostałe zasoby dydaktyczne są aktualne, właściwe dla studiowanego kierunku, zakresu tematycznego programu studiów, obejmują zasoby w języku angielskim i umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia i prowadzenie działalności naukowej oraz prawidłową realizację zajęć. Zasoby biblioteczne obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy w miarę dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów (w sytuacji mniejszej liczby egzemplarzy umożliwia się dostęp do wersji cyfrowych lub wykonanie digitalizacji wybranych stron). Dla pracowników i studentów uczelnie stwarzają możliwość wykorzystania narzędzi informatycznych, w tym narzędzi umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej.

Na obu uczelniach zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP.

Władze Wydziału Leśnego i Technologii Drewna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu na bieżąco monitorują i starają się doskonalić infrastrukturę dydaktyczną i naukową. W procesie tym brane są pod uwagę wyniki ankiet studentów i absolwentów oraz problemy/propozycje zgłaszane podczas spotkań władz Wydziału ze studentami, z kierownikami jednostek organizacyjnych (katedr), pozostałymi nauczycielami, a także z interesariuszami zewnętrznymi (przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego). Każdego roku, podczas spotkań ze studentami badany jest m.in. poziom satysfakcji z infrastruktury dydaktycznej. Otrzymane uwagi i sugestie są uwzględniane w trakcie sporządzania planów modernizacji. Studenci mogą również przekazywać swoje sugestie za pośrednictwem Samorządu studentów, z którego przedstawicielami władze wydziału regularnie się spotykają. Poza badaniem satysfakcji studentów z infrastruktury dydaktycznej Wydział Leśny i Technologii Drewna prowadzi bieżący przegląd infrastruktury dydaktycznej, aparatury badawczej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, oraz zasobów bibliotecznych. Wyniki tych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, powinny być wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej.

Na Wydziale Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza system monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej składa się z następujących elementów: 1. Każda sala ćwiczeniowa i laboratoryjna posiada przypisanego opiekuna, który jest bezpośrednio odpowiedzialny za utrzymywanie wyposażenia sali w należytym stanie technicznym oraz zaopatrzenie w odczynniki i materiały w porozumieniu z koordynatorami zajęć oraz pełnomocnikiem dziekana ds. obsługi dydaktyki. Sale wykładowe są pod opieką pracowników zespołu ds. zaplecza dydaktycznego. Wszelkie braki i awarie w zakresie wyposażenia sal zgłaszane są przez opiekunów do pełnomocnika dziekana ds. sprzętu w salach dydaktycznych, który w porozumieniu z prodziekanem ds. rozwoju organizuje oraz koordynuje niezbędne prace serwisowe oraz wymianę uszkodzonego sprzętu. 3. Sprzęt komputerowy utrzymywany jest przez wydziałowy zespół informatyczny. Komputery są serwisowane co najmniej dwa razy w roku, w przerwach pomiędzy semestrami. 4. Wyposażenie sal w sprzęt komputerowy oraz aparaturę badawczą jest co roku modernizowane. Środki na ten cel zabezpieczane są co roku w budżecie Wydziału oraz pozyskiwane są z programów ogólnouniwersyteckich. Wybór zakresu modernizacji odbywa się na podstawie inwentaryzacji aktualnego stanu technicznego urządzeń oraz zapotrzebowania na nową aparaturę zgłaszanego przez opiekunów sal oraz koordynatorów zajęć. Również podczas uruchamiania nowych przedmiotów zbierane są od koordynatorów przedmiotów wymagania dotyczące wyposażenia sal, które są uwzględniane w planach modernizacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kształcenie studentów na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna prowadzone jest z wykorzystaniem bazy dydaktycznej Wydziału Leśnego i Technologii Drewna, a w razie potrzeb również w salach budynku Rektoratu UPP (Collegium Maximum) oraz na terenie Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w budynku Collegium Biologicum. Lokalizacja Collegium Biologicum charakteryzuje się dogodnym dojazdem Poznańskim Szybkim Tramwajem, a ułożony plan zajęć pozwala studentom na swobodne przemieszczanie się pomiędzy UPP a UAM. W procesie kształcenia wykorzystuje się zarówno sale wykładowe (seminaryjne), sale laboratoryjne, specjalistyczne laboratoria i sale komputerowe. Sale, pracownie, laboratoria wykorzystywane w kształceniu na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna budynków UPP wyposażone są w niezbędny sprzęt do prowadzenia zajęć i pozwalają na realizację oraz zdobycie wszystkich efektów uczenia się planowanych programem studiów i uwzględniają także częściowo potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Wejścia do budynków wyposażone są w podjazdy i windy (dźwigi) dla osób z niepełnosprawnością ruchową poruszających się na wózkach prowadzące na pierwszą, główną kondygnację budynków. Utrudnienia dla takich osób mogą powstawać poza Collegium Maximum, w sytuacji lokalizacji zajęć w pomieszczeniach na wyższych piętrach budynku lub w części piwnicznej. W przypadku budynku Collegium Biologicum jest on przystosowany dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi, a sale w których prowadzone są zajęcia w większości mają przygotowane stanowiska pracy dla takich osób. Specjalistyczne pracownie dydaktyczne, laboratoria naukowe i komputerowe, ich wyposażenie oraz liczba miejsc dla studentów są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się na ewaluowanym kierunku oraz pozwalają studentom na przygotowanie się do prowadzenia działalności naukowej oraz realizację badań. W budynkach obu uczelni jest możliwość korzystania przez pracowników i studentów z sieci bezprzewodowej Wi-Fi. Na obu uczelniach zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP. W bezpośrednim sąsiedztwie obu uczelni znajdują się tereny zieleni: rezerваты przyrody i ogród dendrologiczny, które umożliwiają sprawną organizację zajęć terenowych oraz m.in. gromadzenie materiału na potrzeby prac dyplomowych. Studenci i pracownicy UPP korzystają ze zbiorów Biblioteki i Centrum Informacji Naukowej UPP zlokalizowanej w pobliżu kampusu uniwersyteckiego oraz Biblioteki Głównej i Biblioteki Wydziału Biologii UAM. Terminy otwarcia bibliotek zapewniają możliwość korzystania ze zbiorów, również w okresie wakacyjnym. Biblioteki obu uczelni dysponują siecią komputerową umożliwiającą usprawnienie obsługi w zakresie katalogów, udostępniania zbiorów oraz informacji naukowej, a czytelnicy oferują wystarczającą liczbę miejsc do pracy własnej pracowników i studentów oraz posiadają dostęp do sieci wi-fi. Biblioteka UPP wyposażona jest w podręczny księgozbiór związany z kierunkiem studiów, a zbiory bibliotek obejmują woluminy książek, czasopism, zbiorów specjalnych oraz dostęp do katalogów on-line oraz pełnotekstowych i bibliograficznych baz danych. Biblioteki obu uczelni posiadają liczne udogodnienia dla osób o różnej formie niesprawności, tj. udogodnienia dla osób z dysfunkcją narządu ruchu, udogodnienia dla osób słabo widzących i niedowidzących, udogodnienia dla osób niedosłyszących.

W obu uczelniach zapewniony jest dostęp studentów do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów naukowych, komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów, prac badawczych. Wydział Leśny i Technologii Drewna oraz Wydział Biologii UAM posiadają dobrze przygotowane zasoby oraz infrastrukturę, w sytuacji konieczności prowadzenia zajęć dydaktycznych w systemie hybrydowym. W ramach licencji instytucjonalnych dostępne jest na potrzeby dydaktyki i prac naukowych oprogramowanie specjalistyczne, ponadto oprogramowania naukowe otwarto-źródłowe, a jeśli zapisy licencyjne na to zezwalają, oprogramowanie jest również udostępniane studentom do instalacji na

własnych komputerach. Zasoby biblioteczne obu bibliotek, oprogramowanie informatyczne użytkowane na zajęciach i dostępne dla studentów również poza zajęciami oraz pozostałe zasoby dydaktyczne są aktualne i właściwe dla studiowanego kierunku, umożliwiając osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia i prowadzenie działalności naukowej oraz prawidłową realizację zajęć.

Władze Wydziału Leśnego i Technologii Drewna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu na bieżąco monitorują i starają się doskonalić infrastrukturę dydaktyczną i naukową. W procesie tym brane są pod uwagę wyniki ankiet studentów i absolwentów oraz problemy/propozycje zgłaszane podczas spotkań władz Wydziału ze studentami, z kierownikami jednostek organizacyjnych (katedr), pozostałymi nauczycielami, a także z interesariuszami zewnętrznymi (przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego). Na Wydziale Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza wprowadzony jest system monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zdiagnozowano

Rekomendacje

1. Powołanie zespołu złożonego ze wszystkich interesariuszy, tj. nauczycieli akademickich, studentów i osób z otoczenia społeczno-gospodarczego, w celu okresowych przeglądów infrastruktury dydaktycznej, wyposażenia pracowni, zasobów edukacyjnych, obejmujących ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów oraz potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wydział Leśny i Technologii Drewna współpracuje na wielu płaszczyznach z otoczeniem społeczno-gospodarczym poprzez instytucje publiczne oraz przedsiębiorstwa komercyjne, a współpraca ta stanowi jeden z celów strategicznych Wydziału. Odbywa się ona w różnych wymiarach: naukowo-badawczym, eksperckim, doradczym i edukacyjnym. Przedsiębiorstwa oraz instytucje współpracujące z Wydziałem w ramach kierunku Ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna, swoim zakresem działania są zgodne z koncepcją kształcenia.

Na Wydziale powołana została Rada Pracodawców składająca się z przedstawicieli firm oraz instytucji z branży leśnej. Rada wybierana jest na czteroletnią kadencję. Ostatnia kadencja działania Rady to lata 2017 – 2021 w trakcie której odbyły się dwa spotkania. ZO zapoznał się z dokumentami dotyczącymi spotkań Rady, podczas których omówiony został program studiów kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna, aktywność studentów dotycząca udziału w zajęciach terenowych

i stażach. Przedstawiciele firm oraz instytucji publicznych współpracują z Wydziałem na płaszczyźnie naukowej, edukacyjnej biznesowej oraz promocyjno-marketingowej. Jednym z głównych celów współpracy Wydziału z Radą jest prowadzenie wspólnych działań na rzecz poprawy jakości kształcenia, opiniowanie oraz współtworzenie programów kształcenia.

W szczególności Wydział współpracuje z RP w następującym zakresie:

- wspieranie inicjatyw na rzecz rozwoju Wydziału,
- wyrażenie opinii w sprawie zgodności koncepcji kształcenia kierunków studiów realizowanych na Wydziale z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy,
- proponowanie i konsultowanie propozycji zmian w zakresie kształcenia i tworzenia oferty edukacyjnej do aktualnych potrzeb rynku pracy i gospodarki, w tym konsultowanie kierunków działania Wydziału w zakresie jakości kształcenia, stymulowania nowych i kreatywnych form oraz metod realizacji procesu kształcenia,
- działanie na rzecz intensyfikacji kontaktów w celu wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy pracownikami Wydziału a pracownikami instytucji działających na rynku pracy.

Na kadencję 2021 – 2025 nie został powołany skład Rady. W roku 2024 rozesłane zostały zaproszenia do udziału w pracach Rady Pracodawców. Zaproszenia zostały skierowane do przedstawicieli Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu, Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Brzegu, Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Poznaniu, Stowarzyszenia Przedsiębiorców Leśnych im. Mieczysława Wierzbickiego, Wielkopolskiego Parku Narodowego, Nadleśnictwa Antonin, Nadleśnictwa Łopuchówko, Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego, Forex Polska sp. z o.o., Stelmet sp. z o.o. s.k.a., Swiss Krono sp. z o.o., Notis p. z o.o.

Uczelnia posiada zawarte umowy o współpracy z przedsiębiorstwami, dotyczące działań dydaktycznych, jak: organizacji szkoleń, kursów, konferencji naukowych, wizyt studyjnych, targów pracy i praktyk oraz prowadzenia zajęć. W zakresie działań promocyjnych: informowanie o podjętej i prowadzonej współpracy na stronach internetowych i mediach społecznościowych, publikowanie oferty praktyk, pracy i staży, umieszczanie wzajemnych materiałów reklamowych oraz prowadzenia akcji promocyjnych.

Projekty i wydarzenia realizowane z otoczeniem zewnętrznym są dokumentowane na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych.

Wydział prowadzi długoletnią współpracę z gronem stałych interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców. Do grona stałych interesariuszy zewnętrznych należą takie podmioty jak: Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Wielkopolski Park Narodowy, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego, przedsiębiorstwa prywatne jak Forex Polska sp. z o.o., Stelmet sp. z o.o. s.k.a.

Wsparcie w zakresie współpracy z otoczeniem zewnętrznym w tym pracodawcami pełni Biuro Karier oraz Centrum Wsparcia i Rozwoju. Do głównych zadań BK i CWiR należą przede wszystkim: doradztwo zawodowe, organizowanie szkoleń i warsztatów, poszukiwanie ofert pracy, organizowanie praktyk studenckich i staży, organizacja i udział w targach pracy, współpraca z podmiotami gospodarczymi i instytucjami państwowymi oraz wsparcie przedsiębiorczości.

Jeden przedstawiciel pracodawców bierze udział w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów poprzez udział w Radzie Programowej, której m. in. zadaniem jest monitorowanie zgodności programów nauczania z aktualnymi oczekiwaniami rynku pracy. W ramach współpracy z otoczeniem społeczno - gospodarczym, interesariusze zewnętrzni zgłaszają swoje opinie i wnioski dot. treści programu studiów. Brak jest jednak procedury dotyczącej wdrażania opinii pracodawców i otoczenie zewnętrznego.

Współpraca z otoczeniem biznesu realizowana jest również poprzez działalność koła naukowego, które organizuje i realizuje wizyty studyjne dla studentów kierunku OPiEPL. Przykłady zrealizowanych wizyt:

- Leśna inżynieria ekologiczna – wizyta w Leśnym Zakładzie Doświadczalnym w Siemianicach w ramach którego studenci zapoznali się z problematyką przejść dla zwierząt, innowacyjnymi metodami zasilania budynków oraz gospodarowania wodą na terenie LZD Siemianice,
- Inwentaryzacja i monitoring przyrodniczy – wizyta w Parku Narodowym Gór Stołowych,
- „Lasy świata” na Sri Lance w ramach którego uczestnicy zapoznają się z różną specyfiką ekosystemów leśnych, specyfiką prowadzonej gospodarki leśnej jak i mogli zapoznać się z problematyką ochrony przyrody w różnych regionach świata.

Uczelnia kładzie nacisk na nauczanie praktyczne, współpracując z pracodawcami reprezentującymi branżę w obszarze zgodnym z koncepcją i celami kształcenia.

Pracodawcy współpracują z Uczelnią w zakresie zatrudniania absolwentów, prowadzenia zajęć oraz wizyt studyjnych.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego na spotkaniu z ZO przede wszystkich wskazali chęć jeszcze większego zaangażowania się w sprawy funkcjonowania wizytowanego kierunku poprzez udział w Radzie Pracodawców, zwiększenie swojego udziału w aktualizacji programów studiów, organizowanych spotkaniach z praktykami, wspólne prowadzenie zajęć oraz zwiększenie prowadzonych zajęć terenowych. Pracodawcy wskazali na konieczność zwiększenia właśnie zajęć praktycznych oraz rozważenie wprowadzenia praktyk do programu studiów. Ponadto pracodawcy wskazali na konieczność zwiększenia nauczania w zakresie podstaw prawa oraz umiejętności czytania i rozumienia prawa. Pracodawcy potwierdzili bardzo duże zapotrzebowanie na pracowników kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna. Przedstawiciele jednostek państwowych oraz samorządowych wskazali, iż ciężko jest im konkurować z sektorem prywatnym przede wszystkim pod kątem wynagrodzeń. Niemniej jednak na chwile obecną Uczelnia nie jest w stanie zapewnić wystarczającej liczby absolwentów w stosunku do zapotrzebowania rynku pracy co wskazuje, iż kierunek jest niezbędny do prawidłowo funkcjonującej gospodarki.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym przez Radę Programową ocenianego kierunku. Raporty z oceny współpracy i jej wpływu na jakość kształcenia przygotowywane są raz w roku. Wnioski zawarte w w/w raportach wykorzystywane są do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji do udoskonalania programu studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia posiada podpisane umowy o współpracy z wieloma firmami w zakresie organizowania staży, opiniowania programów studiów, prowadzenia zajęć przez praktyków oraz wspólnych działań mających na celu przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy. Pracodawcy potwierdzili ścisłą

współpracę z Uczelnią, mocno akcentując elastyczność i otwartość Uczelni. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym daje studentom możliwość przygotowania do wejścia na rynek pracy oraz właściwego ich przygotowania do rozpoczęcia pracy zawodowej lub prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Współpraca z otoczeniem widoczna jest na każdym etapie kształcenia i wykazuje duże zaangażowanie zarówno Uczelni jak i pracodawców.

Wydział Leśny i Technologii Drewna działa w zakresie wspierania przedsiębiorczości akademickiej, działalności kół naukowych, organizacji spotkań kadry naukowo-dydaktycznej z zaproszonymi przedsiębiorcami i przedstawicielami instytucji państwowych oraz samorządowych. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym odbywa się głównie w ramach nieformalnych spotkań, których celem jest doskonalenie efektów uczenia się oraz wskazywanie kierunków potrzeb rynku pracy. Dobór firm i instytucji do współpracy przygotowany został pod kątem potrzeb wizytowanego kierunku, dając możliwość zapoznania się studentów z tematyką ochrony przyrody a współpraca z przedstawicielami wpisuje się wprost w realizację programu studiów. Wydział prowadzi przegląd współpracy z otoczeniem zewnętrznym a wnioski służą do doskonalenia tej współpracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zdiagnozowano

Rekomendacje

1. Sformalizowanie współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Internacjonalizacja procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów wpisuje się w strategię Uczelni, zakładającą m. in.: rozwijanie współpracy międzynarodowej, wspieranie mobilności międzynarodowej kadry i zdobywanie przez nią doświadczenia za granicą, dostosowanie treści kształcenia do standardów europejskich, wsparcie kadry w podnoszeniu kompetencji.

Umiędzynarodowieniu procesu kształcenia służą zajęcia z języka obcego, realizowane w II semestrze studiów w wymiarze 30 godzin. Zajęcia, prowadzone przez pracowników Studium Języków Obcych, przygotowują studentów do posługiwania się językiem obcym w codziennej komunikacji oraz korzystania ze specjalistycznego słownictwa w zakresie dyscyplin naukowych, do których przypisany jest kierunek. Uzyskane kompetencje językowe umożliwiają studentom korzystanie z obcojęzycznej fachowej literatury podczas przygotowywania prac dyplomowych. Ponadto w ramach programu studiów studenci w II semestrze studiów realizują zajęcia seminaryjne z modułu *science and practice in nature conservation*, które są prowadzone w języku angielskim. Jednym z celów ww. modułu jest pogłębienie znajomości fachowego języka angielskiego. Zarówno studenci, jak i nauczyciele

akademiccy mają zapewniony dostęp do baz danych i czasopism naukowych o zasięgu międzynarodowym. Nauczyciele w procesie nauczania wykorzystują obcojęzyczną literaturę fachową, która wskazywana jest także w sylabusach modułów.

Uczelnia/WLiTD stwarzają warunki do korzystania przez nauczycieli i studentów z mobilności zagranicznej. Jedną ze ścieżek wykorzystywanych przez nauczycieli akademickich i studentów jest program Erasmus+. Na stronie internetowej Uczelni zamieszczone są informacje dotyczące programu skierowane zarówno do studentów, jak i pracowników, obejmujące informacje ogólne, spis niezbędnych dokumentów, opis warunków finansowych itp. Na poziomie Uczelni program Erasmus+ jest koordynowany przez koordynatora uczelnianego, którego zadaniem jest nadzór nad funkcjonowaniem programu na uczelni, organizacja spotkań informacyjnych, przygotowywanie i zatwierdzanie umów oraz zatwierdzanie procesu rekrutacji. Zadaniem koordynatora wydziałowego jest natomiast zatwierdzanie programu studiów, organizacja spotkań informacyjnych, sprawowanie opieki nad studentami zagranicznymi. Wszystkie sprawy związane z administrowaniem programem są prowadzone przez uczelniane Biuro Erasmus+.

Nauczyciele akademicy mogą wyjeżdżać do jednostek zagranicznych w ramach programu Erasmus+ w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych lub w celach szkoleniowych. Zarówno jeden, jak i drugi charakter mobilności służy podnoszeniu kompetencji językowych, jak również sprzyja nawiązywaniu współpracy międzynarodowej na różnych płaszczyznach. W latach 2019-2024 z programu Erasmus+ skorzystał dwukrotnie jeden pracownik WLiTD prowadzący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów (Uniwersytet w Sarajewie, Bośnia i Hercegowina; Uniwersytet Transylwański w Braszowie, Rumunia) oraz jeden pracownik WB (Uniwersytet Tuscia, Włochy). Z oferty programu Erasmus+ mogą również skorzystać pracownicy administracyjni i inni nie prowadzący zajęć dydaktycznych. Na Uczelni/Wydziale stworzone są warunki do uczestnictwa w programie Erasmus+ dla nauczycieli z ośrodków zagranicznych. W roku 2021 zajęcia dydaktyczne w ramach modułu *science and practice in nature conservation* realizował jeden wykładowca zagraniczny.

Studenci ocenianego kierunku w ramach programu Erasmus+ mogą realizować część programu studiów w jednostce zagranicznej. Z danych zawartych w RS wynika, że z takiej możliwości w ostatnich latach skorzystał tylko jeden student ocenianego kierunku, co miało miejsce w r. ak. 2018/2019. Na kierunku nie są realizowane obecnie studia w ramach programów wymiany międzynarodowej przez studentów z uczelni zagranicznych.

Na Uczelni/WLiTD prowadzone są działania mające na celu propagowanie wyjazdów zagranicznych studentów. Organizowane są spotkania uczelnianego i wydziałowego koordynatora ze studentami w celu przekazania informacji o możliwych mobilnościach w ramach wymiany zagranicznej i korzyściach płynących z uczestnictwa w wymianie. W opinii studentów informacje o spotkaniach organizowanych przez wydziałowego koordynatora programu są słabo rozpowszechniane, a pozyskanie dokładnych informacji związanych z możliwością uczestnictwa w programie Erasmus+ jest dosyć trudne.

Do umiędzynarodowienia kierunku przyczyniają się również inne mobilności pracowników – realizacja krótko- i długoterminowych staży zagranicznych w jednostkach naukowo-badawczych, udział w workshop'ach, międzynarodowych konferencjach. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku odbyli staże zagraniczne m. in. w: Università degli Studi della Tuscia, Viterbo; Danau Girang Field Centre of Cardiff University, Malezja; Albert-Ludwigs-Universität, Freiburg im Breisgau; Zoologische Staatssammlung München, Niemcy; Abo Akademi University w Turku, Finlandia. Uczestniczyli w: UB3Guard Policy Workshop oraz 2nd UB3Guard Policy Workshop – Towards best

practices. COST Action: CA20132 - Urban Tree Guard - Safeguarding European urban trees and forests through improved biosecurity w Brukseli; 1st Training School of CA20132 - Management of Invasive Tree Pests and Pathogens. 'Current problems in urban tree health; Canker Stain Disease of Plane' w Atenach, Grecja. Krajami docelowymi wyjazdów na konferencje były m. in. Francja, Niemcy, Finlandia, Brazylia, Szwecja, Szwajcaria, Japonia. Studenci, włączani przez kadrę akademicką w pracę naukowo-badawczą, mają możliwość prezentacji wyników badań na międzynarodowych konferencjach.

Kadra dydaktyczna posiada kompetencje językowe, które są potwierdzane w trakcie ich rozwoju naukowego (egzamin doktorski z języka obcego), jak również certyfikatami znajomości języka obcego. Nauczyciele akademicy podnoszą swoje kompetencje w tym zakresie. Uczelnia stwarza zarówno pracownikom, jak i studentom wsparcie w zakresie podnoszenia kompetencji językowych przez możliwość uczestnictwa w kursach językowych. Przykładowe inicjatywy dla kadry akademickiej w tym zakresie to: Academic Teaching Excellence, Approach to Teaching English-Mediated Courses. Studenci ocenianego kierunku mogą również podnosić swoje kompetencje językowe przez uczestnictwo w wykładach otwartych realizowanych na kierunku *Forestry* oraz w wykładach otwartych prowadzonych przez wizytujących Uczelnię i WLITD wykładowców z zagranicy. Przykładowe wykłady otwarte prowadzone w języku obcym, których tematyka wpisuje się w obszar kształcenia na kierunku to: Siedliskoznawstwo w dydaktyce, nauce i praktyce leśnej; Rola chrząszczy koprofagicznych w ochronie ekosystemów lądowych; Restytucja ekologiczna oraz ochrona torfowisk, lasów i borów bagiennych; LIDAR dla tymczasowo i przestrzennie wyraźnych inwentaryzacji lasów: doświadczenie z Dolomitów.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku prowadzą współpracę międzynarodową w zakresie aktywności naukowo-badawczej. Wynikiem tej współpracy są publikacje naukowe z udziałem naukowców z zagranicy, realizacja międzynarodowych projektów naukowo-badawczych i włączanie do ich realizacji studentów, przygotowujących prace dyplomowe. Obecnie na WLITD są realizowane dwa międzynarodowe projekty badawcze, w których uczestniczą pracownicy naukowo-dydaktyczni zaangażowani w proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Współpraca międzynarodowa kadry dydaktycznej, udział w stażach i konferencjach międzynarodowych umożliwiają kadrze akademickiej zdobywanie nowych doświadczeń zawodowych i naukowych oraz podwyższanie kompetencji, co może być wykorzystywane w doskonaleniu programu kształcenia.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 154/2021 Rektora z dnia 8 października 2021 roku w sprawie uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia ocenie poddawane są warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Jedną z form monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest ankietyzacja uczestników programów umożliwiających mobilność zagraniczną. Studenci i pracownicy korzystający z programu Erasmus+ po powrocie wypełniają obowiązkową ankietę dotyczącą mobilności, a pracownicy dodatkowo relację z mobilności do publikacji na uczelnianej stronie internetowej programu. Innym działaniem służącym monitorowaniu i ocenie umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest ocena zajęć z języków obcych dokonywana zgodnie z procedurą ankietyzacji zajęć dydaktycznych. W ramach działań Rady Programowej kierunku opracowywany jest raport z funkcjonowania systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku, który przekazywany jest Radzie Dydaktycznej Uniwersytetu. Raport Rady Programowej kierunku zawiera dane liczbowe dotyczące wymiany zagranicznej pracowników i studentów, bez analizy przyczyn niskiej mobilności, jak również wytyczne w zakresie podejmowania działań mających na celu jej zwiększenie.

Na Uczelni funkcjonuje Sekcja Współpracy Międzynarodowej, która w zakresie swoich zadań ma sprawozdawczość w zakresie współpracy międzynarodowej i wymiany osobowej. Dane przygotowane przez sekcję są m. in. podstawą do analizy stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na poszczególnych kierunkach przez Radę Dydaktyczną Uniwersytetu. Ocena stopnia umiędzynarodowienia kształcenia jest corocznie przedstawiana w sprawozdaniu z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia przygotowywanym przez Komisję ds. Jakości Kształcenia Rady Dydaktycznej Uczelni w oparciu o raporty o dostarczone przez poszczególne rady programowe kierunków i inne gremia np. Sekcję Współpracy Międzynarodowej. Raporty z oceny funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia zamieszczane są na stronie uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na ocenianym kierunku studiów podejmowane są działania mające na celu umiędzynarodowienie procesu kształcenia. Stworzone są warunki do międzynarodowej wymiany akademickiej przy wykorzystaniu wsparcia ze strony Uczelni. Prowadzone są działania informacyjne w zakresie oferty mobilności zagranicznej studentów i pracowników. Nauczyciele akademicki wykazują mobilność międzynarodową korzystając ze wsparcia Uczelni. Mała mobilność studentów w ramach wymiany akademickiej w ostatnich latach może być konsekwencją sytuacji epidemiologicznej związanej z pandemią Covid-19. Nauczyciele są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych. Na kierunku prowadzone jest kształcenie w języku angielskim, co sprzyja podnoszeniu stopnia umiędzynarodowienia

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zdiagnozowano

Rekomendacje

1. Intensyfikacja działań informacyjnych, mających na celu przybliżenie oferty mobilności zagranicznej i zwiększenie wymiany akademickiej studentów i kadry.
2. Przeprowadzanie systematycznych i kompleksowych ocen stopnia umiędzynarodowienia kształcenia i wykorzystywania ich wyników w działaniach doskonalących.

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia jest zaangażowana w zróżnicowane formy wsparcia studentów, zapewniając kompleksowe przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej oraz udziału w niej. Pieczę nad kierunkiem sprawuje prodziekan ds. Studiów, który zajmuje się rozwiązywaniem bieżących problemów zgłaszanych przez studentów jako odpowiednik opiekuna kierunku. Na kierunku nie występuje mechanizm związany z systematycznym komunikowaniem możliwości oferowanych przez Uczelnię studentom, jak np. brak przekazywanych informacji o spotkaniu dotyczącym programu Erasmus+. Integralną częścią wsparcia oferowanego studentom są konsultacje pracowników dydaktycznych. Informacje o ogólnodostępnych dyżurach przekazywane są na zajęciach, a także na tablicach ogłoszeniowych na terenie Uczelni. Dodatkowo, studenci mają możliwość spotkań indywidualnych poza oficjalnymi godzinami. Obsługa studentów jest prowadzona głównie za pomocą ogólnouczelnianego systemu informatycznego –Wirtualnego Dziekanatu, w którym student ma dostęp do pełnej informacji o przebiegu swoich studiów, w tym części sylabusów, oraz do innych danych np. ogłoszeń. Na Uczelni wykorzystywane jest wsparcie zajęć z wykorzystaniem e-learningowych form jako składowej procesu dydaktycznego oraz umożliwienie kontaktu z nauczycielami akademickimi poprzez platformy e-learningowe.

Dla studentów oferowana jest opieka naukowa. Studenci mają pełną dowolność przy wyborze tematów prac dyplomowych, a także mają możliwość skorzystania ze wsparcia pracowników dydaktycznych w znalezieniu odpowiedniego tematu pracy dyplomowej. Osobom studiującym oferowane jest wsparcie Uczelni w formie doradztwa dotyczącego komercjalizacji wyników badań, wynalazków oraz technologii. Dodatkowo, przy wsparciu promotorów, istnieje możliwość publikacji wyników prac badawczych w czasopiśmie naukowych. Studenci mają możliwość rozwijania zainteresowań w kołach naukowych, w których mogą realizować tematykę badawczą związaną z kierunkiem studiów, poszerzać swój warsztat naukowy, korzystając z dorobku i doświadczenia nauczycieli akademickich. Studenci kierunku mogą uczestniczyć aktywnie w Kole Leśników, w ramach którego funkcjonuje szereg sekcji, np. sekcja botaniczna, sekcja edukacji przyrodniczo-leśnej, sekcja entomologiczna, sekcja mikologiczna, sekcja łowiecka, sekcja sokolnictwa i ochrony ptaków szponiastych oraz sekcja teriologiczna. Studenci mogą ubiegać się o dotacje na swoją działalność ze środków Wydziału i Uczelni. Z problematyki tych zainteresowań wyłaniają się tematy przyszłych prac dyplomowych. Członkowie Koła mogą wygłaszać referaty podczas krajowych oraz międzynarodowych spotkań w ramach studenckiego ruchu naukowego. Ponadto mogą brać udział w różnego typu wyjazdach edukacyjnych do zakładów przemysłu drzewnego oraz udzielać się charytatywnie i społecznie.

Studenci mogą korzystać z wsparcia różnych koordynatorów powołanych z ramienia władz Wydziału lub Rektora, którzy wspierają studentów w trakcie ich kształcenia w zakresie, do którego zostali powołani. Przykładem jest koordynator wydziałowy ds. programu Erasmus+, który oferuje wsparcie studentów w procesie wymiany międzynarodowej w ramach tego programu, aczkolwiek nie zawsze wystarczające z punktu widzenia studentów.

Studenci mają możliwość korzystania z systemu stypendialnego na Uczelni, który obejmuje stypendia socjalne, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami, stypendium rektora, zapomogę oraz stypendium finansowane przez jednostkę samorządu terytorialnego. Świadczenia pomocy materialnej

są przyznawane są przez działającą na Uczelni Komisję Stypendialną i Odwoławczą Komisję Stypendialną, w których skład wchodzi studenci.

W ramach poszerzania wiedzy studentów rozpoczynających studia, na temat oferowanego dla nich wsparcia odbywają się spotkania organizacyjne z władzami wydziału oraz opiekunami kierunków, na których są przekazywane m.in informacje związane z systemem pomocy materialnej. Studenci mogą wziąć udział w dyżurach oferowanych przez prodziekana ds. Studiów, które odbywają się raz w tygodniu, w godzinach podanych na stronie Internetowej wydziału.

Mimo istnienia dobrze rozbudowanego systemu wsparcia dla studentów kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodnicza-leśna, istnieje wyraźna potrzeba zwiększenia świadomości studentów na temat dostępnych możliwości. Wskazuje się, że część studentów może nie być w pełni świadoma różnorodnych form wsparcia w obszarze nauki, rozwoju społecznego, naukowego, zawodowego oraz możliwości wyjazdów międzynarodowych. Istotne jest, aby uczelnia skoncentrowała się na usprawnieniu komunikacji, tak aby studenci mieli pełen wgląd w możliwości wsparcia dostępne na uczelni.

W ramach systemowego wsparcia dla studentów wybitnych, studenci Uczelni mają możliwość ubiegania się o stypendium rektora oraz stypendium Ministra. Dodatkowo Uczelnia oferuje możliwość wnioskowania o indywidualny program studiów, który gwarantuje opiekę naukową wybranego nauczyciela akademickiego oraz realizację dodatkowych przedmiotów zgodnych z ich zainteresowaniami naukowymi.

Uczelnia uwzględnia różnorodne formy wsparcia aktywności studenckiej. Uniwersyteckie Biuro Karier organizuje licznie spotkania z pracodawcami, szkolenia, warsztaty oraz wykłady dotyczące realiów oraz wyzwań, z którymi studenci będą się mierzyć na rynku pracy. Dodatkowo rokrocznie organizowane są branżowe targi pracy i przedsiębiorczości. Uniwersytet Przyrodniczy prowadzi program Najlepsi z Natury 2.0, w ramach którego przeprowadzane są indywidualne sesje poradnictwa zawodowego i możliwość wykonania zaawansowanych testów kompetencyjnych. Wsparcie działalności sportowej realizowane jest przez Akademicki Związek Sportowy, który posiada 18 różnorodnych zespołów sportowych. Swoje sportowe pasje studenci mogą rozwijać w Centrum Kultury Fizycznej. Dzięki współpracy z Rolniczym Gospodarstwem Doświadczalnym w Swadzimiu studenci mają możliwość uczestniczenia w zajęciach z jeździectwa. Osoby, których zamiłowaniem jest działalność artystyczna mogą realizować się w Centrum Kultury Studenckiej, dołączając do uczelnianych zespołów tanecznych oraz instrumentalno-muzycznych.

Uczelnia wykazuje zaangażowanie w zapewnienie dogodnych warunków edukacyjnych dla różnych grup studentów, uwzględniając ich zróżnicowane potrzeby. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu podejmuje działania zmierzające do zapewnienia równych szans realizacji programu studiów przez studentów z niepełnosprawnościami. Mają oni zwiększoną ilość dopuszczalnych nieobecności na zajęciach, a także mają możliwość zmiany sposobu zaliczenia ćwiczeń i egzaminów. Uczelnia udziela zezwoleń na rejestrację dźwięku oraz korzystania z dodatkowych urządzeń technicznych kompensujących niepełnosprawność. Studenci z niepełnosprawnością mogą korzystać ze wsparcia asystentów dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności lub sytuacji zdrowotnej. W celu wsparcia studentów z niepełnosprawnościami w wyjazdach międzynarodowych w ramach programu Erasmus+, na Uczelni istnieje „Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój”, który przeznacza dodatkowe środki stypendialne na ten cel.

Aby sprostać indywidualnym potrzebom studentów, Uczelnia oferuje Indywidualną Organizację Studiów, która umożliwia ustalanie indywidualnych terminów realizacji zajęć, egzaminów oraz zaliczeń. W szczególności umożliwia on dostosowanie osiągania efektów kształcenia i ich weryfikacji do potrzeb, w tym studentów z niepełnosprawnościami, studentom pracującym oraz wychowujących dzieci. Dodatkowo na wniosek studentki w ciąży lub studenta będącego rodzicem możliwe jest udzielenie urlopu od zajęć z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się określonych w regulaminie studiów.

Uczelnia zapewnia studentom klarowne procedury w zakresie zgłaszania skarg i wniosków, umożliwiając im złożenie podań i wniosków różnymi kanałami. Studenci mają możliwość zgłaszania się do dziekanatu, prodziekana, przewodniczącego Rady Programowej Kierunku Studiów, Samorządu Studenckiego oraz wykładowców w formie pisemnej lub podczas osobistej rozmowy na prowadzonych dyżurach przez prodziekana ds. Studiów. Prodziekan ds. Studiów jest w bieżącym kontakcie ze starostami roczników, rozmawiając o ich odczuciach i problemach w studiowaniu. Jedną z istotnych cech procesu rozpatrywania skarg jest możliwość odwołania się od podjętych decyzji. Studenci mogą odwołać się do Rektora, który zapewnia dodatkową instancję w podejmowaniu decyzji. W przypadku odwołania się od decyzji Rektora przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Na Uczelni funkcjonuje Komisja ds. Równego Traktowania oraz Komisja odwoławcza ds. Równego Traktowania. W przypadku wystąpienia konfliktu, student ma możliwość zgłoszenia swojej sytuacji pełnomocnikowi rektora ds. równego traktowania, który podejmuje niezbędne czynności zmierzające do wyjaśnienia sporu. Ustalenia przekazywane są Rektorowi, który podejmuje ostateczną decyzję.

Uczelnia podejmuje działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa, wsparcia psychologicznego oraz przeciwdziałaniu wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Na Uczelni funkcjonuje Centrum Wsparcia i Rozwoju, które udziela bezpłatnych konsultacji psychologicznych w sytuacjach kryzysowych, konsultacji w procesie uczenia się, w zakresie rozwoju osobistego oraz konsultacje w zakresie doradztwa zawodowego. W ostatnich latach Uniwersytet Przyrodniczy umożliwiła swoim studentom wzięcie udziału w kursie na asystenta osoby z zespołem Aspergera oraz w kursie języka migowego. Prowadzone są również szkolenia „student z niepełnosprawnością” oraz „uczelnia wobec zaburzeń psychotycznych”. Na Uczelni funkcjonuje informator ROPS, który zapewnia dodatkowe merytoryczne wsparcie dla osób w kryzysie psychicznym. Dodatkowym wsparciem są pełnomocnicy rektora ds. równego traktowania, profilaktyki uzależnień oraz społecznej odpowiedzialności Uczelni. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu posiada własną politykę antymobbingową i antydyskryminacyjną oraz plan równości płci, którego projekt zawiera diagnozę stanu aktualnego oraz planowane strategie zapobiegające wszelkim formom dyskryminacji, dążącą do zapewnienia równości płci.

W ramach motywacji studentów kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna Wydział wdraża zróżnicowane inicjatywy, które mają na celu stymulowanie wysokich osiągnięć w nauce oraz aktywnego uczestnictwa w życiu akademickim. Studenci osiągający wysokie wyniki w nauce bądź inne osiągnięcia mają możliwość ubiegania się o stypendia finansowane przez osobę fizyczną lub prawną, niebędącą państwową ani samorządową osobą prawną. Uniwersytet Przyrodniczy posiada system nagród pieniężnych lub listów gratulacyjnych dla 10% najlepszych studentów oraz przyznawane są medale „za osiągnięcia w studiach”. Uczelnia podejmuje współpracę z instytucjami państwowymi, umożliwiając studentom pobieranie dodatkowych stypendiów. Studenci mają możliwość otrzymania nagrody im. prof. dr. hab. Jerzego Zwolińskiego za najlepszą pracę magisterską o wybitnych walorach poznawczych lub aplikacyjnych. Ponadto na Wydziale Leśnym i Technologii Drewna dla studentów

najbardziej zaangażowanych w działalność naukową, organizacyjną, oraz społeczną – w tym także studentów kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna - oferowane są stypendia w ramach autorskiego fakultetu Lasy Świata. W ramach fakultetu studenci mają możliwość uczestniczenia w dwu-, trzytygodniowych wyprawach w różne zakątki świata

Uczelnia stale podnosi kompetencje kadry wspierającej proces nauczania i uczenia się. Uczelnia posiada program rozwoju pracowników kadry administracyjnej, który oferuje liczne szkolenia oraz konsultacje. Bezpośrednia obsługa studentów prowadzona jest przez pracowników dziekanatu, posiadających wieloletnie doświadczenie. Dziekanat studencki przyjmuje interesantów od poniedziałku do piątku od 8:00 do 14:00. Prodziekan ds. studiów jest dostępny dla studentów raz w tygodniu podczas ogólnych dyżurów. Regularnie odbywają się indywidualne sesje coachingowe dla pracowników administracyjnych, które utrzymują motywację pracowników na wysokim poziomie. W opinii studentów, przepływ informacji pomiędzy dziekanatami UPP oraz UAM funkcjonuje w niewystarczającym stopniu. Ponadto część informacji przekazywanych przez dziekanat było błędnych bądź niewystarczających dla studentów. Praca dziekanatu jest na bieżąco monitorowana przez Kierownika Dziekanatu, kolegium dziekańskie oraz w ramach ankiety oceny studiów bezpośrednio po zakończeniu procesu studiowania.

Uniwersytet Przyrodniczy zapewnia wsparcie materialne i pozamaterialne dla samorządu i organizacji studenckich. Samorząd Studentów oraz koła naukowe posiadają własne pomieszczenia, w którym przechowuje dokumentację związaną z ich działalnością. Budżet Samorządu oraz kół naukowych jest ustalany rokrocznie z Władzami, a w przypadku pojawienia się nagłego wydarzenia, Władze Uczelni zawsze udzielają wsparcia w zakresie merytorycznym, lokalowym, logistycznym oraz finansowym. Wydział Leśny i Technologii Drewna wspiera inicjatywy studenckie organizowane zarówno przez Samorząd Studentów oraz Koła Naukowe WLITD. Wydział lub Dziekan obejmują swoim patronatem konferencje lub seminaria naukowe organizowane przez gremia studenckie.

Rada Samorządu Studenckiego WLITD ma istotny wpływ na programy studiów, warunki nauki i udzielane wsparcie w uczelni, biorąc aktywny udział w procesie decyzyjnym. Samorząd posiada swoich przedstawicieli w Senacie, komisjach senackich oraz radzie programowej kierunku studiów ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna. Ponadto Samorząd Studencki posiada swoich reprezentantów w komisji stypendialnej, odwoławczej komisji stypendialnej oraz komisjach dyscyplinarnych. Na co dzień Samorząd oraz organizacje studenckie mają bezpośredni kontakt z prodziekanem ds. studiów.

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu działa w kierunku rozwoju i doskonalenia wsparcia studentów w procesie uczenia się. Monitorowanie oraz ocena kierunku są prowadzone w formie ankietyzacji prowadzonej bezpośrednio po zakończonych studiach. Ankieta opiera się głównie na pytaniach zamkniętych, pytania otwarte są mniejszą częścią ankiety. Taka konstrukcja badania nie daje studentom wystarczającej przestrzeni do opisanie ewentualnych problemów czy przekazania sugestii. Brak możliwości dodania uwag czy rozwiniecie odpowiedzi sprawia, że uzyskane informacje mogą być jedynie fragmentaryczne, co może wpłynąć na rzetelność diagnozy sytuacji.

Uzyskane dane w ankietyzacji absolwentów są analizowane przez RPKS OPIEPL i uwzględniane w doskonaleniu procesu kształcenia. Wyniki badania zamieszczane są corocznie w raporcie z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Przedstawiciele studentów lub bezpośrednio zainteresowani studenci, a także osoby z innych grup interesariuszy mają możliwość zgłaszania uwag, m.in. dotyczących funkcjonowania systemu wspierania oraz motywowania

studentów, do Prodziekana ds. Studiów. Efektem monitorowania potrzeb studentów jest rozpoczęcie prac na budowę strefy relaksu w Kolegium Cieszkowskich.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy, z wykorzystaniem współczesnych technologii, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się, a także przygotowania do wejścia na rynek pracy, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Studenci mają możliwość korzystania z różnorodnych form merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia, zarówno na poziomie kierunku, jak i ogólnowydziałowym i ogólnouczelnianym. Prodziekan ds. Studiów pełni kluczową rolę w rozwiązywaniu bieżących problemów zgłaszanych przez studentów, a system konsultacji oraz wsparcia dydaktycznego jest dobrze rozwinięty i dostępny. Studenci są motywowani do osiągania wysokich wyników w nauce, a studenci wybitni mają możliwość indywidualizacji swojego procesu rozwoju. Uczelnia jest dostosowana do potrzeb różnych grup studentów, w szczególności do studentów z niepełnosprawnościami, studentów pracujących i studentów wychowujących dzieci. Uczelnia posiada przejrzysty i poprawnie zbudowany sposób zgłaszania przez studentów skarg i wniosków, co umożliwia szybkie reagowanie na zgłoszone przez studentów trudności. Na Uczelni funkcjonuje Centrum Wsparcia i Rozwoju oferujące konsultacje m.in. psychologiczne, oraz przejrzyste procedury w zakresie bezpieczeństwa, przeciwdziałaniu przemocy i mobbingowi oraz plan równości płci. Uczelnia posiada wysoce rozbudowany system motywowania studentów. WLiTD wspiera samorządność oraz organizacje studenckie działające na Wydziale. Na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna są prowadzone okresowe przeglądy wsparcia studentów, poprzez ankietyzację absolwentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zdiagnozowano

Rekomendacje

1. Powołanie Opiekuna odpowiedniego dla kierunku, którego zadaniem oprócz pomocy w zgłaszanych sprawach, będzie informowanie o możliwościach oferowanych przez Wydział bądź Uczelnię.

2. Przeprowadzenie ewaluacji dotyczącej skuteczności komunikacji ze studentami, aby zidentyfikować obszary, w których informacje o dostępnym wsparciu mogą być lepiej przekazywane.
3. Przeprowadzenie ewaluacji pracy dziekanatów przy udziale studentów, która pozwoli zidentyfikować źródło problemów zgłaszanych przez studentów kierunku.
4. Wzbogacenie badania ankietowego absolwentów o większą ilość pytań otwartych, które pozwolą studentom swobodnie wyrazić swoje uwagi i sugestie.

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje dotyczące studiów w UPP na wizytowanym kierunku są dostępne publicznie oraz dostosowane do szerokiego grona odbiorców, bez ograniczeń czasowych, zarówno na komputerze jak i urządzeniu mobilnym. Informacje o Uczelni dostępne są na stronie internetowej, na stronach internetowych Wydziału Leśnego i Technologii Drewna, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz stronie rekrutacji. W BIP znajduje się: Regulamin Studiów, Regulamin przyznawania pomocy materialnej, Regulamin opłat, Uchwały dotyczące rekrutacji oraz Programy Studiów. Studenci są obsługiwani przez informatyczny system wirtualnego dziekanatu, gdzie oprócz informacji administracyjnych znajdują się karty okresowych osiągnięć (współczesna wersja indeksu), plany, programy, sylabusy, informacje o płatnościach, decyzje Dziekana itp. Za pośrednictwem WD nauczyciele wstawiają oceny, przygotowują protokoły, komunikują się ze studentami i przekazują materiały dydaktyczne. Zawartości tej strony internetowej nie są dostępne publicznie dla osób nieposiadających konta. Strona główna Uczelni jest dostosowana dla osób z niepełnosprawnościami, m.in. poprzez możliwość kontrastu. Na stronie Uczelni publikowane są treści kluczowe dla interesariuszy zewnętrznych, wyszczególnione w tabeli poniżej.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia)	TAK
2	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	TAK
3	Zasady rekrutacji	TAK
4	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	TAK
5	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	TAK
6	Kierunkowe efekty uczenia się	TAK
7	Informacja o opłatach za studia	TAK
8	Aktualne programy studiów	TAK

9	Sylabusy (są dostępne dla studentów w Wirtualnym Dziekanacie)	NIE
10	Kompletność sylabusów	TAK
11	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	TAK
12	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	TAK
13	Erasmus	TAK
14	Harmonogram zajęć	TAK
15	Regulamin studiów	TAK
16	Pomoc materialna i sprawy bytowe	TAK
17	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	TAK
18	Biuro Karier	TAK
19	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	TAK
20	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia	TAK
21	Deklaracja Dostępności	TAK

W opinii studentów część informacji na stronie internetowej jest nieaktualna bądź umieszczona w nieintuicyjnym miejscu.

Ważną rolę w zakresie polityki informacyjnej prowadzonej przez Uczelnię odgrywa aktywność w mediach społecznościowych. Studenci kierunku OPIEPL we współpracy z pracownikami Wydziału mogą współredagować te kanały informacji. Są to źródła bieżących informacji o codziennym życiu Uczelni, Wydziału, Katedr i kierunku studiów, podanych w sposób atrakcyjny zwłaszcza dla studentów i potencjalnych kandydatów. Daje to możliwość szybkiego komunikowania się społeczności studentów, absolwentom i pracownikom, w tym władzom Wydziału, oraz udostępniania informacji interesujących odbiorców spoza kręgu akademickiego. Informacje o rekrutacji, programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku.

Wszystkie informacje na stronie są aktualizowane przez Dział Marketingu i Komunikacji UPP. Strona Uczelni jest poddawana corocznie wewnętrznemu audytowi i na tej podstawie jest sukcesywnie udoskonalana i dostosowywana do współczesnych standardów. Ocena dostępu do informacji jest dokonywana regularnie także przez absolwentów w ankietach, które są przez nich wypełniane po zakończeniu studiów. W części dotyczącej oceny warunków studiowania pytanie 9 dotyczy oceny funkcjonowania strony internetowej Uczelni/Wydziału pod kątem dostępności informacji online, planów studiów, aktualnych komunikatów, adresów e-mail pracowników, Wirtualnego Dziekanatu. Wyniki ankietyzacji są corocznie raportowane przez Radę Programową Kierunku Studiów OPIEPL i na tej podstawie, przy udziale władz Wydziału i Uczelni, prowadzone są konieczne działania naprawcze/udoskonalające dostęp do informacji. Uczelnia nie stwarza dogodnych możliwości wypowiedzenia się o jej polityce informacyjnej interesariuszom zewnętrznym, takim jak kandydaci na studia czy pracodawcy. Brak skonsolidowanego systemu zbierania opinii od pracodawców czy innych zainteresowanych podmiotów może być przeszkodą w pełnym zrozumieniu ich potrzeb i oczekiwań w realizowanej polityce informacyjnej.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wszystkie najważniejsze aspekty dotyczące procesu kształcenia są dostępne publicznie, dla jak najszerszego grona odbiorców, w sposób zapewniający łatwość zapoznania się z nimi bez ograniczeń dotyczących używanego sprzętu i oprogramowania, a także czasu i miejsca. Publiczny dostęp do informacji obejmuje informacje dotyczące kształcenia prowadzonego na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu oraz wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie. Uczelnia monitoruje stronę internetową oraz umożliwia studentom ocenę strony internetowej w corocznej ankietyzacji absolwentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zdiagnozowano

Rekomendacje

1. Przegląd aktualności i uporządkowania treści na stronie internetowej wydziału.
2. Stworzenie mechanizmu zbierania opinii od studentów w celu szybkiego identyfikowania i usuwania nieaktualnych informacji oraz poprawy intuicyjności strony.
3. Udoskonalenie systemu oceny zakresu przedmiotowego i jakości informacji o studiach na stronie internetowej, przede wszystkim o możliwość przekazania opinii interesariuszom zewnętrznym korzystającym ze strony internetowej Uczelni.

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu funkcjonuje (od 2012 roku) Uczelniany System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Aktualnie obowiązujące regulacje tego systemu zostały wprowadzone zarządzeniem Rektora nr 154/2021 z dnia 8 października 2021 r. w sprawie uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na studiach I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich. Obejmują one zbiór przepisów wewnętrznych i procedur oraz wzory obowiązujących dokumentów. Działania w zakresie jakości kształcenia są planowane, wdrażane, weryfikowane i doskonalone zgodnie z misją i strategią rozwoju Uczelni.

Nadzór nad funkcjonowaniem i doskonaleniem systemu zapewnienia jakości kształcenia sprawuje Rektor Uczelni. Bieżące działania związane z planowaniem, wdrożeniem, utrzymaniem i doskonaleniem systemu koordynuje Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia (Zarządzenie nr 161/2020 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z dnia 28 września 2020 roku). Działania te wspomaga Rada Dydaktyczna Uniwersytetu, której przewodniczącym jest Prorektor ds. studiów, a członkami Prodziekani ds. studiów, Przewodniczący rad programowych kierunków studiów, Kierownik Działu Studiów i Spraw Studenckich oraz dwóch przedstawicieli studentów (Zarządzenie nr 117/2022 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z dnia 5 października 2022 roku w sprawie powołania Rady Dydaktycznej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu). Do głównych zadań Rady Dydaktycznej, określonych w Statucie Uczelni, należy: opiniowanie projektu regulaminu studiów; opiniowanie projektów programów studiów; formułowanie wytycznych dotyczących tworzenia i modyfikowania programów; opracowanie oferty zajęć ogólnouczelnianych; opracowanie procedury potwierdzania efektów uczenia się; opracowanie procedur systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia i nadzór nad ich realizacją; przygotowanie corocznego raportu z funkcjonowania uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia; formułowanie rekomendacji dotyczących polityki kadrowej w zakresie związanym z realizacją dydaktyki.

Nadzór merytoryczny nad kierunkiem ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna sprawuje Dziekan Wydziału. Za prawidłowe funkcjonowanie systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna odpowiada Rada Programowa Kierunku Studiów (RPKS), powołana przez Rektora (Zarządzenie nr 197/2020 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z dnia 15 października 2020 roku). Jej pracami kieruje przewodniczący, który pełni jednocześnie funkcję Prodziekana ds. studiów. Członkami RPKS są przedstawiciele nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na tym kierunku studiów (12 osób), będący reprezentantami zarówno UP (9 osób) jak i UAM (3 osoby) reprezentujący dyscypliny: nauk leśnych i nauk biologicznych oraz przedstawiciele studentów (2 osoby) i reprezentanci otoczenia społeczno-gospodarczego (2 osoby).

Do głównych zadań Rady, określonych w statucie Uczelni, należy: opracowywanie projektów programów studiów; nadzór nad obsadą kadrową zajęć dydaktycznych; nadzór nad procesem dyplomowania; określenie szczegółowych elementów organizacji studiów; analiza programu studiów pod względem możliwości uzyskania założonych efektów uczenia się; analiza badań ankietowych przeprowadzanych wśród studentów dotyczących jakości dydaktyki; analiza badań ankietowych przeprowadzanych wśród absolwentów bezpośrednio po zakończeniu studiów obejmujących ocenę programu studiów; współpraca z pracodawcami w zakresie zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy; przygotowanie corocznego raportu z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia dla kierunku studiów.

Projektowanie, bieżące monitorowanie, zmiany oraz zatwierdzanie programu studiów na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna są prowadzone w sposób formalny, według przyjętych procedur (Uchwała Senatu nr 43/2021 z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie zasad tworzenia programów studiów I i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich). Przy tworzeniu programu studiów uwzględnia się, m.in.: 1) zgodność programu studiów z misją oraz strategią Uczelni; 2) potrzeby społeczno-gospodarcze i wyniki przeprowadzonych analiz zgodności celów kształcenia i zakładanych efektów uczenia się z potrzebami i wymogami rynku pracy; 3) doświadczenia oraz wzorce krajowe i międzynarodowe w kształceniu na kierunkach pokrewnych; 4) wyniki działań ewaluacyjnych Uniwersytetu przeprowadzonych w ramach wewnętrznego systemu zapewniania i doskonalenia

jakości kształcenia. W trakcie cyklu kształcenia w programach studiów mogą być wprowadzane wyłącznie zmiany: 1) w doborze treści przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe, artystyczne lub związane z działalnością zawodową; 2) konieczne do: a) usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną; b) dostosowania programu studiów do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących. Zmiany w programach studiów wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia są ogłaszane co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem semestru, którego dotyczą. Wszystkie zmiany w programie studiów są zatwierdzane przez Senat Uczelni w formie uchwały.

Aktualizację i doskonalenie treści kształcenia, niepociągających zmian efektów uczenia się zakładanych dla zajęć/grup zajęć objętych programem studiów, dokonuje nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia.

Propozycje zmian w programie studiów mogą zgłaszać wszyscy interesariusze. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku mogą występować z inicjatywami (np. zgłaszać przedmioty do wyboru) czy wnioskować o modyfikację programu studiów, np. w celu uatrakcyjnienia oferty dydaktycznej i/lub dostosowania jej do aktualnych osiągnięć naukowych czy wymogów prawnych. Przedstawiciele studentów zasiadający w Radzie Programowej Kierunku Studiów opiniują wszystkie zmiany w programach. Należy zaznaczyć, że opinie studentów były cennym źródłem informacji nt. warunków i efektów realizacji kształcenia zdalnego w czasie pandemii. Na kształt programu studiów mają wpływ opinie interesariuszy zewnętrznych, zwłaszcza członków RPKS oraz interesariuszy uczestniczących w realizacji praktyk zawodowych.

Uchwały Senatu regulują corocznie zasady rekrutacji na wszystkie kierunki studiów prowadzonych w Uczelni, w tym na kierunek ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna. W uchwałach Senatu precyzyjnie określa się warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

Program studiów na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna jest systematycznie monitorowany i oceniany. W celu uzyskiwania informacji służących doskonaleniu jakości kształcenia opracowano szereg procedur, szczegółowo opisanych i dostępnych na stronach internetowych Uczelni, m.in. procedury: hospitacji zajęć dydaktycznych; modyfikacji planów i programu studiów; oceny procesu kształcenia; oceny zajęć dydaktycznych przez studentów; procesu dyplomowania; zasięgania opinii absolwentów studiów bezpośrednio po ukończeniu studiów; monitorowania losów zawodowych absolwentów.

Okresowe przeglądy programu studiów dokonywane są po zakończeniu każdego roku akademickiego. Ocena obejmuje przede wszystkim efekty uczenia się, również w aspekcie zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego. W procedurze walidacji sprawdza się zgodność z sylabusami sposobów weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do różnych form zajęć (wykłady, audytoria, laboratoria, ćwiczenia terenowe, lektoraty), a także czy treści programowe i metody kształcenia umożliwiają osiągnięcie założonych przedmiotowych efektów uczenia się oraz czy punkty ECTS odzwierciedlają nakład pracy wymagany do osiągnięcia tych efektów. Ocena kompetencji społecznych dokonywana jest podczas pracy w grupach, w czasie ćwiczeń laboratoryjnych, audytoryjnych czy terenowych. Zgodnie z regulaminem studiów weryfikacji i ocenie podlegają wszystkie efekty uczenia się zdefiniowane w programie studiów dla danych zajęć. Metody weryfikacji efektów uczenia się dotyczących wiedzy, umiejętności i kompetencji, określone zostały w sylabusach i są podawane do wiadomości studentów po rozpoczęciu zajęć.

Elementami umożliwiającymi uzyskanie informacji zwrotnych o stopniu osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się są procedury, m.in. oceny zajęć dydaktycznych przez studentów. Studenci Wydziału Leśnego i Technologii Drewna co semestr mogą oceniać realizację zajęć dydaktycznych w postaci anonimowej ankiety, mają również możliwość zwrotnego przekazywania swoich uwag nt. procesu kształcenia w trakcie spotkań z przedstawicielami władz Wydziału. Wydział, wspólnie z uczelnianym Biurem Karier, zasięga także opinii absolwentów kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna po ukończeniu studiów (zarządzenie nr 69/2020 Rektora UPP z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie procedury zasięgania opinii absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, bezpośrednio po ukończeniu studiów). Ankiety, w wersji papierowej, absolwenci wypełniają podczas odbierania w dziekanacie dokumentów poświadczających ukończenie studiów. Ankiety zawierają pytania zamknięte i otwarte dotyczące zarówno programu studiów, oceny ogólnych warunków studiowania oraz przydatności zdobytej wiedzy i umiejętności na rynku pracy, ze wskazaniem treści nauczania, które należy udoskonalić. Monitorowanie dalszych losów absolwentów (po roku oraz po pięciu latach od zakończenia studiów) prowadzi Biuro Karier UP, a wyniki ankietyzacji przekazywane są Radzie Programowej Kierunku Studiów ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna. Absolwenci kierunku są również monitorowani przez system ELA, którego celem jest określenie losów absolwentów m.in. pod kątem czasu znalezienia pracy po ukończeniu studiów, uzyskiwanych średnich zarobków czy też ryzyka bezrobocia.

Rada Programowa kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna, na podstawie zebranych informacji i wniosków wynikających z analizy tych informacji, przeprowadzanej wspólnie z władzami Wydziału, przygotowuje raport z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku i przekazuje Prorektorowi ds. studiów, w terminie do 30 grudnia każdego roku. Raport ten jest przekazywany następnie Przewodniczącemu Rady Dydaktycznej Uniwersytetu. Raporty ze wszystkich kierunków studiów realizowanych na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu są następnie szczegółowo analizowane przez Radę Dydaktyczną Uczelni, która na tej podstawie opracowuje i zatwierdza raport z funkcjonowania uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia. Na podstawie sformułowanych wniosków, uwag i zaleceń wprowadzane są ewentualne działania naprawcze lub udoskonalające jakość kształcenia. Zbiorcze sprawozdania z funkcjonowania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Uczelni, są zamieszczane na stronie internetowej Uniwersytetu.

Jakość kształcenia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna prowadzonym w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu na poziomie studiów II stopnia o profilu ogólnoakademickim nie była dotychczas poddawana ocenie zewnętrznej przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu wdrożono Uczelniany System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Zgodnie z obowiązującymi przepisami wyznaczone zostały osoby i zespoły osób sprawujące nadzór nad kierunkiem ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna. Określono ich kompetencje i odpowiedzialność w procesie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Projektowanie, monitorowanie i zmiany programu studiów na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna są dokonywane na podstawie przyjętych procedur, z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Program studiów zatwierdza Senat Uczelni w formie uchwały. Coroczne uchwały Senatu regulują również zasady rekrutacji na wszystkie kierunki studiów prowadzonych w Uczelni, w tym na kierunek ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna. W uchwałach Senatu precyzyjnie określa się warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia. Program studiów na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna jest systematycznie monitorowany i oceniany przez Radę Programową ds. Kierunku Studiów, nie mniej liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia nie jest zgodna z wymaganiami. Doskonalenie programu studiów jest prowadzone w oparciu o wyniki analiz i danych obejmujących, m.in. wskaźniki ilościowe postępów i niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiągnięciu efektów uczenia się, prace etapowe i dyplomowe, egzaminy dyplomowe, opinie zwrotne od studentów, nauczycieli akademickich, samorządu studenckiego i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, uzyskiwane również w warunkach kształcenia zdalnego. Wnioski wynikające z oceny programu studiów są wykorzystywane w procesie doskonalenia jakości kształcenia. Sprawozdania z funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia są corocznie publikowane na stronie internetowej Uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zdiagnozowano

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Dokonanie zmian w programie studiów, aby liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia była zgodna z wymaganiami.